

Power of Powder

”Att tillsammans med våra kunder och partners kontinuerligt bredda användningen av pulverteknologin till nya applikationsområden”

The Power of Höganäs

Vår vision

Vi **flyttar fram gränserna**
för metallpulver

Vår strategi

Vi arbetar i hela **värdekedjan**
Är **innovativa**
Är **effektiva**
Skapar **värde**

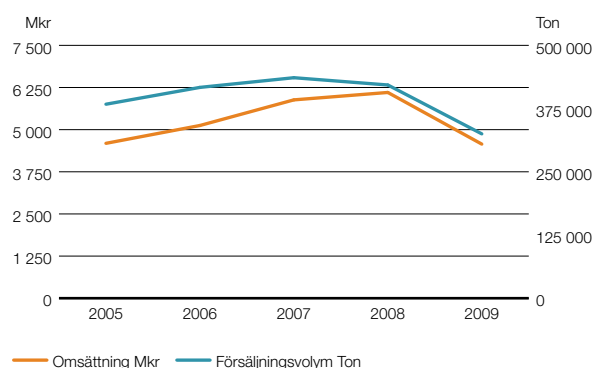
Vår själ

Aktiv
Modig
Engagerad

Året i korthet

- Mycket svag inledning på året p g a lageravveckling genom hela värdekedjan och lägre efterfrågan
- Anpassning av produktionen till lägre produktionsstakt under första kvartalet
- En märkbar förbättring av efterfrågan efter hand under andra halvåret
- Starkt fokus på kassaflödet och kostnader under hela året
- Invigning av nytt prototypcentrum, PoP Centre (Power of Powder) i Höganäs i oktober, med fantastiskt gensvar från kunder och slutanvändare
- Projektstudie för mindre miljöbelastande DRI/HBI tillsammans med LKAB och Statoil, IRONMAN

Omsättning och försäljningsvolym

Nyckeltal koncernen

	2007	2008	2009
Nettoomsättning, Mkr	5 838	6 103	4 571
Rörelsemarginal, %	10,4	8,6	6,5
Resultat före skatt, Mkr	562	483	271
Resultat efter skatt, Mkr	431	394	206
Soliditet, %	53,3	42,6	51,8
Avkastning på sysselsatt kapital, %	15,9	12,8	7,2
Vinst per aktie, kr	12,39	11,31	5,92
Utdelning, kr	6,25	3,00	3,00
Medelantal anställda	1 563	1 589	1 440

Innehåll

Detta är Höganäs	2
VD-ord	4
Vision, mål och strategier	6
PoP Centre	8
Marknad	9
Hållbar utveckling	10
Case IRONMAN	13
Affärsområde Components	14
Case Microgen	16
Case Intralube	17
Affärsområde Consumables	18
Riskhantering	20
Medarbetare	23
Aktien	24
Bolagsstyrning	26
Styrelse	28
Bolagsledning	33
Finansiell information	35
Förvaltningsberättelse	36
Vinstdisposition	40
Räkenskaper med kommentarer och noter	41
Revisionsberättelse	88
Femårsöversikt, kvartalsdata och definitioner	89
Adresser	90
Agenter	91

Världsledande utvecklare av pulvermetallurgin

Höganäs är världens ledande tillverkare av metallpulver. Utöver att tillverka det jämnaste och mest högkvalitativa metallpulvret, har vi en ledande kompetens om hur pulvret ska användas för att på bästa sätt tillvarata dess egenskaper. Därmed kan vi tillsammans med våra kunder och partners kontinuerligt bredda användningen av pulvroteknologin till nya applikationsområden. Det är det vi kallar the Power of Powder.

Vad gör vi?

Vi tillverkar metallpulver. Genom att ge det olika form, densitet, storlek och i vissa fall ytbeläggning samt blanda järn och olika legeringar ger vi pulvret olika egenskaper, för specifika användningsområden.

Vi gör det huvudsakligen i två olika processer. Dels direktreduktion av järnmalm som ger ett poröst järnsvamppulver. Det kallas Höganäsprocessen och utförs endast av få producenter i världen. Pulvret har ett brett användningsområde: komponenter, i svetselektroder, tonerbärare i kopieringsmaskiner och som tillsats i mat.

Dels smälter vi metallskrot och finfördelar det med gas eller vätska under högt tryck. På detta sätt tillverkas de flesta metallpulversorter och används t ex för komponenter, ytbeläggning och lödning.

Höganäs har 11 produktionsenheter i 8 länder i 4 världsdelar samt säljkontor och agenter i 29 länder. Den totala produktionskapaciteten är nästan en halv miljon ton.

Värdekedjan

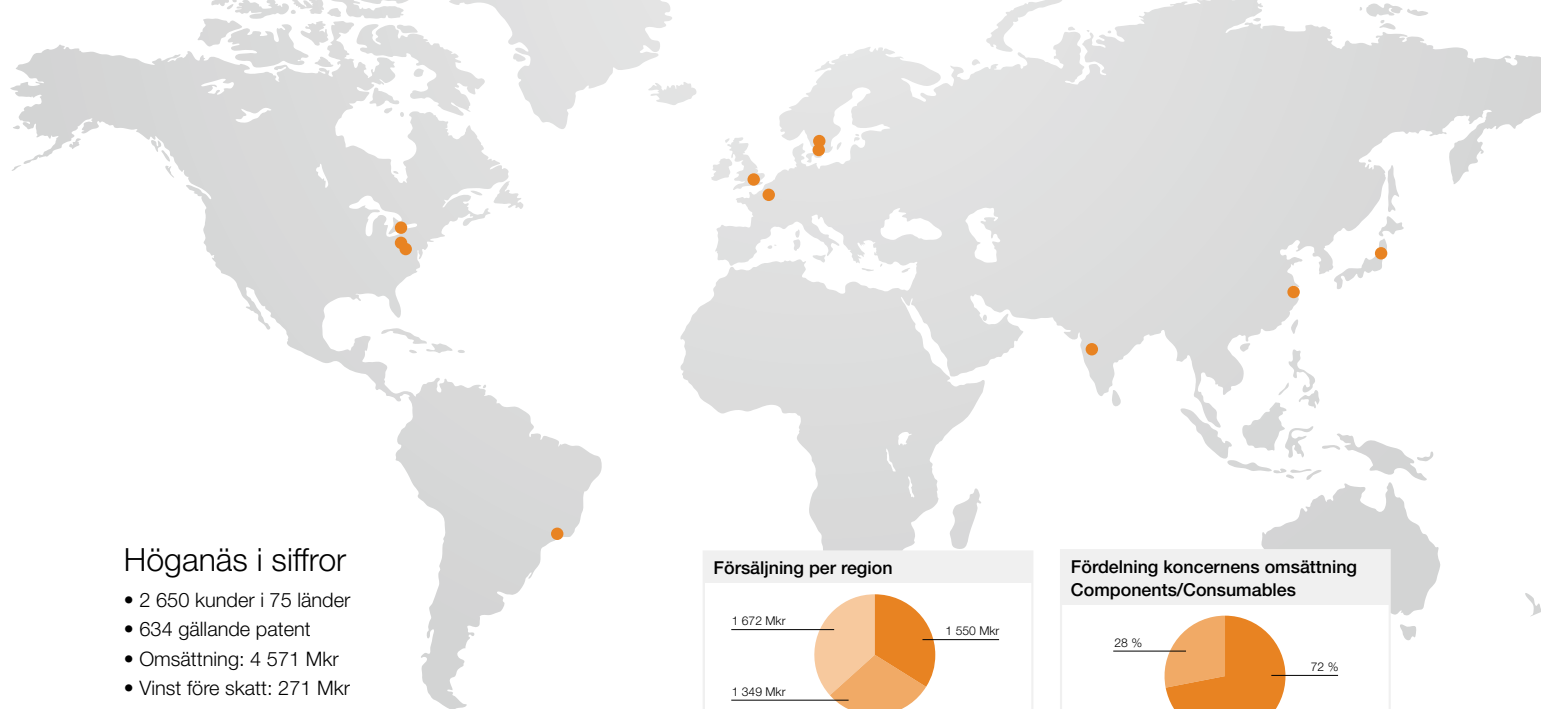
Järnmalm
eller skrot

Höganäs
förädlingsprocesser

POWER OF POWDER

Järnpulver och
höglegerade metallpulver

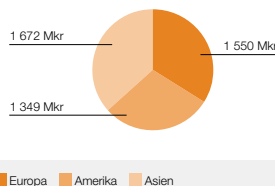
KOMPETENSUTBYTE SAMARBETE

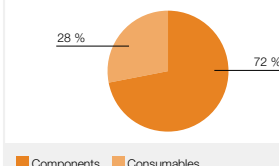
Höganäs i siffror

- 2 650 kunder i 75 länder
- 634 gällande patent
- Omsättning: 4 571 Mkr
- Vinst före skatt: 271 Mkr
- 1 440 medarbetare
- Noterad på NASDAQ OMX Stockholm sedan 1994

Försäljning per region

Fördelning koncernens omsättning Components/Consumables

Vad används Höganäs metallpulver till?

En av våra styrkor är metallpulvrets ytterst jämna kvalitet och höga prestanda. Det används främst inom två områden.

Vanligast är att pulvret pressas och formas under högt tryck till färdiga komponenter. De används i motorer, växellådor, elektriska verktyg, hushållsmaskiner, lås, gräsklippare och symaskiner.

Pulvret kan även utnyttjas i pulverform, till exempel som tillsatsmaterial vid lödning eller svetsning samt som ytbeläggning eller för vatten- och luftrening.

Vår historia

Höganäs AB grundades 1797 för att utvinna stenkol. Lera var en biprodukt, men sedermera blev vi en viktig leverantör av eldfast tegel. I början av 1900-talet började vi reducera järnmalm till järnråvara, men efter andra världskriget övergick vi till metallpulver. Sedan 1988 fokuserar vi på metallpulver.

POWER OF POWDER

Pulvret pressas hos komponenttillverkare eller används i pulverform för ytbeläggning, vattenrening m.m

KOMPETENSUTBYTET SAMARBETE

Lättare bildelar, effektivare och mindre miljöbelastande motorer, billigare vattenfilter, effektivare lödning

Vi är ett starkare företag idag!

2009 var ett år av ytterligheter. Det började med en rekordlåg försäljning och med stora förluster under första kvartalet och slutade med en stark förbättring av lönsamheten. Kassaflödet var genomgående robust. Samtidigt fortsatte Höganäs att expandera på nya marknader samt att introducera nya produkter och tjänster till stöd för våra kunder och deras kunder.

Fokus på det korta perspektivet

Vid ingången till 2009 såg det mörkt ut på alla marknader. Våra kunder och deras kunder hade extremt låg efterfrågan. Samtidigt hade de fortfarande lager som de försökte minska.

Det omstruktureringsprogram som Höganäs presenterade under fjärde kvartalet 2008 genomfördes under de första månaderna av året. Produktionen anpassades till de låga volymerna. Även om företaget gjorde stora förluster under denna period, lyckades vi hålla kassaflödet stabilt positivt.

Med tanke på det rådande läget koncentrerades resurserna initialt på kassaflödet och att få lönsamhet i affärerna i det korta perspektivet. Vi arbetade hårt med kostnadskontroll, kapitalrationalisering och kortsiktiga marknadsaktiviteter. Allt för att anpassa oss till det svaga efterfrågeläget och de mycket låga försäljningsvolymerna som karakteriserade den första delen av året.

Positiv utveckling efter hand

Första tecknen på återhämtning kom från Indien där krisen egentligen bara varade ett kvartal. Under andra kvartalet började även Kina och Sydostasien visa tecken på förbättring och efter sommaren sågs samma tendens också i Europa, Amerika och Japan.

Allt eftersom volymerna ökade, anpassade vi successivt vår produktionsnivå och lyckades driva vår verksamhet på ett gynnsamt sätt, något som noterades i resultatet. Under denna fas ökade det arbetande kapitalet men kassaflödet var fortsatt starkt under hela året.

Satsningar på längre sikt

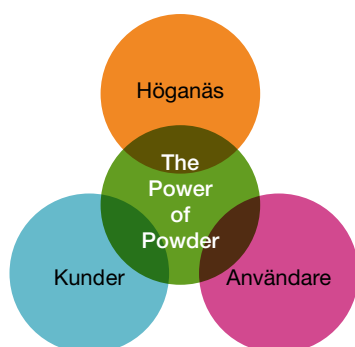
Trots alla kortsiktiga aktiviteter under det ytterst tuffa första halvåret tappade vi ändå inte fokus på att utveckla verksamheten i det längre perspektivet. Vi lanserade en rad nya kostnadseffektiva pulver med lägre legeringsinnehåll. Vi introducerade nya tillsatsmedel för högre prestanda och processeffektivitet liksom en rad nya tjänster inom våra existerande marknadssegment.

Även på marknadssidan var vi aktiva. Vi expanderade vårt Tech Centre i Kina som en investering för fortsatt tillväxt på denna marknad och under hösten etablerade vi Höganäs East Europe LLC i St Petersburg, Ryssland. Härifrån kommer vi att leda vårt arbete med en snabbare expansion av våra affärsverksamheter i Central- och Östeuropa.

Power of Powder

Metallpulver är ett kreativt material som öppnar många nya vägar till mer kostnadseffektiva och bättre alternativ. Det finns en otrolig inneboende "kraft" i materialet. Tillsammans med våra kunder har vi en vision: att flytta fram gränserna för pulvermetallurgin.

För att förverkliga denna vision och konkretisera våra affärsmöjligheter krävs att vi för samman aktörerna ännu närmare och arbetar kreativt med att hjälpa såväl våra kunder som användarna att spåra upp dessa nya möjligheter. Ju närmare och mer konkret vi samarbetar i värdekedjan, desto fler möjligheter till lönsamma affärer skapas för de olika intressenterna - och därmed också lönsam tillväxt för alla. The Power of Powder är

The Power of Powder frigörs när vi för samman de olika aktörerna i värdekedjan. Därför har vi skapat ett Power of Powder Centre i Höganäs där vi sammanför applikation, process och metallpulver på ett ställe för att flytta fram gränserna för pulvermetallurgin. Genom att utveckla ett tätare och mer integrerat samarbete skapas möjligheter till ett effektivare och snabbare utvecklingsarbete, till nytta för alla parter.

”Trots alla kortsiktiga aktiviteter under det ytterst tuffa första halvåret tappade vi ändå inte fokus på att utveckla verksamheten i det längre perspektivet.”

en katalysator för att stimulera utvecklingen. Befintliga produkter kan ges nya prestanda. Framför allt öppnas möjligheter för nyskapande innovationer.

Det nya PoP-centret

Ett viktigt medel för att konkretisera denna vision är Höganäs Power of Powder Centre som invigdes under hösten 2009. Där arbetar Höganäs - och därmed också världens - främsta experter inom metallpulver tätt ihop med kunder och användare för att med korta ledtider driva visioner mot verklighet. Till sin hjälp har de utrustning som ligger i den absoluta framkanten rent teknikmässigt.

Tack vare vårt PoP Centre kan prototyper snabbt tas fram för att testa och säkerställa att teorier och idéer verkligen håller i praktiken. Centret har fått en flygande start och kommer att spela en nyckelroll för Höganäs framtida utveckling - och för att driva pulvermetallurgin till sin fulla potential. Det håller redan på att bli en viktig träffpunkt för alla som vill vara med och lyfta pulvermetallurgin till en ny nivå.

Stärkta genom lågkonjunkturen

En förutsättning för ett marknadsledarskap är att vi också bibehåller och stärker vårt kostnadsledarskap. Som världens största och enda specialiserade producent inom vårt område ska vi vara den mest konkurrenskraftiga aktören. Vi har under hela året haft ett starkt fokus på kostnader samt på att hitta nya effektivare produktionsprocesser och arbetssätt, vilka är en del i våra betydande satsningar på forskning och utveckling.

Detta har gjort att vi idag står starkare än på länge. Vi har visat vår förmåga att snabbt anpassa oss till förändringar utan att förlora fokus på de mer långsiktiga strategiska frågorna.

Det är i skrivande stund svårt att sja om hur länge effekterna av den rådande lågkonjunkturen kommer att bestå. Vi ser många möjligheter som ligger framför oss. Det väntar mycket hårt jobb. Men vi har en viktig roll att spela.

Årets resultat

Årets rörelseresultat uppgick till 298 Mkr (527). Den negativa avvikelser orsakades av lägre försäljningsvolym (-23 procent), framför allt under det första halvåret. Låg lageromsättnings-hastighet innebar dessutom att resultatet då belastades med förhållandevis höga metallkostnader. Detta motverkades till viss del av genomförda kostnadsbesparingar och prishöjningar. Tack vare stigande volymer förbättrades kostnadsabsorptionen och var mycket god under andra halvåret.

Resultatet påverkades också positivt fram t o m det tredje kvartalet av gynnsammare valutakurser än 2008. Marknaden utvecklades starkt under fjärde

kvartalet, framför allt i Asien. Försäljningsvolymerna i Kina och Indien var de högsta någonsin.

Det är rimligt att Asien och Sydamerika är de marknader där återhämtningen kommer att vara mest märkbar också framöver, ledd av en stark inhemsk efterfrågeutveckling. Efterfrågesituationen på kort sikt är fortfarande osäker i övriga regioner.

Höganäs den 8 februari 2010

Alrik Danielson
VD och koncernchef

Vision, mål och strategier

Höganäs vision är att flytta fram gränserna för pulvermetallurgin. Utifrån företagets ledande marknadsposition och kompetens ska företaget utveckla nya användningsområden i samverkan med partners och kunder. Fokus i detta arbete ska vara att skapa kostnadseffektivitet, nytänkande och miljöfördelar.

Finansiella mål

- Rörelsemarginal på 15 procent
- Avkastning på sysselsatt kapital på 20 procent
- Årlig tillväxt på sex till åtta procent över en konjunkturcykel

Höganäs är världsledande leverantör av metallpulver. Över 60 års erfarenhet har gett en stark marknadsposition och unik kompetens. Få andra vet som Höganäs ingenjörer, hur metallpulver ska tillverkas för att få en jämn, hög kvalitet och med rätt egenskaper. Företaget har även en unik kompetens om hur sinterkomponenter ska tillverkas för att bli så bra som möjligt.

Strategierna för att nå visionen utgår från detta. Företaget ska dels befästa positionen som ledande tillverkare av metallpulver, dels utveckla nya kundvärden inom befintliga och nya användningsområden för pulver.

Befästa positionen som ledande tillverkare av metallpulver

Marknadsledande kvalitet

För kunder till metallpulverindustrin, till exempel tillverkare av komponenter eller svetselektroder, är det viktigt att pulvret uppför sig likadant sändning efter sändning, år efter år. Annars kan det bli problem i produktionsprocessen eller brister i produktkvaliteten.

Höganäs har haft marknadens jämnaste och högsta kvalitet sedan tillverkningen startade. Det har skapat den nuvarande positionen som marknadsledare.

Kontinuerlig produktutveckling

Höganäs utvecklar kontinuerligt nya typer av pulver med nya egenskaper för att möta nya behov. Ett sådant exempel är de mjukmagnetiska pulvren, som har tredimensionella elektromagnetiska egenskaper. Det ger helt nya möjligheter att utforma elmotorer, än med de traditionella tillverkningsmetoderna. Motorerna

får lägre tillverkningskostnader och blir energieffektiva än motsvarande vanliga motorer.

Men det är inte bara pulvrets beskaffenhet som påverkar effektiviteten i kundens produktionsprocess och kvaliteten i slutprodukten. Hur snabbt och jämnt pulvret kan fyllas på i pressen är en annan viktig faktor. Därför utvecklar Höganäs kontinuerligt även olika pulvertillsatser, bland annat bindemedel, som radikalt förbättrar fyllningsprocessen och slutproduktens kvalitet. Under 2009 lanserades bland annat smörjmedlet Intralube E, se sidan 17.

Skapa nya användningsområden och marknader

Utveckla applikationskompetens

Genom att använda sinterkomponenter istället för svarvat stål eller plåtlaminat kan ett stort antal produkter eller produktkomponenter bli betydligt bättre och billigare. Dels blir produktionsprocessen oftast snabbare och effektivare samtidigt som materialspillet blir betydligt mindre, i vissa fall nära noll, dels blir produkten lättare, vilket ger miljöfördelar för användarna inom många tillämpningsområden, till exempel inom bilindustrin. Dessutom kan vissa komponenter göras på helt nya sätt som ger helt ny funktionalitet.

Men det är inte bara i komponenter som pulvret kan användas. Det finns ett flertal andra användningsområden. Med en speciell laserrobot kan till exempel en metallyta ges helt ny korrosionsbeständighet och slitstyrka på några sekunder. Vattenrening med metallpulver har också visat sig vara effektivt ur ett miljöperspektiv.

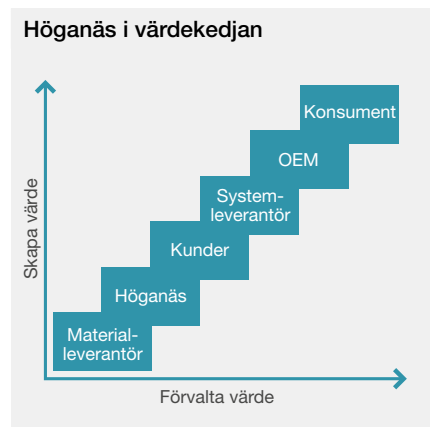
Pulvrets möjligheter är betydligt större och vidare än vad dagens användning visar och det beror till stor del på att kunskapen är begränsad. Höganäs arbetar aktivt för att höja den insikten, i alla led. Företaget har skapat konceptet Power of Powder som kommuniceras genom värdekedjan.

Höganäs utvecklar ständigt företagets applikationskompetens. Kunskap om kundernas processer, likväl som om slutkundernas behov och möjligheter, är centralt för att kunna driva på utvecklingen. Samtidigt stimuleras innovationer och nytänkande. Det nyöppnade PoP-centret (Power of Powder) är ett exempel på detta.

Samarbeten

Höganäs vill vara den kraft som driver på användandet av pulvermetallurgin. Det innebär inte att företaget ska integrera framåt i värdekedjan. Företaget söker samverkan med såväl underleverantörer som kunder och andra i värdekedjan för att tillsammans utveckla pulvermetallurgin. I enstaka fall kan Höganäs komma att utveckla prototyper eller produkter i egen regi, där det saknas lämpliga samarbetspartners.

Dessutom bedrivs samarbetsprojekt med forskare vid universitet och högskolor, såväl inom metallurgi som inom industriella processer och tillämpningsområden.

Välkommen till framtiden! Välkommen till PoP Centre!

Höganäs nya koncept "the Power of Powder" ska driva på utvecklingen av pulvermetallurgin. Ansatsen är att allt som kan göras med pulver bör göras med pulver. Ofta blir det inte bara billigare och effektivare utan även mindre miljöbelastande. Både för Höganäs kunder och för slutanvändaren.

För att sprida den insikten och driva på utvecklingen mot en bredare användning av metallpulver öppnade Höganäs ett nytt utvecklingscenter under hösten 2009. Det heter Power of Powder Centre (PoP-Centre). Där finns alla Höganäs kompetenser samlade för att tillsammans med kunderna utveckla framtidens applikationer.

Invigningen skedde med pompa och ståt. Ett hundratal gäster kom från hela världen, allt ifrån komponent- och pressverktygstillverkare till företrädare för olika företag som i ökande grad använder pulverkomponenter, till exempel inom bilindustrin.

De fick en guidad visning av de olika avdelningarna inom centrat. En av de mer spektakulära är System tear down. Där plockar Höganäs ingenjörer ner olika maskiner och apparater i småbitar och undersöker vilka delar som skulle kunna göras billigare, bättre och mindre miljöbelastande med pulver. Ett exempel är växellådor. Höganäs har tillsammans med en tillverkare av växelkugghjul utvecklat tre av kuggparen i pulver och monterat dem i en Smartbil som används dagligen.

På en annan avdelning visades hur Höganäs mjukmagnetiska pulver kan ge helt nya tredimensionella magnetiska egenskaper, vilket till exempel kan göra elmotorer mindre och effektivare. Det finns även en avancerad utrustning för ytbeläggning med laser, laser cladding. Där kan en metallyta få helt ny korrosions- och slitbeständighet på några sekunder, genom att lägga på ett metallpulver med mycket hög precision.

Därutöver finns det utrustning för att testa nya prototyper eller färdiga komponenter samt för att analysera hållfasthet, magnetiska egenskaper och materialsammansättning. Allt i syfte att föra framtiden lite närmare.

Marknad

När gränserna för pulvermarknaden vidgas förändras konkurrenssituationen. För närvarande konkurrerar pulverproducerande företag främst med andra pulvertillverkare, men när pulver blir svaret på allt fler frågor, tillkommer konkurrenter bland företag som erbjuder liknande funktion men med helt andra tekniker och angreppssätt. Ett pulverföretag kan då konkurrera med en leverantör av kugghjul i stål eller bolag som erbjuder alternativa lösningar för bränsleceller eller renande substanser i industrifilter.

Idag handlar det i huvudsak om två användningsområden - komponenttillverkning t ex till bilar, elverktyg och kompressorer samt som förbrukningsmaterial för lödning, svetsning och inom processindustrin. Men gränserna för pulvermarknaden är på väg att flyttas. Genom utvecklingsarbete hos både producenter och kunder tillkommer hela tiden nya sätt att använda pulver. Den gemensamma nämnaren för många av de nya användningsområdena är att nå lägre kostnader och mindre miljöbelastning jämfört med andra tillgängliga alternativ. Detta beror ofta på mindre spill i produktionen och mindre mängder använt material på grund av enkla designförändringar.

Komponenter

Inom komponenttillverkning handlar den utvidgade marknaden om att pulver kan användas till betydligt fler delar av t ex en förbränningsmotor, särskilt inom bilindustrin. Kugghjul i växellådor är den komponent som fortfarande har den enskilt största framtida marknadspotentialen.

Pulverbaserade kugghjul har liknande hållfasthet som stålkomponenter, men är billigare och lättare. Vanligen minskas vikten på komponenter av stål genom att borra hål i dem. Med pulvertekniken tillverkas hålen direkt vid pressningen, med besparingar i tid, kostnader och material.

Även i tillverkningsprocessen har komponenter av metallpulver mindre miljöpåverkan. I produktionen av en komponent används närmare 100 procent av pulvret. Vid maskinbearbetning och gjutning uppstår däremot ett betydande spill.

Dessutom behövs inte de, ofta miljöpå-

verkande, tillsatsmaterial som bindemedel i gjutformarna eller kylvätskor vid maskinbearbetning.

Vi uppskattar marknaden för pulvermetallurgiska komponenter till ca 800 000 ton år 2009. Den historiska långsiktiga trenden har varit en marknadstillväxt om ca 2 procent, utöver tillväxten i bilproduktionen.

Mjukmagnetiska komponenter

Mjukmagnetiska komponenter är på väg att användas i nya typer av elmotorer som kan göras mindre samtidigt som de är effektivare och billigare.

Från fordonsindustrin finns en stor potentiell efterfrågan på små, lätta och effektiva elmotorer. I ett första skede kanske framför allt för cyklar och skotrar, men på längre sikt är det även möjligt att använda dessa motorer i bilar.

Bränsleceller

En annan intressant möjlighet inom fordonsindustrin är att använda rostfria pulver som utgångsmaterial för gasdiffusionsplattor i bränsleceller. Med bränsleceller blir det möjligt att driva elektriska bilar på vätgas. Ett intensivt utvecklingsarbete pågår på många håll i världen för att förbättra verkningsgraden och minska vikten i bränsleceller. Med pulver i denna tillämpning nås en lägre produktionskostnad.

Ytbeläggning

Metallpulver för ytbeläggningar är en växande marknad. Med hjälp av PTA eller laser skapas tunna skikt av slitstarka legeringar för att uppnå en hårdare yta på en mängd olika komponenter. Ett exempel är att tekniken används för att

öka livslängden på formar som används för tillverkning av glasbehållare till livsmedelsindustrin. Pulverbeläggningsen fungerar även som rostskydd.

Vattenrening

Pulver har stor potential för olika former av vattenrening, allt från stora projekt för rening av grundvatten i samband med marksanering till att göra vatten drickbart för enskilda hushåll.

Vid marksanering kan pulver grävas ned i marken där grundvattnet går. När vattnet passerar tar pulvret upp en stor del av de tungmetaller som finns i vattnet. Ett pågående EU-projekt studerar f n vilka typer av pulver som är mest lämpade för uppgiften.

I vissa delar av världen är vatten förorenat av nitrater, ofta orsakat av konstgödselanvändning i jordbruket. Traditionella metoder för att ta bort nitrater är kostsamma varför det finns ett stort incitament att använda järnpulver som är betydligt billigare.

En annan intressant möjlighet är att genom filtreringar med andra typer av metaller ta bort mikrober för att göra vatten tjänligt att dricka, en teknik som skulle kunna användas i konsumentprodukter för hushållen.

Luftrening

I takt med skärpta krav på minskade utsläpp från både fordon och industrier ökar potentialen för metallpulver för rening av luft och avgaser. Rostfritt pulver används t ex i filter för partikelrensning av avgaserna från dieselmotorer. Denna metod kan också användas i olika typer av industrifilter.

Hållbar utveckling för kunder och för miljön

Debatten kring en hållbar utveckling som förenar ekonomisk hållbarhet med en miljömässigt uthållig produktion växer ständigt. Höganäs matchar dessa utmaningar genom att utveckla produkter, produktion och tillämpningar med målet att alltid erbjuda en effektiv värdekedja hela vägen från materialanvändning till kundens applikation.

Nya affärsmöjligheter

Höganäs ser att nya behov och affärsmöjligheter uppstår i takt med omvärldens ökande medvetenhet och krav på miljö- och klimatåtgärder. Metallpulver kan spela en viktig roll i nya energisystem, exempelvis vid utveckling av nästa generation elmotorer och vid distribution av förnyelsebar energiproduktion såsom sol- och vindkraftgenererad el. Speciellt utvecklade pulver kan också användas för att rena grundvatten i förorenade områden, vilket är särskilt viktigt i regioner där vatten är en knapp resurs.

Utveckling för miljö och ekonomi

Produktutveckling på Höganäs sker utifrån devisen att ”allt nytt vi gör ska påverka miljön mindre”. Miljö och hälsoaspekter är därför en del i beslutskedjan vid all process- och produktutveckling. Med den utgångspunkten har Höganäs till exempel utvecklat och kan erbjuda produkter där nickel, mangan, molybden och koppar ersatts med mindre miljöbelastande legeringselement som krom eller kisel i vissa produkter. För att underlätta formpressning av metallpulver tillsätts normalt smörjmedel i pulverblandningarna. Höganäs har utvecklat det zinkfria materialet Intralube E som i många fall kan ersätta tidigare generationer smörjmedel.

Processer som spar tid, material och energi

Genom att välja komponenttillverkning från metallpulver kan kundernas tillverkningsprocesser förkortas eftersom det krävs färre steg för att nå en färdig slutprodukt. Det gör produktionen snabbare och mindre energikrävande. Komponenter

av metallpulver kan härddas direkt efter sintring genom en forcerad kylningsprocess. Det förkortar processen ytterligare genom att ett separat härddningssteg, där produkten hettas upp igen för att härddas, kan undvikas. Lägg därtill att materialspillet i stort sett kan reduceras till noll. Resultatet är därför ofta en bättre totalekonomi genom hela produktionskedjan och slutligen också för kunden.

Resurshushållning förenad med god prestanda

Höganäs ambition att optimera resursanvändningen och minska påverkan på miljön bygger på kontinuerlig utveckling av tekniker som säkerställer fortsatt god produktprestanda. Ett sådant exempel är användningen av avancerade designprogram vid optimering av komponenters utformning. Genom programmets beräkningar kan Höganäs identifiera effektiviseringsmöjligheter som inte kompromissar med prestanda, utan till och med ökar den. Till exempel beräknas ett kugghjuls ”bästa utformning” och var hål för minskad vikt- och materialanvändning kan placeras med bibehållen hållfasthet. När kugghjulets vikt reduceras sparar det rörelseenergi, vilket ökar dess prestanda då det används i till exempel en växellåda.

Utveckling nära kunden

För att säkerställa en fortsatt utveckling av teknologin och tillämpningsområden för metallpulver, driver Höganäs både egen och branschgemensam forskning inom pulvermetallurgi. Höganäs har under året invigt ett PoP Centre som är en mötesplats för att ytterligare stimulera innovation och stärka samarbete med

kunden och kundens kund. Hänsyn till miljöegenskaper genom medvetna materialval, smartare applikationer och processoptimering är en viktig del av utvecklingen inom plattformen PoP.

Systematiskt miljöarbete

Höganäs arbetar långsiktigt med att reducera miljöpåverkan från den egna verksamheten. God miljöprestanda förstärker Höganäs erbjudande och är en viktig konkurrensfördel. Ett systematiskt miljöarbete i kombination med en jämn produktion och tillförlitliga reningsutrustningar ger Höganäs goda förutsättningar för att nå ständigt bättre resultat inom miljöområdet.

Miljöpolicyen ger övergripande riktlinjer för miljöarbetet och adresserar de viktigaste frågorna - energi och utsläpp av koldioxid samt effektiv resursanvändning inklusive minimering av spill. Fortsatt förbättrade resultat inom dessa områden är förenade med kostnadsbesparingar på kort och lång sikt.

Samtliga produktionsanläggningar inom koncernen är certifierade enligt miljöledningssystemet ISO 14001 och granskas regelbundet av tredje part. Krav på kontinuerlig förbättring av processerna men också på medarbetarnas kompetens inom miljöområdet är också viktiga komponenter i miljöarbetet. Höganäs bedömer leverantörernas miljöarbete och uppmuntrar certifiering av miljöledningssystem i deras verksamheter.

Energikartläggning del i större koncernprojekt

Miljöfrågorna styrs i hög grad av lokala regler och förutsättningar och hanteras genom lokala åtgärder. Under 2009 har

Höganäs tagit ett större grepp för att skapa en ökad tydlighet i arbetet med miljö- och hållbarhetsfrågor. Som ett led i det arbetet har en koncernövergripande organisation - Corporate Competence Center - skapats för att koordinera de gemensamma riktlinjerna i koncernen. Under året har ett antal större frågor identifierats såsom utsläpp, energi och grundläggande systematik i miljöarbetet. Nästa steg är att hitta gemensamma kvantifierbara nyckeltal kopplade till dessa frågor.

Ett viktigt första projekt har också varit att etablera aktiviteter inom fokusområdet energi. En omfattande energikartläggning har genomförts i de svenska anläggningarna under 2009 för att kartlägga konsumtionen, identifiera besparingsmöjligheter och förbättringspotential. Medel har avsatts för nästa steg som är att fortsätta kartläggningen i koncernens övriga anläggningar. Först ut under 2010 är USA där de största anläggningarna utanför Sverige finns.

Utredning ny teknik för järnframställning

Sedan mitten av 1980-talet har utsläppen per ton producerat material minskats successivt. Idag ligger utsläppen nära vad som är möjligt med dagens teknik eftersom järn- och ståltillverkning är beroende av kol som ger upphov till koldioxidutsläpp från processen. Höganäs deltar i projektet IRONMAN där bolaget utreder de tekniska, miljömässiga och finansiella möjligheterna att i framtiden utvinna järn ur malm genom att nyttja vätgas och kolmonoxid från naturgas.

Koldioxidutsläppen beräknas kunna bli upp till 75 procent lägre än vid traditionell järnframställning, se sid 13.

Annat branschgemensamt forskning bedrivs inom Jernkontorets energiprogram. Bland annat pågår utveckling av ljusbågsugnens energianvändning och hur den kan effektiviseras vid stålframställning från järnsvamp eller skrot.

Återvinning av energi

Genom att ta tillvara spillvärme från industriprocesserna har Höganäs kunnat tillgodose uppvärmningsbehovet i de svenska anläggningarna i flera decennier. När spillvärme återanvänds ersätter det olja och naturgas som energikälla vilket reducerar utsläppen av växthusgaser. Det finns ett överskott av spillvärme från produktion som också förser Höganäs Fjärrvärme AB med energi. Under 2009 uppgick av Höganäs levererad energi till

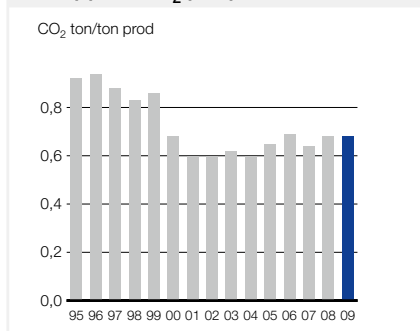
cirka 28 GWh, vilket motsvarar minskade koldioxidutsläpp motsvarande cirka 8000 ton. De levererade energimängderna är lägre jämfört med 2008 vilket beror på en lägre produktion, en följd av den avmattning i marknaderna som inträffade under första halvåret 2009.

Handel med utsläppsrätter

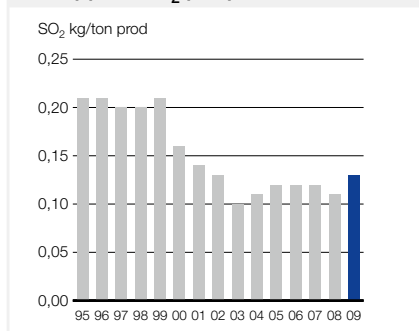
Höganäs anläggningar i Halmstad och Höganäs i Sverige omfattas av EU:s handelssystem för utsläppsrätter för koldioxid. Ca 90 procent av koncernens totala utsläpp av CO₂ täcks av krav på utsläppsrätter. Handelssystemet bygger på att antalet tillgängliga rätter successivt minskas. Ett underskott av rätter i handelssystemet driver CO₂-effektiviseringar där de är billigast att uppnå och där alla deltagare är med och betalar för dessa effektiviseringar.

Under 2008 - 2012 får energiintensiva

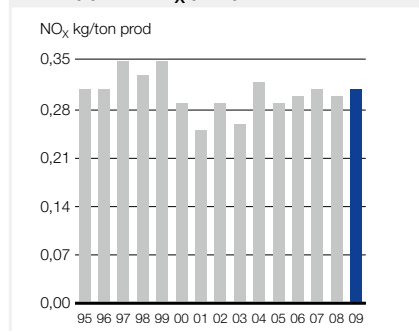
Utsläpp av CO₂ per producerat ton

Utsläpp av SO₂ per producerat ton

Utsläpp av NO_x per producerat ton

REACH under 2009

Höganäs har sedan introduktionen 2007 arbetat med REACH (Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals) för hantering av miljöpåverkande material. Företaget har i god tid förregistrerat de kemiska ämnen som Höganäs importerar till, eller producerar inom, Europa. Höganäs deltar i ett antal konsortier för att dela de kostnader och få tillgång till den information som krävs för de kommande registreringarna som påbörjas under 2010.

Miljöåtgärder under 2009

Året har präglats av ett par större investeringar som ger verksamheten i Niagara Falls möjligheter att ytterligare förbättra miljöprestanda.

- Ny reduktionsugn i Niagara Falls ger energibesparingar och minskar behovet av vätgas
- Installation av ett nytt filter för effektivare stoftrening från tre av vätgasreduktionsugnarna i Niagara Falls
- Ny cyklon installerad i rökgasreningen i Halmstad för att öka tillgängligheten och förbereda för ökad produktion
- Installation av frekvensomriktare till fläktmotorer i Höganäs svampverk ger energibesparingar
- Installation av reningsutrustning i Stony Creek för att fånga och avskilja stoft vid blandningsstationen

industrier fri tilldelning av utsläppsrätter baserat på historiska data och prognostiserade behov. Höganäs tilldelning för 2008 - 2012 bedöms vara tillräcklig. Under 2009 såldes utsläppsrätter till ett värde av 40 Mkr. Nya regler kommer att ändra förutsättningarna för nästa handelsperiod från 2013. Höganäs arbetar via den europeiska branschorganisationen EUROFER för att skapa förutsättningar under handelssystemet som mildrar effekterna av ökade kostnader med utsläppsrätter. Så länge handelssystemet endast omfattar EU finns annars en risk för att företag, som i likhet med Höganäs konkurrerar på en global marknad, missgynnas av systemet.

Resursutnyttjande

Genom effektiv resursanvändning kan Höganäs minska miljöpåverkan. Omkring två tredjedelar av insatsmaterialen utgörs av återanvänt järnskrot. För att kunna förse marknaden med produkter med de produkttegenskaper och kvaliteter som kunderna efterfrågar behövs även ren järnmalm, vilket utgör den återstående delen av insatsmaterialen.

Ett exempel på effektiv produktion av järnpulver är verksamheten inom North American Höganäs anläggning i Niagara Falls. Anläggningen ligger centralt belägen nära flera av de stora avnämarna av de produkter som produceras, vilket ger korta distributionsled. Tillverkningen av järnpulver sker i eluppvärmda reduktionsugnar där vätgas används som reduktionsmedel. Järnråvaran som används vid pulverproduktionen består av glödska, en restprodukt som hämtas från lokala valsverk. Vätgasen levereras som en restprodukt från en närbelägen klorintillverkning. Den enda restprodukt som uppstår vid järnreduktionen i Niagara Falls-anläggningen är vatten. Detta vatten renas innan det slutligen leds till Niagarafloeden. Niagarafloeden förser verksamheten med nödvändig el, ca 5 MW från vattenkraft. Trots dessa

gynnsamma förutsättningar strävar Höganäs efter ytterligare effektiviseringar. All vätgas som inte omsätts i ugnprocesserna fångas upp och återförs till processen via en vätgas till vätgasväxlare och ett unikt uppsamlingsystem.

Under 2009 installerades och driftsattes en ny, modern vätgasreduktionsugn som ersättning för äldre processutrustning. Med denna investering har 25-procentiga besparingar av el och vätgas kunnat uppnås.

Inom Jernkontoret bedrivs forskning för att effektivisera resursförbrukningen. Bland annat följer Höganäs ett projekt som syftar till att ta tillvara och återanvända slagg, en restprodukt från smältning av järn, som konstruktionsråvara.

Villkor för verksamheten

Produktion av metallpulver kräver myndighetstillstånd i samtliga länder där Höganäs har tillverkning. De reglerar i huvudsak produktionsvolym, utsläpp till luft och vatten, buller samt avfall. Tillstånden kan gälla för viss tid eller tills vidare, men samtliga Höganäs produktionsanläggningar har erforderliga tillstånd.

Villkor har i all huvudsak efterföljts. Höganäs har under året genomfört en teknisk utredning som under början av 2010 kommer att lämnas till tillsynsmyndigheten tillsammans med förslag till vissa förbättringsåtgärder.

Vid de svenska anläggningarna genomförs en fördjupad kartläggning av förekomst av eventuella markföroreningar. En första inventering har i rapportform lämnats till tillsynsmyndigheten. En provplan för fortsatt övervakning på Höganäsfastigheten har upprättats och i huvudsak godkänts. Inga krav på sanering eller annan åtgärd av markförorening har ställts mot bolaget som en följd av detta.

Järnråvara som uppfyller framtidens krav på klimatpåverkan

Det är ett utmärkt exempel på Höganäs ambition att skapa mervärden genom samarbete och det visar tydligt att miljö- och kostnadseffektivitet kan gå hand i hand. Kanske är det därför projektet har fått ett så kraftfullt namn; IRONMAN. Resultatet väntas nästan bli för bra för att vara sant; en järnråvara som gör att stål kan tillverkas med 75 procent lägre koldioxidutsläpp.

Höganäs råvara för tillverkning av metallpulver är järnskrot och järnmalm. Att använda skrot är mindre miljöbelastande, men det har blivit en bristvara. Eftersom Höganäs vill säkerställa tillgången på råvara och samtidigt bidra till en bättre miljö initierade företaget under 2008 ett projekt som kallas IRONMAN.

Projektet syftar till att utreda förutsättningarna för att bygga en anläggning för direktreducering av järnmalmsspillet utanför Trondheim. Direktreducerat järn erhålls då man tar bort syre ur järnmalmen med hjälp av naturgas istället för med kol, såsom i en traditionell masugnsprocess.

Samarbete över gränserna

Projektets medlemmar är LKAB, Statoil och Höganäs. LKAB bidrar med kompetens inom järntillverkning och järnmalmsspillet; Statoil bidrar med kompetens inom energiproduktion och gasförädling; Höganäs står för kompetens om användning av produkten och försäljning av metallprodukter.

Klimatpåverkan i fokus

Anläggningen ska kunna tillverka världens mest klimatvänliga järn. Grundteknologin är känd sedan gammalt, men eftersom den kräver tillgång till både järnmalm och naturgas på rimligt avstånd från varandra är det endast ett fåtal områden i världen som är lämpliga. Huvudsakligen ligger dessa områden i delar av världen där miljöaspekterna inte varit i fokus på samma sätt som i Europa. Den nya IRONMAN-anläggningen som är tänkt att ligga utanför Trondheim

skulle bli den enda som kan erbjuda europeiska stålverk produkter lokalt tillverkade i Europa och den skulle byggas med den uttalade avsikten att maximera klimatneutraliteten.

Befintlig infrastruktur

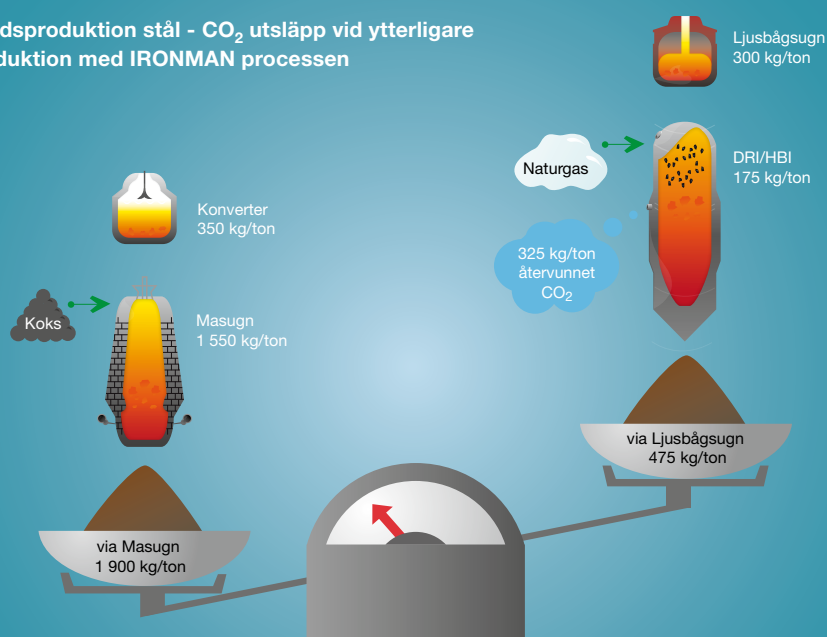
En annan fördel med projektet är att det syftar till att utnyttja befintlig infrastruktur. LKAB transporterar redan idag stora delar av sin järnmalm via malm-banan till Narviks hamn. Därifrån skulle IRONMAN:s behov gå sjövägen till den nya anläggningen i Trondheim, i direkt anslutning till Statoils befintliga anläggningar, där en pipeline med naturgas från Nordsjön landar.

Under 2009 genomfördes förstudier

och analyser. Under 2011 skulle byggnationen kunna börja och tidigast under slutet av 2013 kommer produktionen att kunna starta. Anläggningen i full drift kommer att kunna producera omkring 1,6 miljoner ton järn, vilket motsvarar ungefär 15 procent av den europeiska stålindustrins behov av denna typ av ren råvara.

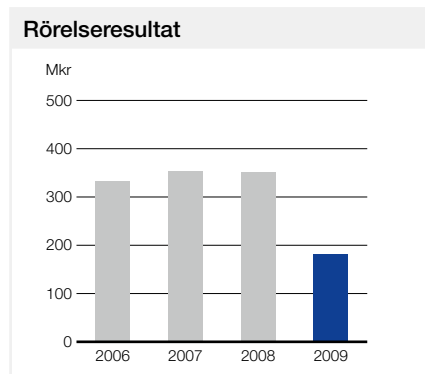
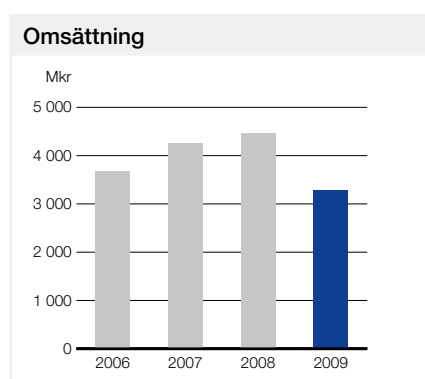
Därmed skulle projekt IRONMAN resultera i ett betydande bidrag till arbetet med att minska klimatteffekten. Genom att utöka användningen av produktionsteknologi som kan utnyttja direktreducerat järn som råvara på bekostnad av konventionell masugns-teknologi, kan de totala koldioxidutsläppen minska med upp till 75 procent.

Världproduktion stål - CO₂ utsläpp vid ytterligare produktion med IRONMAN processen

Components

Affärsområde Components tillverkar och säljer metallpulver för tillverkning av mekaniska och elektriska komponenter. Järn- och metallpulver med olika legeringar marknadsförs till komponenttillverkare inom den pulvermetallurgiska (PM) industrin. Höganäs har även intensifierat marknadsföringen av pulverteknologin mot slutkunder. Genom att lyfta fram fördelarna med metallpulver arbetar Höganäs för att flytta fram gränserna för pulvermetallurgin.

De mekaniska och elektriska komponenter som tillverkas av metallpulvret levereras till produkt- och systemtillverkare eller direkt till OEM-företag (Original Equipment Manufacturers). Den största kundgruppen är bilindustrin, som står för ca 70 procent av affärsområdets omsättning. Idag är det många kraftöverförande komponenter i personbilar som är gjorda av pulver. Höganäs arbetar aktivt med kunder och partners för att lyfta fram fördelarna med pulver - lägre vikt, bättre materialutbyte och lägre kostnad - för att vidga marknaden för sinterkomponenter.

Sparar kostnader och miljö

Fördelarna med sinterkomponenter är flera. Behovet av efterbearbetning som fräsning och slipning minskar jämfört med smidda eller gjutna komponenter, vilket ger lägre energi- och arbetskostnader. Sinterkomponenterna ger också ett bättre materialutbyte genom lägre spill. Dessutom får de färdiga komponenterna på ett enkelt sätt lägre vikt.

Metallpulvret ger därför både lägre kostnader och miljöbesparingar jämfört med traditionella material.

Utveckling av produktionsprocesser

För att komponenttillverkaren ska uppnå dessa fördelar ställs höga krav på pulvertillverkaren. Metallpulvret måste hålla en jämn kvalitet för att garantera en jämn fyllning av pressverktyget och jämn kvalitet i slutprodukten. En jämn fyllning är avgörande för att komponenterna ska ha homogena egenskaper.

Höganäs är världens ledande tillverkare av metallpulver och kan leverera metallpulver med extremt jämn kvalitet.

Höganäs har också genom lång erfarenhet och betydande storlek en unik kompetens inom blandningsteknik. Produktutvecklingsarbetet omfattar därför även utveckling av nya smörjmedel och blandningstekniker liksom tekniker för snabbare kompaktering. Allt i syfte att öka kundvärdet genom billigare produktionsprocess, bättre materialutbyte m m.

Bilindustrin - viktig kundgrupp

Bilindustrin är en viktig kundgrupp, som driver produktutveckling i många leverantörssegment. Den är även ledande i att använda sintrade komponenter. Drivkraften är att sänka tillverkningskostnaden, genom bättre materialutbyte och effektivare produktionsprocess.

Genom att sinterkomponenter är lättare än komponenter i stål och gjutjärn, blir fordonet därmed lättare och bränslesnålare. Härigenom uppnås fördelar även för bilkonsumenten och miljön.

Idag används metallpulver främst för komponenter i kraftöverföring; till exempel drev, synkroniseringsnav och ringar till växellådor, ventilstyrning i motorer, stötdämpare, bromsar m m.

...och stor utvecklingspotential

Utvecklingen för fordonsindustrin har varit kraftigt negativ under året, men Höganäs har till delar kompenserat detta genom att bredda användningen av metallpulver. Ett intressant utvecklingsprojekt med stor potential har bedrivits i Brasilien tillsammans med GKN Sinter Metals. Det avser synkroniseringsnav i växellådor för GM Brasil. Genom att använda Höganäs nya blandning, Intralube E, har tillverkningskostnaden sänkts och miljöpåverkan reducerats

eftersom pulvret är zinkfritt. Högre kvalitet har minskat kassationerna.

POP-Centre - ett smart sätt att visa på potentialen för pulverkomponenter

Under hösten 2009 invigdes det nya PoP Centret i Höganäs, med uppgift att driva utvecklingen inom pulverapplikationer och lyfta fram "The Power of Powder". Där har man bland annat plockat isär en bil av märket SMART, för att visa hur många komponenter som idag tillverkas av pulver och hur stor potentialen för besparingar i produktionskostnad och bränsleeffektivitet kan bli genom användandet av flera pulverkomponenter.

Stärkta positioner under 2009

Under 2009 lanserade Höganäs ett nytt blandningskoncept under namnet Intralube E. Blandningen innehåller ett nytt smörjmedel, som både effektiviserar kundens process och gör komponenten bättre. Läs mer på sidan 17 om hur taiwanesiska Porite nått betydande framgångar tack vare Intralube E.

Även inom mjukmagnetiska pulver (SMC) nåddes framgångar. Brittiska företaget Microgen utvecklade en så kallad stirlinggenerator som tack vare pulvrets egenskaper kunde skräddarsys för att sitta inne i en varmvattenberedare och producera gratis el. Läs mer på sid 16.

Dessutom utökade Hitachi användning av SMC i sina nya elmotorer.

Försäljning och resultat 2009

Nettoomsättningen under 2009 uppgick till 3 292 Mkr (4 465), en minskning med 26 procent jämfört med föregående år. Prishöjningar och valutaeffekter påver-

kade nettoomsättningen positivt, medan försäljningsvolymen minskade med 25 procent.

I början av året var lagernivåerna höga över hela världen och genom hela värdekedjan. Kunderna fokuserade på kassaflöde, kostnadsreduktioner och åtgärder för att minska lagren. Fr o m mars månad förbättrades efterfrågesituationen successivt, drivet av bland annat olika stimulansåtgärder som skrotpremier för bilar i Europa och USA samt skattelättnader på konsumtionsvaror i Asien.

Återhämtningen fortsatte successivt under året och under fjärde kvartalet var volymerna +35 procent jämfört med föregående år. Återhämtningen kom först och var tydligast i Asien, där försäljningen är mindre beroende av personbilstillverkningen. I Europa har en viss återhämtning syns under året medan Nordamerika har haft den svagaste utvecklingen. Mot slutet av året syntes dock en viss förbättring även här.

Rörelseresultatet uppgick till 181 Mkr (352) och rörelsemarginalen till 5,5 procent (7,9). Under första halvåret var resultatet negativt p g a låga försäljningsvolymerna och svag absorption av fasta kostnader. Under andra halvåret förbättrades resultatet av högre volymer samt effekterna av högre priser och genomförda kostnadsbesparingar.

Nyckeltal affärsområdet

Mkr	2009	2008
Nettoomsättning	3 292	4 465
Rörelseresultat	181	352
Rörelsemarginal, %	5,5	7,9
Tillgångar	3 524	3 818
Investeringar	193	249

Components

Marknadssegment

Pulvermetallurgiska komponenter
Mjukmagnetiska komponenter

Applikationer

Synkroniseringsnav i manuella växellådor
Kuggjul i elektriska handverktyg
(Stator)komponenter i elektriska motorer

Tillverkningsorter

Höganäs, Sverige
Ath, Belgien
Tonbridge, Storbritannien
Stony Creek, USA
Niagara Falls, USA
Johnstown, USA
Mogi das Cruzes, Brasilien
Ahmednagar, Indien
Shanghai, Kina
Saitama, Japan

Kyla + värme = gratis el

När värme möter kyla skapas energi som kan utnyttjas för att generera ström. Det är ett känt faktum. Men att man kan utnyttja den tekniken för att utvinna ström ur en vanlig varmvattenberedare, det kunde nog inte många ana. Det kunde dock Höganäs ingenjörer, som bistått brittiska Microgen Engine att göra just det och därmed kan miljontals europeiska hem få 1 000 watt gratis i sitt elnät.

I de flesta europeiska länder har många hem en varmvattenberedare som drivs med gas. Inuti varmvattenberedaren kommer kallt vatten in i ena änden och sen värms det upp av en gaslåga, innan det passerar ut i systemet. Antingen som kran- och duschvatten eller i elementen för uppvärmning.

Stirlinggeneratorn

En stirlinggenerator alstrar ström genom att de olika tryck som uppstår vid olika temperaturer utnyttjas för att pressa upp och trycka ner en cylinder. Värmen kan i princip komma från vilken värmekälla som helst, till exempel gas, pellets, vedkaminer eller solfångare. Samma princip

kan användas för att bygga motorer, så kallade Stirlingmotorer. En fördel med stirlinggeneratorer är att de kan arbeta linjärt, alltså upp och ner, istället för med en roterande kolv. Det ger tystare och jämnare gång och minskar även slitaget och därmed underhållsbehovet. Dessutom blir antalet komponenter betydligt färre när det inte behövs några roterande delar och inte heller någon vevstake.

Således är den särskilt lämpad för att montera inne i en varmvattenberedare, som sitter i vanliga hem och inte får skapa oljud och inte ska behöva kräva underhåll i onödan. Det hade Microgen Engine insett sedan länge och provat att göra generatorer på traditionellt sätt, med svarvade komponenter och plåtlaminat. Det blev dock kostsamt och generatören fick inte alltid den precision som behövdes. Kvaliteten var inte tillräckligt hög.

Pulver istället

Det var då de började fundera på att använda pulvermetallurgi i stället och kontaktade Höganäs.

”Tack vare vårt mjukmagnetiska pulver och vår kompetens kring detta, kunde vi bistå dem i att skapa en pulverbaserad generator. Vi var involverade i utvecklingsarbetet, bland annat gjorde vi de elektromagnetiska beräkningarna”, berättar Lars Hultman som är ansvarig för området elektromagnetiska pulver (SMC) på Höganäs.

När man använder pulver kan generatören göras mindre och bättre, tillverkningskostnaden är lägre, och precisionen i tillverkningen är betydligt bättre, det vill säga alla komponenter blir exakt

likadana med exakt lika egenskaper. Dessutom får de bättre elektromagnetiska egenskaper, vilket gör att de ger mer effekt.

Varje hem sin egen elproducent

När varmvattenberedare med Microgens generatorer nu lanseras kommersiellt kommer konsumenterna att kunna utvinna ca 1 000 watt ur den. Detta kan de antingen skicka in i det egna elnätet och få gratis el, eller skicka ut på det publika elnätet och få betalt för det.

”Det är ju ett fantastiskt exempel på vad som kan uppnås med våra mjukmagnetiska pulver. Denna generator kan dessutom användas på liknande sätt, i solkraftverk, biogasanläggningar och reservströmgeneratorer som till exempel lastbilar har på natten när de står parkerade. Dessutom kan man enkelt med liknande teknik skapa stirlingmotorer för att till exempel kyla frysexar”, avslutar Lars Hultman.

800 000 komponenter blir snyggare, billigare och bättre

Taiwanesiska Porite har en av världens största anläggningar för tillverkning av pulvermetallurgiska komponenter. Det är också den första kunden som provat Höganäs Intralube E blandningar i stor skala. Resultatet med de första komponenterna har blivit så bra att företaget redan funderar på att byta till Intralube E i ytterligare komponenter.

Under 2009 lanserade Höganäs ett nytt förbättrat smörjmedel som säljs i blandningar med namnet Intralube E. Blandningen innehåller ett nytt smörjmedel, som både effektiviserar kundens process och gör komponenten bättre. Slitaget på pressverktygen minskar och det krävs mindre energi. Komponenterna får fina fläckfria ytor efter sintringen, tack vare en speciellt formulerad organisk tillsats. Även grönstyrkan - hållfastheten efter pressning men före sintring - blir bättre, vilket bland annat minskar risken för defekter.

Med Intralube E-blandningar kan man dessutom pressa med varm dyna. Det innebär att pressverktyget värms till en måttlig temperatur där smörjmedlet fungerar optimalt och värmeenergin ökar metallpulvrets pressbarhet. Det ger högre

densitet och därmed högre hållfasthet än med traditionell pressning.

Ytterligare en fördel är att Intralube E är zinkfritt, vilket minskar underhållsbehovet i sintringsugnen och eliminerar utsläppen av tungmetallen Zink från ugnsavgaserna.

Intralube E har sålt bra sedan lanseringen i januari 2009, framför allt i Asien. Den första kunden som provade Intralube E i kommersiell skala var taiwanesiska företaget Porite. I en av världens största pulvermetallurgiska anläggningar tillverkar de komponenter till bland andra Bosch, BMW, Mercedes-Benz, GM, Ford, Chrysler och Volvo.

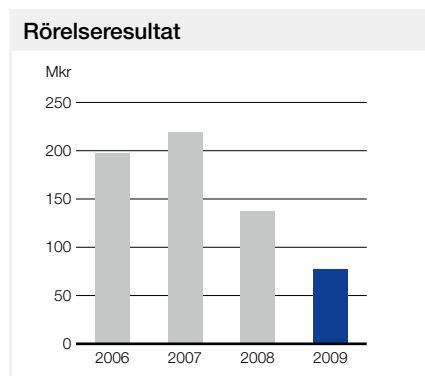
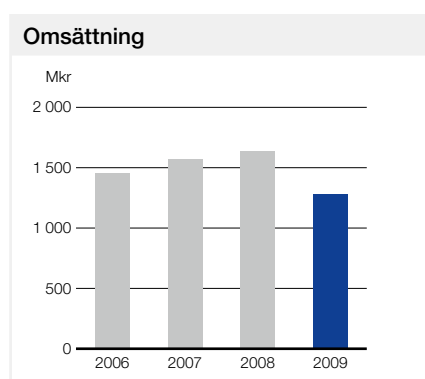
En av de första produkterna där Porite bytte till Intralube E var en komponent till en oljepump för bilindustrin som tillverkas i 800 000 exemplar varje år.

“Intralube E har gett Porite ett flertal fördelar. Ytan på komponenterna blir så bra att kostnaderna för efterbehandling med sandblästring har minimerats. Dessutom får komponenterna hög densitet utan varmkompaktering, vilket minskar material-, energi- och produktionskostnaden.

Porite är väldigt positiva till Intralube E. De ser över möjligheterna att byta till Intralube E-blandningar i andra komponenter, både befintliga och nya som är under utveckling”, säger Leo Fan på Höganäs i Taiwan.

Consumables

Affärsområde Consumables tillverkar och säljer järnpulver och höglegerade pulver som främst används i processer, till exempel för ytbeläggning, svetsning och lödning. Höganäs levererar pulver både till producenter av svetsmaterial och till användare av lödnings- och ytbeläggningstekniker, liksom till tillverkare av livsmedel. En annan applikation för metallpulver är filter för rening av vatten och avgaser.

Metallpulver har unika egenskaper genom sin storlek, geometri och utseende vilket gör att metallpulver är användbart till en mängd olika applikationer. Man kan t ex ytbelägga andra metaller och ge dem nya egenskaper på ett kostnadseffektivt sätt. Ett annat exempel är vid lödning av högtemperaturvärmväxlare då man utnyttjar pulvrets flytegenskaper till att applicera pulvret på rätt ställe. Man kan även utnyttja metallpulvers stora yta i relation till volym för rening och järnberikning. Nya användningsområden tillkommer hela tiden.

Höganäs levererar metallpulver främst till OEM-företag, men även till deras leverantörer.

Nöttningsbeständighet förbättras med ytbeläggning

Ett växande område för metallpulver är olika typer av ytbeläggningar, där metallpulvrets slitstyrka, korrosionsmotstånd och högtemperaturogenskaper kommer väl till pass. Genom ytbeläggning med legeringar kan livslängden förlängas på komponenter som utsätts för stort slitage.

Ytbeläggning med laser, så kallad laser cladding, öppnar nya möjligheter och marknader. Till exempel kunde grekiska företaget Roussakis reparera en 11 meter lång och 26 ton tung axel till en fartygs-motor på ett effektivt sätt. Sprickor och slitage på axeln fylldes med Surfit™ rostfria pulver från Höganäs. Laser cladding möjliggjorde en effektiv beläggning som återställde axeln till sitt ursprungliga skick. Det är ett genombrott för utökad metallpulveranvändning.

Svets och lödning stora användningsområden

Svetsning är ett av de större användningsområdena för metallpulver. Järnpulver i svetselektroder förbättrar svetsegenskaperna och kvaliteten på svetsgodset. Det ger bättre produktivitet för kunden och därmed sänkta produktionskostnader och förbättrad lönsamhet. Efterfrågan på svetselektroder och svetspulver styrs i hög grad av investeringar och utbyggnad av infrastruktur. Därför är Asien, med en hög tillväxttakt i ekonomierna, en viktig marknad för Höganäs.

Pulver för högtemperaturlödning är ett annat prioriterat område. Höganäs har under året utvecklat ett nytt pulver, Brazelet® F300, som är en kostnadseffektiv lösning för kunderna jämfört med konkurrenternas produkter.

Renare miljö genom rening med metallpulver

Det ökade behovet av att värna om miljön genom t ex minskade utsläpp och bättre avgasrening är en viktig drivkraft för ökad användning av metallpulver.

Metallpulvret används för filtrering och rening av utsläpp i till exempel textilindustrin. Textilindustrin använder filter för tillverkning av polyester och polyamid-fibrer. Även vattenrening blir allt viktigare. Med järnpulver kan även förorenat vatten renas effektivt.

Bristsjukdomar kan lindras med tillsats av järnpulver

Järnbrist är en av de vanligaste bristsjukdomarna i världen, både i I-länderna och i U-länderna. Den vanligaste orsaken är för järnfattig kost och detta kompenseras genom kosttillskott och tillsatser i livsmedel.

Höganäs arbetar aktivt med att utveckla användningen av järnpulvertillskott i livsmedel för att därigenom bidra till bättre folkhälsa. Pulvren används bland annat i flingor, mjöl och pasta.

Stärkta positioner under 2009

Under 2009 har Höganäs stärkt sina positioner inom området främst genom ett utökat deltagande i mässor för att visa upp produktutvecklingsarbetet och genom att sätta upp en webshop för försäljning av ytbeläggingsmaterial. Dessutom har ett antal handböcker tagits fram för marknadsföring av olika tillverkningstekniker.

Försäljning och resultat 2009

Nettoomsättningen för helåret uppgick till 1 279 Mkr (1 638), en minskning med 22 procent jämfört med 2008.

Prishöjningar och valutaeffekter påverkade omsättningen positivt, medan volymminskningen på 17 procent och lägre priser på legeringsmetaller hade en negativ effekt.

En fortsatt stabil marknadsutveckling för syreabsorptionsprodukter och carrier cores (för printer toners) tillsammans med säsongsmässigt hög försäljning av sk hot-bags (värmepåsar) gjorde att försäljningsvolymerna fortsatte att öka i Asien. På vissa marknader noterades en avmattning i försäljningen av svetspulver under fjärde kvartalet. Efterfrågan från varvsindustrin minskade och kunderna reducerade sina lager.

I Europa har förändringarna i försäljningsvolymerna varit marginella mellan kvartalen. Alla segment, utom svetspulver, har påverkats mycket negativt av den svaga industrikonjunkturen.

I Sydamerika har en kontinuerlig förbättring skett kvartal för kvartal. Aktivitetsnivån hos kunder med exportdriven försäljning var under fjärde kvartalet i linje med samma period föregående år, men fortfarande avsevärt lägre än 2007. I Nordamerika var volymen något svagare i fjärde kvartalet än i tredje kvartalet på lägre aktivitet mot slutet av året hos kunder av pulver för friktionsprodukter. Tack vare ökade marknadsandelar i nya segment var emellertid försäljningen för Höganäs för helåret endast marginellt lägre än 2008.

Rörelseresultatet för helåret uppgick till 77 Mkr (137) och rörelsemarginalen till 6,0 procent (8,4). Även inom Consumables var lägre försäljningsvolymerna den främsta orsaken till resultatnedgången.

Resultatet av metallsäkringar var sämre än för helåret 2008. Stigande priser på nickel och koppar under andra och tredje kvartalet medförde realiserade förluster på terminskontrakt samtidigt som lagervinster gjordes. Under första halvåret genomfördes kostnadsbesparingar genom en anpassning av produktionen till den lägre efterfrågenivån. Ett fortsatt fokus på kostnadskontroll tillsammans med stigande försäljningsvolymerna medförde därför en märkbar marginalförbättring under det andra halvåret.

Consumables

Marknadssegment

Ytbeläggning
Friktionsmaterial
Filter
Svetsning och lödning
Livsmedels- och foderberäkning

Applikationer

Värmepåsar
Beläggning av valsar
Lödning av värmeväxlare
Järnberäkning av mat

Tillverkningsorter

Höganäs, Sverige
Halmstad, Sverige
Ath, Belgien
Tonbridge, Storbritannien
Stony Creek, USA
Niagara Falls, USA
Johnstown, USA
Mogi das Cruzes, Brasilien
Ahmednagar, Indien
Shanghai, Kina
Saitama, Japan

Nyckeltal affärsområdet

Mkr	2009	2008
Nettoomsättning	1 279	1 638
Rörelseresultat	77	137
Rörelsemarginal, %	6,0	8,4
Tillgångar	1 483	1 620
Investeringar	72	129

Riskhantering

Höganäs verksamhet är utsatt för både operationella och finansiella risker. För att hantera dessa risker och minimera resultateffekter och störningar finns ett antal strategier och policies.

Risker i koncernens operativa verksamhet

Produktion av metallpulver sker i en kedja av processer, varför störningar i de olika leden kan få stora konsekvenser. Avbrott i verksamheten på grund av transporthinder eller brand, explosioner eller andra typer av olyckor kan bli dyra. För att minimera riskerna för följd effekter hålls ett säkerhetslager av råvaror och färdiga produkter. Produktion kan också omlokaliseras inom koncernen för att minska riskerna för produktionsbortfall. Höganäs tecknar även sak- och avbrottsförsäkringar. Inköpsrisker inbegriper leveranssäkerhet, kvalitet och pris på strategiska material och energi. Höganäs strävar efter att ha minst två leverantörer för utvalda strategiska råvaror. Moderbolaget ansvarar för att inköp av vissa metaller och andra strategiska varor samordnas, medan övriga risker hanteras lokalt vid respektive produktionsanläggning.

Höganäs är exponerat mot risken att inte få betalt för leveranser. Risken för kreditförluster begränsas i viss mån av att koncernens försäljning sker i ett stort antal länder till ett stort antal kunder, vilket begränsar exponeringen. Höganäs utnyttjar även kreditförsäkringar för att minska risken för kreditförluster bland kunder i USA, samt exportremburser vid försäljning på vissa marknader i Asien. Vid försäljning till nya kunder kontrolleras alltid kreditvärdigheten. Dessutom bevakas fordringsbalansen löpande.

Höganäs rykte kan skadas om säkerheten, miljöansvaret och etiken skulle komma att ifrågasättas. Dessa risker hanteras systematiskt av godkända ledningssystem och sköts lokalt av koncernens funktionsstöd. Frågorna uppmärksammas även i

det löpande arbetet genom utbildning och attitydpåverkan.

Möjligheten att attrahera och behålla kompetenta medarbetare är viktig för att långsiktigt kunna bedriva verksamheten med god lönsamhet. Kompetensutveckling och chefsutveckling bedrivs bland annat inom Höganäs Business Academy.

Vissa av de rättstvister och administrativa förfaranden som uppstår inom verksamheten kan också betraktas som risker. Dit hör frågor som rör miljö- och hälsoansvar, men även tvister med leverantörer, kunder och andra externa parter, vilka kan handla om stora belopp. Juridiska tvister hanteras av Höganäs bolagsjurist i samverkan med externa tjänsteleverantörer.

I en global och konkurrensutsatt verksamhet finns risk för att nya produkter och processer kopieras. Immateriella egendomsrisker hanteras av koncernens FoU-enhet. Höganäs arbetar aktivt med att söka patent på tekniska uppfinningar och processer som utvecklats inom koncernen samt bevakar att patentskyddet efterlevs.

Risker i omvärlden

Höganäs verksamhet påverkas av den internationella konjunkturutvecklingen. Detta gäller priset på råvaror, försörjning samt avsättningsmöjligheterna för koncernens produkter. Risker relaterade till förändringar i råvarupriser behandlas i avsnittet om finansiella risker. Exponeringen mot bilindustrin gör koncernen särskilt känslig för utvecklingen i denna bransch. Dessa risker är svåra att skydda sig mot på kort sikt. I ett längre perspektiv gör Höganäs detta genom utveckling av produkter med högre förädlingsvärde och satsning på framtidsområden.

Många av Höganäs produkter är konkurrensutsatta och flera av de större konkurrenterna har kontinuerligt förbättrat kvaliteten på sina produkter under de senaste åren. Den pulvermetallurgiska industrin utmärks dessutom av överkapacitet. Genom strategin att vara den tekniskt, produktmässigt och kommersiellt ledande leverantören av metallpulver, ska Höganäs bibehålla och stärka sin ställning i förhållande till konkurrenterna.

Koncernens finansiella risker

Höganäs har sedan 2008 tillämpat ett arbetssätt med råvaru- och valutasäkringar som syftar till att minimera de direkta effekterna på koncernens resultat av variationer i råvarupriser och valutakurser. Arbetssättet innebär att pris- och valutarisker i samband med inköp och försäljning av metaller säkras i större utsträckning än tidigare medan valutarisker till följd av flöden i olika valutor säkras på en kortare horisont än tidigare. Finanspolicyn anger hur de olika riskerna ska hanteras och vilka riskmandat som beviljats.

Finanspolicyn omfattar finansiering, likviditetshandling, kreditrisker och hantering av alla prISRISKE som är möjliga att hantera genom derivat, d v s valutor, räntor, vissa råvaror och energi. Styrelsen har sedan tidigare ett finansutskott med uppgift att övervaka finansverksamheten. Höganäs finansenheter ansvarar för hanteringen av koncernens finansiella risker och fungerar som internbank. Derivat för valutor, räntor, metaller och energi används i enlighet med mandat från styrelsen, finansutskottet och koncernledningen.

Koncernen köper råvaror i form av

metaller och förädlar dessa, primärt till metallpulverprodukter. I inköpsavtalen stipuleras att priset ska baseras på gällande marknadspris med en förutbestämd tidsförskjutning. Likaså anges i koncernens försäljningsavtal att priset på metallpulver innehåller en bestämd andel råmaterial, vars pris ska baseras på gällande marknadspris med en förutbestämd tidsförskjutning. För att få en korrekt uppfattning om koncernens råvaru- och valutarisker bör verksamheten betraktas som två delar. Den ena avser inköp och försäljning av råvaror i form av metaller, den andra den industriella förädlingsprocessen av råvarorna till metallpulverprodukter.

När det gäller inköp av metallråvaror i amerikanska dollar (USD) uppstår prISRISKEN då priset för inköpet fastställs. PrISRISKEN består sedan fram till den dag då priset på den metallpulverprodukt där råvaran ingår bestäms i försäljningsavtalet. Valutarisken kvarstår däremot fram tills dess att kundfordran är reglerad.

Råvaru- och valutarisker kan begränsas genom att motvärdet av summorna av de exponerade värdena inom koncernen köps eller säljs på termin eller andra derivatinstrument. Avsikten är att minimera effekten av pris- och valutakursändringar i handeln med råvaror över tiden, dock inte nödvändigtvis i ett och samma kvartal. Möjligheten att helt eliminera riskerna begränsas av flera faktorer. Det skulle kräva tillgång till perfekt information om framtida affärsflöden. Dessutom saknas fungerande marknadsplatser för alla metaller, vilket gör att kostnaderna för att göra en effektiv prissäkring på långa kontrakt blir orimligt höga. Under 2009 utnyttjades metallderivatinstrument endast för prissäkring av nickel, koppar och molybden.

I den industriella förädlingsprocessen av råvarorna till metallpulverprodukter består exponeringen av förädlingsvärdet. Detta värde uppstår i ett flertal valutor inom koncernen, beroende på var produkterna förädlas och säljs. Riskens storlek påverkas också av den tidsrymd under vilken försäljningspriserna ej kan justeras på grund av ändringar i förädlingsvärdet. Denna risk kan under en

begränsad tid minimeras genom att värdet av exponeringen köps eller säljs på termin, eller andra derivatinstrument. Även här påverkar prognossäkerheten i bolagets affärsflöden möjligheten att helt ta bort riskerna. Genom derivatinstrument kan Höganäs reducera effekterna av växelkursförändringar på kort sikt. På lång sikt är Höganäs alltid utsatt för påverkan från förändrade omvärldsförutsättningar. Höganäs har valt en säkringsstrategi där de prognostiserade flödena säkras på upp

förfaller och ett ökat behov av rörelsekapital. Nuvarande kreditfaciliteter, som vid årsskiftet uppgick till 225 miljoner Euro, togs upp 2005 hos en bankgrupp om fyra banker och förfaller juni 2010. Utnyttjad andel vid årsskiftet och utestående volymer för andra kortfristiga krediter anges i not 31. Höganäs har under hösten 2009 kommit överens om en ny kreditfacilitet om 175 miljoner Euro med en bankgrupp på fyra banker. Kreditfaciliteten löper på tre år med förfall våren 2013.

till 15 månader. Långsiktigt skyddar sig Höganäs mot valutarisker genom att anpassa verksamheten efter förändrade omvärldsförhållanden. Noteras bör också att en valutarisk kan vara "direkt" eller "indirekt". Direktexponering utgörs av kontrakterat eller prognostiserat kassaflöde. Indirekt exponering består däremot av en exponering till följd av avtalsvillkor. Ett exempel på detta är modellen för metallpristillägg till kunder, varvid valutakurser omräknas vid en förutbestämd tidpunkt före fakturering. Den indirekta exponeringen är då inte direkt "synlig" i koncernens kassaflöde, men påverkar koncernens kassaflöde på samma sätt som om den hade varit det. Höganäs redovisar i svenska kronor. Då en stor del av Höganäs sysselsatta kapital finns i utländsk valuta, sker upplåning i dessa valutor för att åstadkomma en säkring av kapital i konvertibla valutor.

Finansieringsrisken avser den risk som är förknippad med koncernens finansieringsbehov till följd av låneavtal som

Tidigt 2010 har Höganäs även tecknat ett kreditavtal med Svensk Exportkredit (SEK) om 50 miljoner Euro med kort löptid.

Ränteswappar används för att hantera ränterisken. Höganäs finanspolicy anger att grundstrategin innebär att 40 procent av den räntebärande skulden ska ha en räntebindning längre än ett år. Tillåtna avvikelser anges i policyn och avvikelser återrapporteras löpande.

Höganäs säkringsstrategier enligt finanspolicy:

- Pris- och valutarisker till följd av köp och försäljning av råvaror säkras till 90 procent.
- Valutarisker kopplade till förädlingsprocessen säkras till 90 procent på en horisont upp till 15 månader.
- Nettot av utestående kundfordringar och leverantörsskulder säkras till 100 procent.
- Energikostnader säkras löpande på en horisont på upp till 18 månader.

Känslighetsanalys finansiella risker

Nedan följer en framåtriktad analys som beskriver påverkan på koncernens resultat. Känslighetsanalysen visar påverkan från underliggande exponering, dvs påverkan exklusive säkringsinstrument. Ett undantag finns och det är ränterisk som visas med hänsyn till befintliga swappar. Analysen är baserad på prognostiserade affärsvolymerna för 2010. Verkligt utfall kommer att påverkas av val av säkringsgrad inom policyns avvikelsemandat, säkerheten i prognoserna och förutsättningarna i marknaden för derivatinstrument. Valutarisker till följd av leverantörsskulder och kundfordringar

har inte tagits med i känslighetsanalysen eftersom dessa säkras till 100 procent och därmed inte ger någon nettopåverkan på Höganäs resultat- och balansräkning varken på kort eller lång sikt. Likaså har investeringar i utländska dotterbolag utelämnats. Valutaeffekter från omvärderingen av investeringarna i de utländska dotterföretagen möts av valutaeffekterna från lån. Information om kundfordringar och investeringar i utländska dotterbolag finns i not 31.

Tabellerna nedan visar den påverkan på bolagets resultaträkning som kommer att

uppstå vid angiven kurs- eller prisförändring exklusive säkringsinstrument.

Tidpunkten för när effekten syns i resultaträkningen är beroende på Höganäs redovisningsprinciper. Vinster eller förluster från säkringsinstrument bokas först upp i en säkringsreserv i eget kapital. Därefter resultatförs de vid den tidpunkt säkringen avsett. Därmed är det inte möjligt att uppnå en fullständig matchning mellan när effekter från underliggande exponeringar och säkringsinstrument resultatförs.

Pris- och valutarisker vid köp och försäljning av metaller

Metall	Pris- och valutakursförändring ¹⁾	Resultatpåverkan från exponering, Mkr ²⁾
Koppar	+10 %	1
Nickel	+10 %	7
Molybden	+10 %	1
Skrot	+10 %	-4

Valutarisker i förädlingsprocessen

Valuta	Växelkursförändring ³⁾	Resultatpåverkan från exponering, Mkr
USD/SEK	+10 %	64
EUR/SEK	+10 %	80
JPY/SEK	+10 %	18
Övriga	+10 %	13

Energipriser

Energislag	Pris- och valutakursförändring ⁴⁾	Resultatpåverkan från exponering, Mkr
El	+10 %	-19
Olja/gas	+10 %	-11

Ränterisk inklusive swappar (Mkr)

Lånevolym	Ränteändring ⁵⁾	Resultatpåverkan ett års horisont	Resultatpåverkan två års horisont	Resultatpåverkan tre års horisont
1 279	+1 %	-5	-7	-9

¹⁾ Prisvolatiliteten under 2009 var ca 20 procent för koppar, 35 procent för nickel samt ca 45 procent för molybden och skrot.

²⁾ Endast en mindre del av årsvolymerna är exponerad vid varje tidpunkt.

³⁾ Kursvolatiliteten för ovanstående valutor varierade mellan 8 - 12 procent under 2009.

⁴⁾ Prisvolatiliteten under 2009 var ca 35 procent för el samt 25 procent för olja/gas.

⁵⁾ Ränteförändring under 2009 i Höganäs lånevalutor var som högst 2,3 procentenheter.

Medarbetare

Höganäs verksamhet sträcker sig över fyra världsdelar. Det betyder att många olika kulturella bakgrunder finns representerade i företaget. Den mångfalden drar Höganäs nytta av i kunskaps- och erfarenhetsutbyte inom koncernen. Vid utgången av 2009 hade företaget 1 456 (1 524) anställda på 19 platser i 14 länder, varav 15 procent (15) var kvinnor och 34 procent (31) hade akademisk examen.

Dialog vid verksamhetsförändringar

När marknaden vek dramatiskt hösten 2008, reagerade Höganäs snabbt på dessa ändrade förutsättningar. Redan vid årsskiftet 08/09 hade organisationen genomfört huvuddelen av en total personalreduktion i koncernen på 160 anställda. Ytterligare åtgärder såsom permitteringar, korttidsvecka och förlängt semesterstopp kom dock att påverka verksamheten under hela 2009. Koncernens samtliga delar har berörts om än i olika omfattning. Störst omfattning har åtgärderna haft i Sverige, USA och Belgien. Genomförda besparingsåtgärder har ställt stora krav på flexibilitet och utbildningsinsatser när arbetsuppgifter överförts från en anställd till en annan. Det kan nu konstateras att detta fungerat mycket väl i en mogen och ansvarsmedveten dialog med anställda och deras organisationer. Detta demonstreras inte minst av att organisationen lyckats hantera en ökande efterfrågan under årets senare del utan allvarligare störningar.

Kompetensutveckling

För att bibehålla sin konkurrenskraft som högteknologisk aktör måste Höganäs arbeta kontinuerligt med att utveckla såväl organisationen som den enskilde individen. Höganäs Business Academy är ett exempel på konkreta insatser som görs inom kompetensutveckling.

Höganäs Business Academy

Utbildningens syfte är att ge medarbetarna bättre insikt och förståelse för Höganäs strategiska mål och samtidigt stimulera utbyte och diskussion mellan medarbetare från olika arbetsområden.

Återkommande teman i utbildningen är:

- Höganäs strategi och grundläggande värderingar
- mål och taktiska överväganden
- genomgång av tillgänglig "Verktöglåda" dvs stödsystem, rutiner och principer för arbetets genomförande
- företagandets grundläggande förutsättningar såsom kapacitetsutnyttjande, kapitalbindning och kassaflöde

Fortsättningsvis kommer även "The Power of Powder" att vara en del av utbildningen som ett led i strategin att flytta fram gränserna för pulvermetallurgi.

"Performance Management"

Under 2009 har Höganäs arbetat med att uppdatera och förankra policier på HR-området utifrån de krav som en regionell organisation ställer. Syftet är att samtliga chefer i organisationen skall ha en klar uppfattning om Höganäs grundläggande krav på chefsrollen vad gäller att utveckla organisation och personal och att tillhandahålla verktyg för genomförande. Goda prestationer skall identifieras och belönas. Var och ens utvecklingspotential skall identifieras, tas tillvara och utvecklas utifrån individens förutsättningar. Allt med målsättningen att Höganäs skall kunna rekrytera och behålla värdefull kompetens.

Medarbetarundersökning

Höganäs genomför vartannat år en koncernövergripande medarbetarundersökning som omfattar frågor såsom arbetsledning, arbetsförutsättningar och arbetsmiljö. Den senast genomförda undersökningen ger vid handen att

medarbetarna genomgående har en god uppfattning om sin roll i organisationen och uppfattar att man ges goda förutsättningar att utföra sina arbetsuppgifter. Samtidigt identifierades internkommunikation som ett förbättringsområde vilket resulterat i en rad aktiviteter på såväl koncernnivå som i regionerna.

Ny undersökning kommer att genomföras tidigt 2010. Med hänsyn till de omfattande personal- och organisationsförändringar som gjorts det gångna året, kommer effekter att noga följas upp och åtgärdas vid behov.

Uppförandekod

Höganäs uppförandekod sedan 2007 fastställer principerna för hur var och en inom koncernen ska agera i relationerna med affärspartners, aktieägare, anställda och samhälle. Den omfattar:

- Affärsetik, såsom affärsrelationer, finansiell rapportering och politiskt engagemang
 - Sociala och mänskliga rättigheter, med fokus på jämställdhet och likabehandling av anställda samt arbetsmiljö
 - Miljö, med fokus på hållbar utveckling
- Samtliga medarbetare omfattas av koden. Chefer inom Höganäs har ett särskilt ansvar att agera i enlighet med koden och att hålla anställda informerade om dess innehåll och anda. Arbetsgivarens, såväl som arbetstagarrens, rättigheter, skyldigheter och förväntade sätt att förhålla sig till omvärlden finns fortlöpande på dagordningen i många olika sammanhang i hela koncernen. I chefsutbildning, vid introduktion av nyanställda, etc. Uppförandekoden finns i sin helhet på www.hoganas.com

Aktien

Höganäsaktien är noterad på Nasdaq OMX Stockholmsbörsen och på listan för Mid Cap-bolag. Aktien ingår i sektorindexet Metals & Mining.

Sista betalkurs 2009 för Höganäs B-aktie var 164 kronor (70), vilket ger ett börsvärde på 5 595 Mkr (2 457). Under 2009 steg aktiekursen med 134 procent, vilket kan jämföras med Mid Cap-index som steg med 46 procent, medan sektorindexet Metals & Mining steg med 147 procent. OMX Stockholm steg med 47 procent under 2009. Den högsta slutkursen under året för Höganäs B-aktie var 167 kronor den 29 december och den lägsta slutkursen var 67 kronor den 14 januari.

Aktiekapitalet

Aktiekapitalet uppgår till 175 494 660 kronor fördelat på totalt 35 098 932 aktier, varav 981 000 är A-aktier och 34 117 932 är B-aktier. Båda aktieslagen har ett kvotvärde om 5,00 kronor per aktie och lika rätt till andel i bolagets kapital och vinst. Varje A-aktie medför tio röster och varje B-aktie en röst. Endast B-aktien är noterad på börsen. En handelspost omfattar en aktie.

Aktieomsättning

I och med införandet av EU:s MiFiD-direktiv, är det numera möjligt att handla aktier på nya marknadsplatser, som Burgundy, Chi-X, Turquoise, m fl.

Höganäsaktien är noterad på Nasdaq OMX Stockholm och handeln på Stockholmsbörsen stod för drygt 91 procent av den totala omsättningen i aktien under 2009. Totalt omsattes 12,67 miljarder (27,17) aktier i 26 731 (54 478) avslut, motsvarande en omsättningshastighet om 37 procent (77). Omsättningshastigheten för Stockholmsbörsen sjönk till 119 procent (152) och omsättningshastigheten för Mid Cap-listan sjönk till 65 procent (66).

Återköp av aktier

Höganäs har under 2009 inte återköpt några aktier. Vid årsskiftet 2009/2010 uppgick Höganäs innehav av egna aktier oförändrat till 293 800 B-aktier, motsvarande 0,8 procent av det totala antalet B-aktier.

Ägandet

Vid utgången av 2009 hade Höganäs 7 469 aktieägare (7 360), vilket är 1,5 procent fler aktieägare än vid utgången av 2008. De kapitalmässigt tre största ägarna i Höganäs var Lindéngruppen AB, AB Industrivärden och Didner & Gerge aktiefond med tillsammans 53,9 procent av rösterna och 41,8 procent av kapitalet.

Aktiekapitalet i Höganäs AB ägs till 82,4 procent (81,6) av svenska ägare och till 17,6 procent (18,4) av utländska ägare. Det största utlandsägandet står Storbritannien och USA för med 8,8 respektive 3,2 procent av kapitalet. Av de svenskägda aktierna i Höganäs ägs 30,4 procent (33,4) av institutioner, 22,4 procent (18,3) av aktiefonder samt 29,6 procent (29,9) av privatpersoner. Bland de svenska institutioner som har ökat sitt ägande finns Lannebo Fonder som nu är sjätte största ägare och SHB Fonder som nu är åttonde största ägare i bolaget och ny bland de tio största. Helt ny ägare och ny bland de tio största ägarna är norska staten med 1,3 procent av kapitalet som nionde största ägare.

Utdelning

Styrelsens avsikt är att ha en årlig utdelningsnivå om ca 30 - 50 procent av årets resultat. Utdelningen ska anpassas till Höganäs resultatnivå, utsikter för framtiden, kassaflöde och investerings-

behov samt andra relevanta faktorer. Höganäs eftersträvar en någorlunda jämn tillväxt i utdelningen.

För räkenskapsåret 2009 föreslår styrelsen en utdelning om 3,00 kronor. Utdelningen motsvarar en direktavkastning på 1,8 procent per aktie, beräknat på sista betalkursen för 2009. Sedan börsintroduktionen har Höganäs haft en genomsnittlig direktavkastning om 2,9 procent per år.

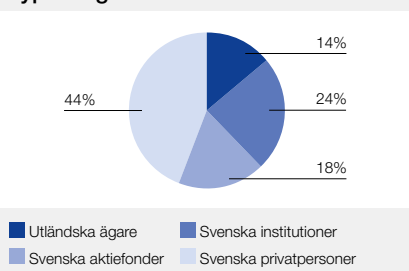
Aktiehistorik

Höganäs börsintroducerades redan 1903 på Stockholms Fondbörs, under namnet Höganäs Billesholm. 1987 förvärvade Lindéngruppen AB samtliga aktier i bolaget, vilket innebar att aktien avnoterades. Aktien introducerades åter på Stockholms Fondbörs i april 1994 och handlas idag på listan för Mid Cap-bolag. Lindéngruppen AB kvarstår som största ägare i företaget.

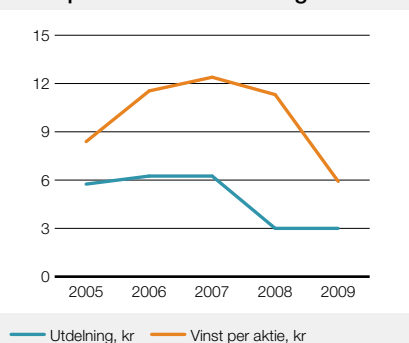
Investor relations

Under 2009 har ett stort antal möten med representanter från finansiella institutioner ägt rum i Höganäs, Stockholm och London. Höganäs arrangerar regelbundet presentationer och investerarmöten i samband med publicering av delårsrapporter och bokslutskommuniké.

Typ av ägare

Vinst per aktie och utdelning

Största aktieägare

Aktieägare	2009-12-30	% av röster*	% av kapital
Lindéngruppen AB	7 650 000	37,8	21,8
AB Industrivärden	3 550 000	8,1	10,1
Didner & Gerge aktiefond	3 475 000	8,0	9,9
Marathon Asset Management	2 775 172	6,4	7,9
If Skadeförsäkring AB	2 627 824	6,0	7,5
Lannebo fonder	2 320 335	5,3	6,6
Alecta	2 210 500	5,1	6,3
SHB fonder	1 042 962	2,4	3,0
Norska staten	473 363	1,1	1,3
Fjärde AP-fonden	415 777	1,0	1,2

* Höganäs återköpta 293 800 aktier är inte medräknade i procentandel av röster

Nyckeltal aktien

	2005	2006	2007	2008	2009
Resultat, kr/aktie*	8,39	11,54	12,39	11,31	5,92
Kassaflöde efter investeringar, kr/aktie*	5,50	12,30	9,00	6,30	18,00
Eget kapital, kr/aktie*	73,30	75,40	79,50	69,10	76,20
Utdelning, kr/aktie**	5,75	6,25	6,25	3,00	3,00
Börskurs vid årets slut*	172,00	179,50	136,75	70,00	164,00
Direktavkastning, %***	3,3	3,5	4,6	4,3	1,8

* Enligt definitioner på sidan 90

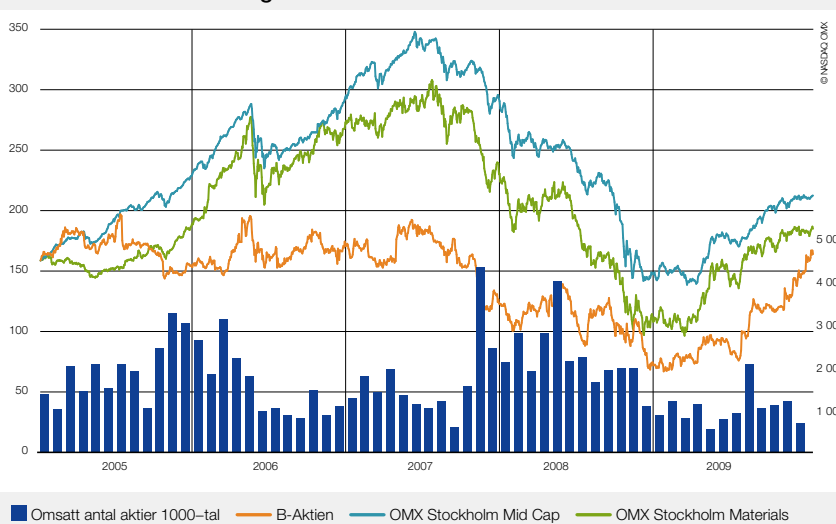
** Enligt styrelsens förslag för 2009

*** Utdelning i procent av börskurs vid årets slut

Analytiker som följer Höganäsaktien

Företag	Analytiker
ABG Sundal Collier	Erik Pettersson
Cheuvreux	Patrik Sjöblom
Carnegie Investment Bank AB	Agnieszka Vilela
Handelsbanken Capital Markets	Hampus Engellau
Nordea	Olof Krook
SEB Enskilda	Anders Trapp
Swedbank	Ola Södermark
Ålandsbanken	Anders Roslund
Danske Bank	Carl Holmqvist
Öhman Fondkommission	David Jacobsson

Aktiekurs och omsättning relativt index

Bolagsstyrningsrapport 2009

Höganäs tillämpar Svensk Kod för Bolagsstyrning ("Koden") och lämnar i enlighet därmed här 2009 års bolagsstyrningsrapport. Rapporten har inte granskats av bolagets revisorer.

Organ för bolagsstyrning i Höganäs

Höganäs är ett svenskt publikt aktiebolag. Höganäs aktieägare är de som ytterst fattar beslut om koncernens styrning, genom att på årsstämman utse koncernens styrelse, styrelsens ordförande samt revisorer. Styrelsen är i sin tur ansvarig för den löpande styrningen under året och att styrningen följer lagar liksom övriga

externa och interna styrinstrument.

Modellen nedan beskriver hur bolagsstyrningen är organiserad i Höganäs.

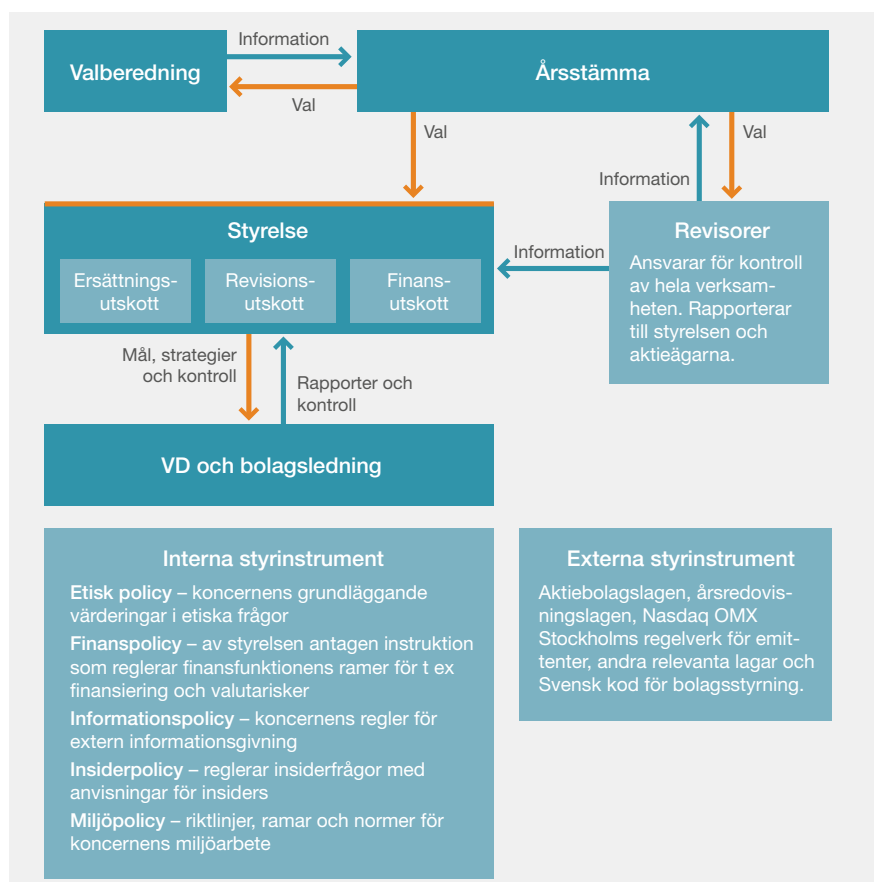
Aktieägare

Per 30 december 2009 hade Höganäs 7 469 aktieägare. Lindéngruppen AB har varit bolagets huvudägare sedan aktien återintroducerades på Stockholmsbörsen

1994. Ägandet domineras i övrigt av svenska institutioner.

Svenska privatpersoner ägde, direkt eller indirekt via bolag, vid årsskiftet 2009/2010 29,6 procent av kapitalet och 44,1 procent av rösterna. Det utländska ägandet uppgick vid årsskiftet till 17,6 procent av kapitalet och 14,1 procent av rösterna. För ytterligare information om Höganäsaktien, se sidan 24.

Organ för bolagsstyrning i Höganäs

Höganäs är ett svenskt publikt aktiebolag. Höganäs aktieägare är de som ytterst fattar beslut om koncernens styrning, genom att på årsstämman utse koncernens styrelse som i sin tur är det organ som löpande under året är ansvarigt för att styrningen följer lagar liksom övriga externa och interna styrinstrument. Modellen beskriver hur bolagsstyrningen är organiserad i Höganäs.

Årsstämma

Höganäs årsstämma 2009 hölls den 27 april i Höganäs. Samtliga styrelseledamöter var närvarande på stämman. Av bolagets större aktieägare var Lindéngruppen AB, AB Industrivärden, If Skadeförsäkring AB, Alecta, SEB, Lannebo Fonder, Swedbank Robur Fonder och Unionen representerade på stämman.

Höganäs årsstämma genomförs på svenska. För utländska aktieägare finns stämmohandlingar på engelska att beställa från bolagets huvudkontor samt tillgängliga på bolagets webbplats. Samtliga stämmohandlingar finns tillgängliga på Höganäs webbplats www.hoganas.com.

Några av de viktigaste besluten som fattades på årsstämman 2009 redogörs för nedan.

Val av styrelse och styrelsens ordförande

Av ledamöterna i föregående styrelse hade ordföranden Per Molin samt Oystein Krogen avböjt omval. Till nya ledamöter valdes Anders G Carlberg och Erik Urnes. Omval skedde av Alrik Danielson, Jenny Lindén Urnes, Bernt Magnusson, Bengt Kjell, Peter Gossas och Urban Jansson.

Anders G Carlberg valdes till ny styrelseordförande.

Avgående styrelseordföranden Per Molin avtackades för sina mångåriga och förtjänstfulla insatser i bolagets styrelse.

Ersättning till styrelse och revisorer

Årsstämman beslutade, i enlighet med valberedningens förslag, om ett oförändrat arvode om totalt 2 100 000 kronor till styrelsen, varav 450 000 kronor till styrelsens ordförande och 225 000 kronor vardera till övriga ledamöter som inte är anställda i bolaget samt 300 000 kronor för utskottsarbete. Ersättning till revisorerna skall utgå enligt löpande räkning.

Prestationsbaserat personaloptionsprogram

Årsstämman beslutade godkänna ett prestationsbaserat personaloptionsprogram riktat till cirka 50 nyckelpersoner. Programmet baserar sig på samma principer som det program som godkändes av årsstämmorna 2007 och 2008 som delar i ett treårigt program omfattande åren 2007 - 2009.

Förslaget finns återgivet i sin helhet i stämmoprotokollet på www.hoganas.com.

Ersättning till företagsledningen

Årsstämman beslutade anta valberedningens förslag till riktlinjer för ersättning till företagsledningen. Riktlinjerna finns återgivna i sin helhet i stämmoprotokollet på www.hoganas.com.

Utdelning

Årsstämman beslutade i enlighet med styrelsens förslag om en utdelning om

3,00 kronor per aktie. Sänkning från 6,25 kronor speglade en ökad försiktighet i ljuset av lågkonjunkturen liksom Höganäs fortsatt stabila finansiella ställning.

Övrigt

Årsstämman fastslog principer för tillsättande av valberedning inför årsstämman 2010, vilka i allt väsentligt motsvarade de principer som gällt sedan årsstämman 2005.

Valberedning

Enligt beslut på årsstämman 2009 ska Höganäs valberedning inför årsstämman 2010 bestå av representanter för de fyra till röstetalet största aktieägarna per den 31 augusti 2009 samt styrelsens ordförande. För information hur valberedningen skall vara sammansatt, se stämmandhandlingarna på Höganäs webbplats www.hoganas.com.

Valberedningens arbete

Valberedningens uppgift är att inför kommande årsstämma bereda och lämna förslag till val av stämmeordförande, val av styrelseordförande och övriga styrelseledamöter, styrelsearvode, arvode till revisor och revisorssuppleant (i förekommande fall) samt att i övrigt fullgöra de uppgifter som ankommer på valberedningen enligt Kodens. Valberedningen har fram till 31 december 2009 haft två möten. Valberedningen utvärderar årligen styrelsens arbete och dess sammansättning. Utvärderingen görs mot bakgrund av att styrelsen skall ha en lämplig sammansättning avseende kompetens, erfarenhet och

bakgrund med hänsyn till Höganäs verksamhet samt att en jämn könsfördelning eftersträvas. Den årliga utvärderingen av styrelsen ligger till grund för valberedningens förslag till årsstämman.

Styrelsens arbete

Ordförandens ansvar

Styrelsens ordförande organiserar och leder styrelsens arbete så att detta utövas i enlighet med svensk aktiebolagslag, andra lagar och förordningar, gällande regler för aktiemarknadsbolag (inklusive Kodens) och styrelsens interna styrinstrument. Ordföranden följer verksamheten i dialog med VD och ansvarar för att övriga styrelseledamöter får den information som är nödvändig för fullgörandet av dess uppgifter. Ordföranden är delaktig i utvärdering och utvecklingsfrågor avseende koncernens ledande befattningshavare. Ordföranden företräder bolaget i ägarfrågor.

Styrelsens ansvar

Styrelsen fastställer årligen en skriftlig arbetsordning som reglerar styrelsens arbete och dess inbördes arbetsfördelning inklusive dess utskott, beslutsordningen inom styrelsen, styrelsens mötesordning samt ordförandens arbetsuppgifter. Styrelsen utfärdar också en instruktion för verkställande direktören samt en instruktion för ekonomisk rapportering till styrelsen. Vidare har styrelsen antagit ett flertal andra policier för koncernens verksamhet.

Styrelsen övervakar verkställande direktörens arbete genom löpande uppföljning av verksamheten under året.

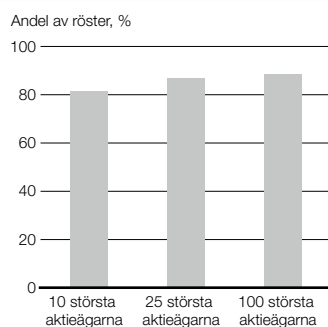
forts sid 30

Läs mer på www.hoganas.com

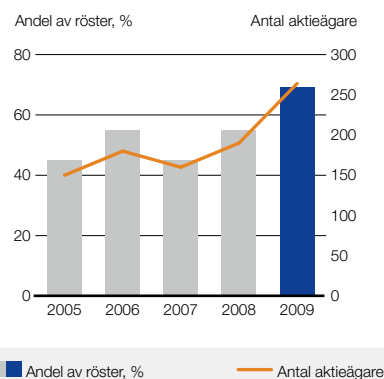
På webben finns mer information om bolagsstyrning i Höganäs, bl a

- Bolagsstyrningsrapporter fr o m 2005
- Bolagsordning
- Policydokument
- Information om valberedningen
- Information från tidigare årsstämmor fr o m 2004

Ägarkoncentration

Närvaro årsstämmor

Styrelse

Namn	Jenny Lindén Urnes	Alrik Danielson	Bernt Magnusson	Anders G Carlberg	Bengt Kjell	Urban Jansson
Invald år	2004	2005	1994	2009	2006	2007
Befattning	Styrelseledamot samt ledamot av Ersättningsutskottet	VD och koncernchef i Höganäs AB samt ordförande i Finansutskottet	Styrelseledamot samt ledamot av Finansutskottet	Styrelseordförande i Höganäs AB och ordförande i Ersättningsutskottet samt ledamot i Revisionsutskottet	Styrelseledamot samt ordförande i Revisionsutskottet och ledamot i Ersättningsutskottet	Styrelseledamot och ledamot i Finansutskottet
Född	1971	1962	1941	1943	1954	1945
Nationalitet	Svensk	Svensk	Svensk	Svensk	Svensk	Svensk
Utbildning	Bachelor of Arts i filosofi	Civilekonom	M. Pol. Sc.	Civilekonom	Civilekonom	Diplomerad bankekonom
Andra uppdrag	Styrelseordförande och koncernchef i Lindéngruppen AB, styrelseordförande i AB Wilh. Becker och Stiftelsen Färgfabriken. Styrelseledamot i Rederi AB Transatlantic och Yorklyde Ltd	Styrelseledamot i Jernkontoret, EFG European Furniture Group AB och Sydsvenska Industri- och Handelskammaren	Styrelseordförande Kwintet AB och Pharmadule AB, styrelseledamot Fareoffice AB, Coor Service Management AB, Net Insight AB, Nordia Innovation AB, Volvo Car Corporation, STC Interfinans och Pricer AB	Styrelseledamot i Axel Johnson AB, Mekonomen AB, Svenskt Stål AB (SSAB), Sapa AB, Säkl AB, Beijer Alma AB och Sweco AB	VD AB Handel och Industri, Styrelseordförande Indutrade AB. Styrelseledamot Pandox AB, Munters AB, Helsingborgs Dagblad och Skanska	Styrelseordförande Bergendahls, Rezidor Hotel Group, HMS Networks, Global Health Partner AB, m fl. Styrelseledamot AB Wilh. Becker, Clas Ohlson AB, SEB, m fl
Bakgrund	VD och koncernchef AB Wilh. Becker. Styrelseuppdrag inom AB Wilh. Becker med dotterbolag	VD för SKF do Brazil och chef för Industrial Division inom AB SKF	Styrelseordförande Swedish Match AB, VD och koncernchef Nordstjärnan AB, styrelseordförande och koncernchef NCC AB, styrelseordförande Nobel Industrier AB, Assi Domän AB och Skandia AB	VD Axel Johnson Int. AB, Nobel Industries Sweden AB, J S Saba AB, Vice VD Svenskt Stål AB (SSAB)	vvd Industrivärden (Head of Investment), Chef för Corporate Finance i Securum och Senior partner i Navet Affärsutveckling AB	VD Ratos AB samt ledande befattningar inom SEB och Incentive Group
Ersättning ^{*)}						
Egna och närståendes aktieinnehav	20 000 privat och 7 650 000 via bolag	18 500	17 500	5 000	0	5 000
Närvaro styrelsemöten	9/10	10/10	10/10	7/7	10/10	10/10
Närvaro ersättningsutskottets möten	6/6	-	-	3/3	6/6	-
Närvaro revisionsutskottets möten	-	3/3	-	2/2	3/3	-
Närvaro finansutskottets möten	-	3/3	3/3	-	-	3/3
Beroende / oberoende ^{**)}	Beroende i förhållande till större aktieägare	Beroende i förhållande till bolaget och bolagsledningen	Oberoende	Oberoende	Oberoende	Oberoende

Namn	Peter Gossas	Erik Urnes	Karl-Henry Boo	Tony Petersson	Gary Paulsson	Ola Litström
Invald år	2008	2009	1993	2006	2006	2008
Befattning	Styrelseledamot	Styrelseledamot	Arbetsstagarrepresentant i styrelsen	Arbetsstagarrepresentant i styrelsen	Arbetsstagar-suppleant i styrelsen	Arbetsstagar-suppleant i styrelsen
Född	1949	1971	1959	1966	1965	1969
Nationalitet	Svensk	Norsk	Svensk	Svensk	Svensk	Svensk
Utbildning	Civilingenjör	B. Eng. (Mechanical Engineering), MBA	Gymnasieingenjör			Bergsingenjör/Civilingenjör Materialteknik
Andra uppdrag	VD för affärsområde Sandvik Materials Technology, styrelseordförande Stål & Metall Arbetsgivareförbundet, Kanthal AB, Sandvik Process Systems AB, Sandvik Asia Ltd (India), Sandvik South East Asia Ltd	VD i AB Wilh. Becker, styrelseordförande i Becker Industrial Coatings Holding AB, Becker Acroma Group AB och ColArt International Holdings Ltd, styrelseledamot i Lindégruppen AB och AB Wilh. Becker	Ledamot i Unionen vid Höganäs AB	Ordförande IF Metall vid Höganäs AB	Ledamot IF Metall vid Höganäs AB	Medlem i Akademikerföreningen vid Höganäs AB
Bakgrund	Div befattningar SSAB, platschef samt olika divisionschefsbefattningar Avesta Sheffield	Strategikonsult Bain & Company, investeringsansvarig Browallia Ltd och Reuters Greenhouse Fund, VD i ColArt International Holdings				Tidigare applikationsingenjör på Lign Multi-wood AB
Ersättning ^{*)}						
Egna och närståendes aktieinnehav	0	Närstående äger 20 000 aktier privat och 7 650 000 aktier genom bolag	0	0	0	0
Närvaro styrelsemöten	9/10	6/7	10/10	9/10	9/9	9/9
Närvaro ersättningsutskottets möten	-	-	-	-	-	-
Närvaro revisionsutskottets möten	-	2/2	3/3	-	-	-
Närvaro finansutskottets möten	-	-	-	-	-	-
Beroende / oberoende ^{**)}	Oberoende	Beroende i förhållande till större aktieägare				

^{*)} Årsstämman 2009 beslöt att arvode till styrelsen oförändrat skulle utgå med totalt 2 100 000 kronor, varav styrelsens ordförande skulle erhålla 450 000 kr och övriga stämvalda ledamöter som inte är anställda i koncernen skulle erhålla 225 000 kr vardera. Resterande 300 000 kr skulle utgå som arvode för utskottsarbete med 50 000 kr vardera till två externa ledamöter i bolagets finansutskott och med 100 000 kr till revisionsutskottets ordförande samt med 50 000 kr vardera till två externa ledamöter i revisionsutskottet, medan inget arvode skulle utgå för arbete i ersättningsutskottet. Se vidare information om styrelsens ersättning på årsredovisningens sida 80, not 25.

^{**)} Bedömningen avseende styrelsens beroende/oberoende har utförts enligt NASDAQ OMX Stockholms regelverk och kriterier för oberoende.

Styrelsen ansvarar för att organisation, ledning och riktlinjer för förvaltning av bolagets angelägenheter är ändamålsenligt uppbyggda och att det finns en tillfredsställande intern kontroll. Styrelsen ansvarar vidare för utveckling och uppföljning av bolagets strategier genom planer och mål, beslut om förvärv och avyttringar av verksamheter, större investeringar samt tillsättningar och ersättningar i koncernledningen. Styrelsen framlägger årsbokslutet för årsstämman.

Styrelsearbetet 2009

Enligt nu gällande arbetsordning ska styrelsen sammanträda vid minst fyra ordinarie tillfällen och vid ett konstituerande sammanträde per år och därutöver mötas när situationen så påkallar. De ordinarie sammanträdena äger rum i februari, april, augusti/september och november/december.

Vid styrelsemötena deltar bolagets ekonomi- och finansdirektör samt styrelsens sekreterare, advokaten Ragnar Lindqvist. Andra tjänstemän i bolaget deltar i styrelsens sammanträden såsom föredragande av särskilda frågor och när så bedöms lämpligt. Kallelse med dagordning och skriftligt underlag för mötena skall genom verkställande direktörens försorg om möjligt utsändas en vecka före respektive styrelsemöte.

Antalet styrelsemöten 2009 uppgick till åtta ordinarie möten (inklusive det konstituerande mötet) och två extra möten. Fasta punkter vid varje ordinarie möte utgörs bl a av en genomgång av resultatutveckling, finansiell ställning,

rapporter från utskotten och investeringsbeslut. Agendan för några av de ordinarie mötena är även kompletterade enligt följande:

- Februari - bokslutskommuniké, revisorsrapport, årsbokslut, förslag till vinstdisposition, utkast till årsredovisning och bolagsstyrningsrapport, årsrapport för Höganäskoncernens PRI-pensionsstiftelse samt ärenden som kräver beslut eller godkännande av bolagsstämman.
- April - investeringsuppföljning, marknad och riskanalys
- Augusti/september - strategi
- November/december - resultatmål kommande år, revisorsrapport, kapitalstruktur, utvärdering av behov av internrevision, utvärdering av verkställande direktörens arbete, utvärdering av styrelsens arbete samt utvärdering av efterlevnad av Koden.

Styrelsearbetet har under 2009 fokuserats på uppföljning av de åtgärder som vidtogs mot bakgrund av den mycket kraftiga avmattningen på marknaderna som märktes i slutet på 2008. Vidare har styrelsearbetet under året behandlat bl a koncernens långsiktiga finansiering och ett antal utvecklingsprojekt.

Utvärdering av styrelsens arbete

Ordföranden ansvarar för att styrelsen löpande fördjupar sina kunskaper om bolaget och att det sker en utvärdering av styrelsens arbete samt att valberedningen får del av utvärderingen.

Rutinerna för utvärderingen är sådan

att styrelseordföranden efter samråd med valberedningen genomför en enkätbaserad utvärdering av styrelsearbetet bland styrelseledamöterna. Utöver enkätundersökningen diskuterar styrelseordföranden även muntligen styrelsearbetet med samtliga styrelseledamöter. Styrelseordföranden redovisar därefter resultatet av utvärderingen till valberedningen.

Styrelsens utskott

Vid styrelsens konstituerande möte, som följer direkt efter årsstämman, utser styrelsen inom sig medlemmar av revisions-, ersättnings- och finansutskotten. Arbetsordningen inom utskotten är sådan att respektive utskotts ordförande ansvarar för kallelse och dagordning till utskottets möten. Protokoll ska föras vid varje möte. Efter varje möte lämnar utskottet en rapport till styrelsen avseende sitt arbete. Utskottets ordförande är ansvarig för att samtliga styrelseledamöter och suppleanter får kopia av protokollet från utskottets möten.

Revisionsutskott

Sammansättning

Vid styrelsens konstituerande sammanträde efter årsstämman utser styrelsen årligen inom sig ett revisionsutskott. Utskottet skall enligt styrelsens arbetsordning bestå av minst två ledamöter och en ordförande. Under 2009 bestod utskottet av dess ordförande Bengt Kjell samt ledamöterna Per Molin, Anders G Carlberg som efterträdde Per Molin i samband med årsstämman 2009 samt Erik Urnes som tillträdde vid årsstämman

Valberedningens sammansättning

Namn	Representerande	Befattning	Ägarandel (röster) i Höganäs ¹⁾ , %
Jenny Lindén Urnes	Lindéngruppen AB	VD Lindéngruppen	37,8
Carl-Olof By	AB Industrivärden	Ägaransvarig	8,2
Henrik Didner	Didner & Gerge Fonder AB	Fondförvaltare, ordförande Didner & Gerge Fonder AB	8,0
Peter Rönström	Lannebo Fonder AB	Fondförvaltare	5,2
Anders G Carlberg	-	Styrelseordförande Höganäs	0,1
Summa			59,3

¹⁾ Vid tidpunkten för valberedningens tillsättande.

Valberedningens sammansättning meddelades i Höganäs niomånadersrapport som offentliggjordes den 23 oktober 2009. Jenny Lindén Urnes är valberedningens ordförande. Valberedningen har sedan årsstämman 2009 haft två möten. Ersättning till valberedningens ledamöter utgår ej.

2009 och Karl-Henry Boo.

Höganäs ekonomi- och finansdirektör, koncernredovisningschef samt externa revisorer deltar i utskottets möten.

Ersättning utgår med 100 000 kronor till utskottets ordförande samt med 50 000 vardera till de två externa ledamöterna i utskottet.

Arbetsuppgifter

Utskottets arbete regleras av en särskild instruktion som antagits av styrelsen som en del av dess arbetsordning. Till utskottets uppgifter hör att:

- Fortlöpande diskutera effektiviteten i bolagets redovisning och finansiella kontroll med de externa revisorerna och företagsledningen samt överväga eventuella rekommendationer för att förbättra den interna kontrollen.
- Fortlöpande diskutera med företagsledningen och de externa revisorerna bolagets aktuella riskbild, riskexponering och bolagsledningens vidtagna eller planerade åtgärder för att begränsa, övervaka eller kontrollera sådana risker.
- Delta i planeringen av revisionsarbetet, följa upp den externa revisionen och kvalitetssäkra bolagets finansiella informationsgivning.
- Delta i fastställandet av policies avseende finansiella frågor.
- För styrelsen bereda frågor rörande revisionsupphandling och arvode till revisorerna.
- Uppföljning och utvärdering av revisorernas arbete.
- Ange riktlinjer och delta i beslut angående upphandling av icke revisionsrelaterade konsulttjänster från de externa revisorerna.

Beslutanderätt

Beslutanderätt i någon enskild fråga har inte delegerats till revisionsutskottet.

Arbetet under året

Årets utskottsarbete har bedrivits i enlighet med den instruktion som styrelsen antagit för utskottets arbete. Utskottet sammanträdde tre gånger under 2009 varvid samtliga ledamöter deltog. Utskottet har vid samtliga möten

haft genomgångar med, och fått rapporter från, bolagets externa revisorer.

Ersättningsutskott

Sammansättning

Vid styrelsens konstituerande sammanträde efter årsstämman utser styrelsen årligen inom sig ett ersättningsutskott. Utskottets ordförande skall enligt styrelsens arbetsordning vara densamma som styrelsens ordförande. Under 2009 bestod utskottet av styrelsens ordförande som var Per Molin intill årsstämman 2009 och därefter Anders G Carlberg samt av ledamöterna Jenny Lindén Urnes och Bengt Kjell.

Utskottet kan härutöver, om det finner det lämpligt, adjungera annan representant från bolagsledningen eller annan lämplig person att delta i dess möten. Sådan person deltar däremot inte i frågor som gäller hans eller hennes egen ersättning.

Inget arvode har utgått för arbetet i ersättningsutskottet.

Arbetsuppgifter

Utskottets arbete regleras av en särskild instruktion som antagits av styrelsen som en del av dess arbetsordning. Utskottet handlägger och bereder ersättningsärenden som rör bolagsledningen, aktierelaterade incitamentsprogram och generella vinstrelaterade bonusprogram. På styrelsens uppdrag har utskottet även ansvar för att ta fram förslag till principer för ersättning och andra anställningsvillkor till bolagsledningen för godkännande av årsstämman.

Beslutanderätt

Beslutanderätt i någon enskild fråga har inte delegerats till ersättningsutskottet.

Arbetet under året

Ersättningsutskottet sammanträdde sex gånger under 2009 varvid samtliga ledamöter deltog. Årets utskottsarbete har bedrivits i enlighet med den instruktion som styrelsen antagit för utskottets arbete.

Finansutskott

Sammansättning

Vid styrelsens konstituerande

sammanträde efter årsstämman utser styrelsen årligen inom sig ett finansutskott. Utskottet skall enligt styrelsens arbetsordning bestå av tre ledamöter och bolagets verkställande direktör skall vara dess ordförande.

Under 2009 bestod utskottet av dess ordförande Alrik Danielson samt ledamöterna Bernt Magnusson och Urban Jansson. Ekonomi- och finansdirektör, finanschef och en extern finansiell rådgivare deltar också i mötena.

Ersättning för 2009 har utgått med 50 000 kronor vardera till de två externa ledamöterna i utskottet.

Arbetsuppgifter

Eftersom Höganäs verksamhet nästan uteslutande är internationell och i stor utsträckning påverkas av internationella råvarupriser är exponeringen betydande mot ett antal råvaror och valutor. Då denna exponering dessutom är att betrakta som relativt komplex har styrelsen beslutat att anta en finanspolicy samt tillsätta ett finansutskott.

Utskottets arbete regleras av en särskild instruktion som antagits av styrelsen som en del av dess arbetsordning. Finansutskottet har till uppgift att inom ramarna för bolagets finanspolicy, som reglerar hanteringen av valuta-, metall- och elexponeringen i koncernen, övervaka och fatta beslut i angelägenheter rörande finansiella risker och transaktioner, metallsäkring och säkring av elektrisk kraft.

Beslutanderätt

Beslutanderätt i någon enskild fråga har inte delegerats till finansutskottet.

Arbetet under året

Finansutskottet sammanträdde tre gånger under 2009 varvid samtliga ledamöter deltog. Sedan år 2003 har Linus Ericsson, AGL, varit engagerad som extern finansiell rådgivare till utskottet.

Verkställande direktörens ansvar

Verkställande direktören leder verksamheten i enlighet med aktiebolagslagen samt inom de ramar styrelsen beslutat. Verkställande direktören tar i samråd med styrelsens ordförande fram nödvändigt

informations- och beslutsunderlag inför styrelsemöten, föredrar ärenden och motiverar förslag till beslut.

Verkställande direktören skall även löpande mellan styrelsemötena informera styrelsen om utvecklingen av bolagets resultat och verksamhet. Rapporter skall lämnas månadsvis till styrelsen. Verkställande direktören leder koncernledningens arbete och fattar beslut i samråd med övriga i ledningen. Företagsledningen har regelbundna verksamhetsgenomgångar under verkställande direktörens ledning.

Principer för ersättningar och andra anställningsvillkor för bolagsledningen

Vid årsstämman 2009 godkändes styrelsens förslag till principer för ersättningar och andra anställningsvillkor för bolagsledningen. Principerna var desamma som de som godkändes av årsstämman 2008. Principerna fastslår bl a att ersättningen skall bestå både av en fast och en rörlig del och att den rörliga delen inte ska överstiga den fasta delen och i normalfallet inte heller överstiga sex

månadslöner. Enligt årsstämmobeslut har styrelsen rätt att frångå principerna i enskilda fall om det finns särskilda skäl därför.

Principerna i sin helhet återfinns bland årsstämmohandlingarna på Höganäs webbplats www.hoganas.com. Fullständiga uppgifter om ledningens ersättningar framgår av årsredovisningen sidan 80.

Ersättning till ledande befattningshavare 2009

	Grundlön	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Aktierelaterade ersättningar	Summa
VD	4,8	1,5	0,2	1,7	-	8,2
vice VD	1,7	0,4	0,1	0,4	-	2,6
Övrig bolagsledning	18,9	3,1	1,9	4,1	-	28,0
Summa	25,4	5,0	2,2	6,2	-	38,8

Revisorer

Vald revisor

Årsstämman 2007 valde KPMG Bohlins AB som revisorer intill årsstämman 2011. Alf Svensson anmäldes till stämman som huvudansvarig revisor.

Revisorernas arbete

Revisorerna arbetar efter en revisionsplan i vilken synpunkter inarbetats från styrelsen. Revisorerna rapporterar sina

iakttagelser till styrelsen, dels under revisionens gång, dels slutligen i samband med att årsredovisningen fastställs. Revisorerna deltar vid årsstämma och beskriver och uttalar sig där om revisionsarbetet.

Revisorerna har under 2009 haft konsultuppdrag avseende koncernredovisningsfrågor. Revisorerna är valda för tiden intill utgången av årsstämman 2011.

Alf Svensson

Huvudansvarig revisor
Född: 1949
Revisor i Höganäs sedan: 2003
Auktoriserad revisor sedan: 1979
Huvudsyssla/uppdrag: Revision, Konsultationer IFRS, Due Diligence och Prospekt.
Övriga publika bolag: Peab AB, BE Group AB, Nederman AB, Midelfart Sonesson Group och Nolato AB.
Övrigt: Partner i KPMG sedan 1984. Styrelseledamot i KPMG AB.

Ersättning till revisorerna (Mkr)

År	Revisionsuppdrag	Övrigt	Summa
2007	4,0	2,4	6,4
2008	4,2	1,4	5,6
2009	5,5	1,6	7,1

Bolagsledning

Arik Danielson

Sven Lindskog

Avinash Gore

Ulf Holmqvist

Anders Andersson

Srini V Srinivasan

Per Engdahl

Hans Söderhjelm

Carl Eklund

Claudinei Reche

Arik Danielson

VD, koncernchef och t f chef region Europa
Anställd sedan: 2005
Född: 1962
Utbildning: Civilekonom
Tidigare erfarenheter: VD för SKF do Brazil och vice VD för Industrial Division inom AB SKF
Övriga uppdrag: Styrelseledamot Jernkontoret, EFG European Furniture Group AB och Sydsvenska Industri- och Handelskammaren
Antal aktier i Höganäs: 18 500
Antal optioner: 11 720

Sven Lindskog

Ekonomi- och finansdirektör
Anställd sedan: 2007
Född: 1963
Utbildning: Civilekonom
Tidigare erfarenheter: CFO Sardus AB, ek.dir. Unilever Nordic och olika befattningar inom Unileverkoncernen
Antal aktier i Höganäs: 1 000
Antal optioner: 4 219

Avinash Gore

Chef region Nordamerika
VD North American Höganäs, Inc.
Anställd sedan: 2002
Född: 1954
Utbildning: Civilingenjör. (Eng), M.B.A.
Tidigare erfarenheter: Befattningar inom Alfa Laval AB i Indien, Afrika, Australien och Danmark
Antal aktier i Höganäs: 0
Antal optioner: 4 219

Ulf Holmqvist

vVD
Anställd sedan: 1988
Född: 1954
Utbildning: Civilingenjör
Tidigare erfarenheter: Befattningar inom ABB Robotics
Antal aktier i Höganäs: 7 500
Antal optioner: 4 219

Anders Andersson

HR-direktör
Anställd sedan: 1977
Född: 1951
Utbildning: B. Sc.
Tidigare erfarenheter: Befattningar inom den offentliga sektorn
Antal aktier i Höganäs: 0
Antal optioner: 4 219

Srini V Srinivasan

Chef region Indien
VD Höganäs India Ltd
Anställd sedan: 2008
Född: 1955
Utbildning: B. Tech (Metallurgy), M.B.A.
Tidigare erfarenheter: VD GKN Sinter Metals Ltd., India
Antal aktier i Höganäs: 0
Antal optioner: 4 219

Per Engdahl

Chef region Asien
VD Höganäs (China) Ltd
VD Höganäs Taiwan Ltd
Anställd sedan: 1985
Född: 1958
Utbildning: Civilingenjör
Tidigare erfarenheter: Försäljnings- och affärsutvecklingsdirektör Höganäs AB, SSAB
Antal aktier i Höganäs: 3 000
Antal optioner: 4 219

Hans Söderhjelm

Direktör Marknad/Produktutveckling
Anställd sedan: 1984
Född: 1955
Utbildning: Civilingenjör
Tidigare erfarenheter: Forskningsassistent RIT
Antal aktier i Höganäs: 13 100
Antal optioner: 4 219

Carl Eklund

VD Höganäs Japan KK
Anställd sedan: 2004
Född: 1953
Utbildning: Civilingenjör
Tidigare erfarenheter: VD Volvo Nippon KK
Antal aktier i Höganäs: 13 000
Antal optioner: 4 219

Claudinei Reche

Chef region Sydamerika
VD Höganäs Brasil Ltda
Anställd sedan: 2005
Född: 1967
Utbildning: B.Sc (Econ)
Tidigare erfarenheter: Säljledare Daimler Chrysler och försäljningsdirektör inom SKF
Antal aktier i Höganäs: 0
Antal optioner: 4 219

Styrelsens beskrivning av den interna kontrollen

Styrelsen ansvarar enligt den svenska aktiebolagslagen och Koden för den interna kontrollen. Denna beskrivning har upprättats i enlighet med Koden, avsnitt 10.5 och 10.6, och är därmed avgränsad till intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen.

Höganäs beslutade 2005 att införa COSO:s ramverk för intern kontroll över den finansiella rapporteringen. Ramverket lanserades 1992 av "The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission" (COSO). Nedan följer en beskrivning över hur Höganäs interna kontroll är organiserad avseende den finansiella rapporteringen.

Kontrollmiljö

Ett effektivt styrelsearbete är grunden för god intern kontroll. Bolagets styrelse har etablerat tydliga arbetsprocesser och arbetsordningar för sitt arbete och styrelsens utskott. En viktig del i styrelsens arbete är att besluta om det ramverk för intern kontroll som ska tillämpas inom koncernen samt att utarbeta och godkänna ett antal grundläggande policier, riktlinjer och ramverk relaterade till finansiell rapportering. Dessa inkluderar bland annat uppförandekod, rapporteringssystem och finanspolicy.

Styrelsen utvärderar löpande verksamhetens prestationer och resultat genom ett ändamålsenligt rapportpaket innehållande verksamhets- och resultatutfall, ekonomisk ställning, kassaflöde, rullande prognoser, analys av nyckeltal samt annan väsentlig operationell och finansiell information.

Riskbedömning

Styrelsen har beslutat att bolaget årligen skall genomföra en riskanalys av den finansiella rapporteringen. I samband med riskanalysen identifieras resultaträknings-, kassaflödes- och balansräkningsposter där den inneboende risken för väsentliga fel är förhöjd. I bolagets verksamhet finns dessa risker i huvudsak i anläggningstillgångar, finansiella instrument, varulager, kundfordringar, avsättningar, upplupna kostnader samt skatter och intäktsredovisning.

Riskbedömningarna är baserade på en rad punkter, till exempel effekter på den finansiella rapporteringen, utfallet av resultaträkningen, affärsprocesser, yttre faktorer och risken för bedrägeri. Resultatet av riskbedömningarna blir en rad aktiviteter med syfte att identifiera kontrollåtgärder samt utfärda erforderliga instruktioner och kontroller.

Styrning

Bolagets styrande dokument för den finansiella rapporteringen utgörs i huvudsak av policier och riktlinjer vilka hålls löpande uppdaterade och kommuniceras via relevanta kanaler. I enlighet med arbetsordningen för revisionsutskottet, görs årligen en genomgång av resultatet av riskbedömningen och vidtagna kontrollåtgärder. Ordföranden i revisionsutskottet redogör för övriga styrelsens viktigaste punkterna i bedömningen och åtgärderna.

För kommunikation med externa parter finns en tydlig policy som anger riktlinjer för hur denna kommunikation bör ske. Syftet med policyn är att säkerställa att alla informationsskyldigheter efterlevs på ett korrekt och fullständigt sätt. Alla medarbetare delges detta vid anställnings-tidpunkten.

Styr- och kontrollåtgärder

Kontrollstrukturer utformas för att hantera de risker som styrelsen bedömer vara väsentliga för den interna kontrollen över den finansiella rapporteringen. Kontrollstrukturen består främst av en organisation med tydliga roller som möjliggör en effektiv, och ur internkontrollperspektiv lämplig ansvarsfördelning, samt av specifika kontrollåtgärder som syftar till att upptäcka, eller att i tid förebygga, risker för fel i rapporteringen. På grundval av de årliga riskbedömningarna analyseras kontrollåtgärderna inom respektive enhet och åtgärder vidtas för att minska riskerna i den finansiella rapporteringen.

Uppföljning

Bevakningen av internkontrollens effektiva utformning samt utförande sker genom en kombination av självutvärdering, oberoende testning samt verifiering genom extern part. De oberoende testerna

genomförs med hjälp av externa konsulter och bolagets revisorer för att säkerställa en kvalitativ och effektiv design av kontrollerna. Resultatet av utvärderingen rapporteras kontinuerligt till bolagsledningen samt till revisionsutskottet. Revisionsutskottet säkerställer därefter att tillbörliga åtgärder genomförs i de fall där förbättringar är nödvändiga. Efter beredning av revisionsutskottet tar styrelsen del av och utvärderar rutinerna för redovisning och finansiell rapportering samt följer upp och utvärderar de externa revisorernas arbete, kvalifikation och oberoende.

Internrevision

Höganäs har inte inrättat en särskild internrevisionsfunktion. Styrelsen, som årligen utvärderar behovet därav, är av uppfattningen att kostnaderna för en särskild internrevisionsfunktion inte är motiverad i förhållande till bolagets storlek. Styrelsens uppfattning är vidare att bolagets koncernredovisningsavdelning som ansvarar för uppföljning och bevakning av internkontrollfrågor utgör ett fullgott alternativ. Koncernredovisningsavdelningen rapporterar sina iakttagelser och vidtagna åtgärder avseende intern kontroll direkt till revisionsutskottet.

Efterlevnad av Koden

Bolaget följer Kodens regler i alla avseenden förutom att styrelseledamoten Jenny Lindén Urnes är utsedd till ordförande i bolagets valberedning. Anledningen till detta är att det bedömts mest ändamålsenligt för valberedningens arbete att representanten för bolagets huvudaktieägare har detta uppdrag.

Finansiell information

Förvaltningsberättelse	36	
Vinstdisposition	40	
Resultaträkning och rapport över koncernens totalresultat	41	
Rapport över finansiell ställning för koncernen	42	
Rapport över förändringar i eget kapital för koncernen	43	
Rapport över koncernens kassaflöde	44	
Resultaträkning för moderbolaget	45	
Balansräkning för moderbolaget	46	
Sammandrag avseende förändringar i moderbolagets eget kapital	48	
Kassaflödesanalys för moderbolaget	49	
Not		
1	Väsentliga redovisningsprinciper	50
2	Rörelsesegment	58
3	Övriga rörelseintäkter	59
4	Övriga rörelsekostnader	59
5	Anställda och personalkostnader	60
6	Arvode och kostnadsersättning till revisorer	61
7	Rörelsens kostnader fördelade på kostnadslag	61
8	Finansnetto	62
9	Skatter	62
10	Bokslutsdispositioner	65
11	Immateriella anläggningstillgångar	66
12	Materiella anläggningstillgångar	68
13	Operationell leasing	70
14	Koncernföretag	71
15	Fordringar på koncernföretag	72
16	Långfristiga fordringar	72
17	Varulager	73
18	Kundfordringar/kreditrisk	73
19	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	74
20	Likvida medel	74
21	Eget kapital	75
22	Obeskattade reserver	77
23	Räntebärande skulder	77
24	Övriga långfristiga skulder	78
25	Ersättningar till anställda	78
26	Avsättningar	81
27	Skulder till kreditinstitut	82
28	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	82
29	Ställda säkerheter, eventalförpliktelser och eventualtillgångar	82
30	Valutakurser	83
31	Finansiella risker och finanspolicy	83
32	Närstående	87
33	Viktiga uppskattningar och bedömningar	87
34	Uppgifter om moderbolaget	87

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören i Höganäs AB (publ), organisationsnummer 556005-0121, med säte i Höganäs, avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2009.

Resultatet av årets verksamhet samt moderbolagets och koncernens ställning framgår av förvaltningsberättelsen samt efterföljande resultaträkning, rapport över totalresultat och rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultat- och balansräkning jämte noter och kommentarer.

Allmänt om verksamheten

Höganäs AB är världens ledande tillverkare av järn- och metallpulver. Baserat på en stark vision om pulvrets möjligheter att förbättra effektivitet, resursförbrukning och miljöpåverkan inom en rad områden, har företaget utvecklat en djup applikationskompetens.

I samarbete med kunderna kan Höganäs därmed bidra till att t ex skapa framtidens bilkomponenter, vitvaror samt vatten- och avgasrening.

Som ett steg mot en ökad marknadsorientering har Höganäs valt att följa upp och rapportera verksamheten utifrån ett marknadsperspektiv. Den del av metallpulvermarknaden som Höganäs verkar inom kan delas upp i två huvudsakliga användningsområden: Components och Consumables. Components omfattar allt pulver som vidareförädlas till komponenter. Consumables omfattar de pulver som används i en process, till exempel för att framställa metaller, som tillsatsmaterial i kemiska processer, ytbeläggning och berikning av mat. Components svarar för ca två tredjedelar av koncernens omsättning och Consumables för resterande.

Utveckling av koncernens verksamhet, resultat och ställning

Koncernens nettoomsättning under året uppgick till 4 571 Mkr (6 103), en minskning med 25 procent jämfört med 2008 på grund av lägre försäljningsvolym. Nettoomsättningen påverkades positivt av försvagningen av kronan, +14 procent, samt av prishöjningar, men negativt av metallprisförändringar. Exklusive under 2008 förvärvad verksamhet från Kobelco minskade nettoomsättningen med 26 procent.

Den snabba efterfrågeminskningen inom bilindustri och andra viktiga kundsegment i slutet av 2008, ledde till att lagernivåerna genom hela värdekedjan var onormalt höga vid förra årsskiftet. Höga lagernivåer i kombination med ett accentuerat fokus på kassaflöde, föranledde merparten av kunderna över hela världen att i början av 2009 reducera produktionstakten för att dra ned lagernivåerna. Efterfrågan på Höganäs produkter var därför mycket svag under det första kvartalet. Stimulansåtgärder, såsom bilskrotpremier, infördes efter hand i ett antal länder och i Asien och Sydamerika gavs skattereduktioner och rabatter på kapitalvaror. Sammantaget ledde dessa åtgärder till en ökning av privatkonsumtionen och av efterfrågan från slutet av det första kvartalet. Den snabba efterfrågeökningen

gjorde att lagernivåerna i värdekedjan nådde låga nivåer efter sommaren. Kundernas behov av att återställa normala lagernivåer bidrog därför också till bättre försäljning än förväntat för Höganäs under hösten.

Bruttoresultatet uppgick till 960 Mkr (1 046). Den negativa avvikelser orsakades av lägre försäljningsvolym, framför allt under det första halvåret. Detta gav ett betydande bidragsbortfall på omkring 550 Mkr. Låg lageromsättningshastighet innebar dessutom att resultatet belastades med förhållandevis höga metallkostnader under det första halvåret. Detta motverkades till viss del av de prishöjningar som verkställdes under det första kvartalet samt de genomförda kostnadsbesparingarna. Tack vare stigande volymer förbättrades kostnadsabsorptionen och var mycket god under andra halvåret. Bruttoresultatet påverkades också positivt fram t o m det tredje kvartalet av gynnsammare valutakurser än 2008. Under 2008 belastades dessutom resultatet under fjärde kvartalet av ovan nämnda metallagerförluster, lagernedskrivningar och kostnader för genomförande av personalminskning. Dessa positiva avvikelser för 2009 jämfört med 2008 motverkades emellertid i viss mån av extra nedskrivningar av anläggningstillgångar om 29 Mkr.

Nickel- och kopparpriserna steg under 2009, framför allt under tredje kvartalet, medan de föll kraftigt under 2008. Detta gav en skillnad i resultatfört metallsäkringsutfall om -75 Mkr för helåret.

Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader uppgick till -61 Mkr (53), inklusive försäljning av CO₂ utsläppsätter under andra kvartalet 40 Mkr (33), en resultateffekt från terminskontrakt på valutor om -94 Mkr (-73) samt valutadifferenser om -13 Mkr (105). Den periodvisa försvagningen av den svenska kronan under första kvartalet 2009 gav upphov till positiva valutadifferenser, medan en viss förstärkning under resterande del av året gav upphov till negativa valutadifferenser.

Den totala valutaeffekten, dvs på både bruttoresultat och övriga rörelseposter beräknas ha förbättrat resultatet 100 Mkr jämfört med föregående år.

Rörelseresultatet uppgick till 298 Mkr (527). Rörelsemarginalen för året var 6,5 procent (8,6). Rörelsemarginalen pressades av den svaga absorptionen av fasta kostnader under första halvåret.

Resultat före skatt uppgick till 271 Mkr (483). Resultat efter skatt uppgick till 206 Mkr (394).

Avkastning på sysselsatt kapital för de senaste 12 månaderna uppgick till 7,2 procent (12,8). Avkastningen för andra halvåret isolerat var 18 procent, p g a bättre resultat och lägre kapitalbindning.

Soliditeten uppgick vid årets utgång till 51,8 procent att jämföras med 42,6 procent vid utgången av 2008. Eget kapital per aktie uppgick till 76,20 kronor att jämföras med 69,10 kronor vid räkenskapsårets början.

Koncernens finansiella nettoskuld uppgick vid årets utgång till 1 149 Mkr, en minskning med 594 Mkr sedan föregående årsskifte. Nettoskuldskattningsgraden vid utgången av året var 0,43 ggr jämfört med 0,72 ggr vid räkenskapsårets början.

Finansnettot blev -27 Mkr (-44). Efter inlösenförfarandet i juni 2008, vilket delvis finansierades genom utökat utnyttjande av kreditfaciliteten, ökade den räntebärande skulden under andra halvåret 2008. Under 2009 minskade skulden successivt och räntesatserna var avsevärt lägre jämfört med 2008.

Likvida medel uppgick till 130 Mkr jämfört med 220 Mkr vid räkenskapsårets början. Därutöver finns ett outnyttjat kreditutrymme om 1 688 Mkr, varav 1 229 Mkr utgörs av en 5-årig kreditfacilitet.

Eftersom nuvarande 5-åriga kreditfacilitet löper ut i juni 2010, har en ny 3-årig kreditfacilitet kontrakterats, som löper fr o m juni 2010.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 855 Mkr (564). Rörelsekapitalförändring påverkade kassaflödet positivt under perioden med 385 Mkr.

Finansieringsverksamheten påverkade kassaflödet med -712 Mkr (-218). Utnyttjandet av bekräftade kreditfaciliteter minskade under perioden med 687 Mkr. Kontantutdelning med 104 Mkr genomfördes.

Under 2009 har resterande minoritet förvärvats i det indiska dotterbolaget Höganäs India Ltd för 3 Mkr, vilket gav upphov till goodwill om 1 Mkr.

Koncernens nettoinvesteringar i anläggningstillgångar uppgick till 229 Mkr (347). Avskrivning av anläggningstillgångar uppgick till 290 Mkr (260).

Ägarförhållanden

Huvudägare är Lindéngruppen AB med 21,8 procent av aktiekapitalet och 37,8 procent av rösterna. Lindéngruppen representeras i styrelsen av Jenny Lindén Urnes och Erik Urnes.

Höganäsaktien

Höganäsaktien är noterad på Nasdaq OMX Stockholmsbörsen och på listan Mid Cap-bolag. Aktien ingår i sektorindexet Metals & Mining.

Höganäs aktiekapital uppgår till 175 494 660 kronor fördelat på totalt 35 098 932 aktier, varav 981 000 är A-aktier och 34 117 932 är B-aktier. Båda aktieslagen har ett kvotvärde om 5,00 kronor per aktie och lika rätt till andel i bolagets kapital och vinst. Varje A-aktie medför tio röster och varje B-aktie en röst. Endast B-aktien är noterad på börsen. En handelspost omfattar en aktie.

Några begränsningar i aktiernas överlåtbarhet på grund av bestämmelse i lag eller bolagsordning föreligger inte.

Direkta eller indirekta aktieinnehav i bolaget, som representerar minst en tiondel av röstetalet för samtliga aktier i bolaget utgörs enligt ovan av Lindéngruppen med 21,8 procent av aktiekapitalet och 37,8 procent av rösterna samt Industrivärden med 10,1 procent av aktiekapitalet och 8,1 procent av rösterna. Anställdas aktieinnehav genom pensionsstiftelser uppgår till noll.

Några begränsningar i fråga om hur många röster varje aktieägare kan avge vid en årsstämma föreligger inte. Det finns ej några kända avtal mellan aktieägare som kan medföra begränsningar i rätten att överlåta aktierna.

I bolagsordningen anges att styrelseledamot väljs av bolagsstämman för tiden intill slutet av den första årsstämma som hålls efter det år då styrelseledamoten utsågs. Vad gäller ändring av bolagsordningen framgår i bolagsordningen att kallelse till bolagsstämma där fråga om ändring av bolagsordningen kommer att behandlas skall utfärdas tidigast sex veckor och senast fyra veckor före stämman.

Vid årsstämmorna 2007 - 2009 beslutade bolagsstämman att lämna bemyndigande till styrelsen att, under tiden till nästa årsstämma, besluta om förvärv av egna aktier i bolaget, dock högst så många aktier av serie B att bolaget efter varje förvärv innehar högst 10 procent av det totala antalet i bolaget. Syftet med bemyndigandet att besluta om förvärv av egna aktier är att ge styrelsen möjlighet att täcka bolagets åtaganden i enlighet med villkoren för bolagets prestationsbaserade personaloptionsprogram.

Höganäs AB ingick under 2005 fyra väsentliga låneavtal om sammanlagt 225 MEUR med fyra kreditgivare som förfaller i juni 2010. En ny 3-årig kreditfacilitet om 175 MEUR har kontrakterats, som löper fr o m juni 2010.

Avtal mellan bolaget och styrelseledamöter eller anställda som föreskriver ersättningar om deras anställning upphör som följd av ett offentligt uppköpserbjudande avseende aktier i bolaget förekommer inte. Verkställande direktören har, vid uppsägning från bolagets sida, rätt till avgångsvederlag på två årslöner, inklusive pensionsförmåner. Ytterligare nio befattningshavare har, vid uppsägning från bolagets sida, rätt till avgångsvederlag på en till två årslöner, inklusive pensionsförmåner. Vid uppsägning från den anställdes sida utgår inget avgångsvederlag.

Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess utgång

Höganäs AB, LKAB och StatoilHydro gör projektstudie för världens mest CO₂-neutrala DRI-anläggning

Höganäs AB, LKAB och StatoilHydro nådde i mars 2009 en överenskommelse om att utföra en projektstudie för ett nytt järnverk utanför Trondheim i Norge. Projektet utreder möjligheten för framtida DRI-produktion (direktreducerat järn) av järn i Norge. I samarbetet förenas parternas teknologiska "know-how" med fördelarna med LKAB:s järnmalmspellet, Höganäs användning och försäljning av metallprodukter samt

StatoilHydros kompetens inom energiproduktion och gasförädling. Den tänkta lokaliseringen för verket är i anknäring till industrianläggningen på Tjeldbergodden söder om Trondheim, där man får god samverkan med befintlig infrastruktur såsom inkommande pipeline för naturgas, metanolfabrik och hamn. En viktig anledning till placeringen i Tjeldbergodden är möjligheten att minimera koldioxidutsläppen genom användandet av naturgas. Ambitionen är att projektera världens mest koldioxidneutrala DRI-anläggning, det vill säga ett järnverk som släpper ut så lite koldioxid som är tekniskt möjligt. Studien skall vara klar under innevarande år.

Nyval vid årsstämman

Per Molin och Oystein Krogen avböjde omval vid val av styrelse och nyval gjordes av Anders G Carlberg och Erik Urnes.

PoP Centre invigning

Höganäs AB öppnade i oktober ett nytt prototypcentrum för att driva på utvecklingen mot en ökad användning av metallpulver. I detta Power of Powder Centre (PoP Centre) finns alla Höganäs kompetenser samlade för att tillsammans med kunder och slutanvändare utveckla nya applikationer. Till invigningen kom gäster från hela världen, allt ifrån komponenttillverkare till företrädare för olika företag som i ökande grad använder pulverkompnenter, till exempel inom bilindustrin. Metallpulver är ett materialslag som öppnar många nya vägar till mer kostnadseffektiva och bättre alternativ. För att konkretisera affärsmöjligheterna vill Höganäs föra samman aktörerna ännu bättre och arbeta kreativt med att hjälpa såväl kunder som slutanvändare att identifiera nya möjligheter. I centret arbetar nu Höganäs experter inom metallpulver tätt ihop med kunder och slutanvändare för att med korta ledtider driva visioner mot verklighet. Till sin hjälp har de utrustning som ligger i den absoluta framkanten tekniskt sett.

Höganäs testar i rallybil

Höganäs AB har ingått ett sponsoravtal med Ramona Karlsson, ett av Sveriges största rallylöften, som leder ett av endast två kvinnliga team i Rally-SM. Ramona har bl a två SM-guld och två SM-brons på meritlistan i andra motorsportsgrenar. Under 2010 kommer teamet att delta i Rally-SM och ett antal internationella tävlingar med sin nya Mitsubishi EVO 9.

Samarbetet innebär testning av nya produkter under tuffaste möjliga förhållanden, t ex kugghjul i växellådan pressade av pulver. Sponsringen ger dessutom en internationell exponering av Höganäs AB:s varumärke, och framför allt vår stora satsning på att framhäva "Power of Powder".

Uppdelning av moderbolagets verksamhet

Moderbolagets (Höganäs AB) verksamhet har per 1 januari 2010 förändrats så tillvida att den endast kommer att innefatta koncerngemensam verksamhet, medan den rörelsedrivande delen som avser Europaregionen drivs i ett separat dotterbolag, Höganäs Sweden AB.

Verksamhet inom forskning och utveckling

Höganäs driver både egen och branschgemensam forskning inom pulvermetallurgi, för att fortsätta utveckla såväl teknologin som möjliga tillämpningsområden där metallpulvrets egenskaper tas tillvara. En betydande del av forskningen sker i samarbete med underleverantörer, kunder, slutanvändare samt universitet och forskningsinstitut. Genom att bygga upp ett Power of Powder Centre (PoP Centre) som invigdes i oktober, har Höganäs blivit en drivande kraft i utvecklingen av nya pulverapplikationer och ytterligare utveckling av existerande sådana. Inklusivt teknisk kundservice och support samt Höganäs interna processutveckling, uppgår koncernens sammanlagda forskning och utveckling till drygt två procent av omsättningen eller tre procent av de totala rörelsekostnaderna.

Höganäs har sedan tidigare s k Tech Centres i Sverige, USA samt Kina.

Finansiella instrument och riskhantering

Koncernens och moderbolagets väsentliga risk- och osäkerhetsfaktorer inkluderar affärsmässiga risker i form av hög exponering mot bilindustrin. Till detta kommer finansiella risker som i huvudsak är valutakurs- och metallprisrisker.

Höganäs finanspolicy som styrs och övervakas av Höganäs styrelse anger ramar för hur finansiering och olika typer av finansiella risker ska hanteras. Policyn definierar den riskexponering med vilken verksamheten ska bedrivas. För ytterligare information, se not 31.

Miljöinformation

Höganäs bedriver tillstånds- och anmälningspliktig verksamhet. I samtliga länder där Höganäs har tillverkning krävs myndighetstillstånd för produktion av metallpulver. Tillstånden reglerar i huvudsak produktionsvolym, utsläpp till luft och vatten, buller samt avfall och gäller för viss tid eller tills vidare och finns för samtliga produktionsanläggningar. För ytterligare information, se sid 12.

Höganäs har under året genomfört en teknisk utredning i Sverige som under början av 2010 kommer att lämnas till tillsynsmyndigheten tillsammans med förslag till vissa förbättringsåtgärder. Vid de svenska anläggningarna genomförs en fördjupad kartläggning av förekomst av eventuella markföroreningar. En första inventering har i rapportform lämnats till tillsynsmyndigheten. En provplan för fortsatt övervakning på Höganäsfastigheterna har upprättats och i huvudsak godkänts. Inga krav på sanering eller annan åtgärd av markförorening har ställts mot bolaget som en följd av detta.

Personal

Redan årsskiftet 2008/2009 genomförde Höganäs en snabb anpassning till den dramatiska nedgång som skedde på marknaden. Drygt 160 anställda berördes i Sverige, Belgien, USA, Brasilien och Kina. Ytterligare åtgärder såsom permitteringar, korttidsvecka och förlängt semesterstopp kom dock att påverka verksamheten under hela 2009.

Antalet anställda i koncernen vid årets slut uppgick till 1 456 vilket är en minskning med 68 personer eller 4 procent jämfört med samma tidpunkt föregående år.

Uppgifter om förvärv, överlåtelse samt innehav av egna aktier

Vid ingången av 2009 uppgick Höganäs innehav av egna aktier till 293 800, vilket motsvarar 0,8 procent av det totala antalet aktier. Höganäs har under 2009 inte återköpt några aktier. Antalet återköpta aktier har inte förändrats (se vidare under incitamentsprogram) och uppgår vid utgången av 2009 till 293 800. Kvotvärde per aktie uppgår till 5 kr.

Redogörelse för styrelsearbetet under året/Bolagsstyrning

Styrelsens arbete beskrivs i Bolagsstyrningsrapport, se sid 26. Ytterligare information avseende hur länge varje ledamot har suttit i Höganäs styrelse, andra uppdrag samt huvudsysselsättning framgår av presentation av styrelsen, se sid 28 - 29 samt Höganäs hemsida; www.hoganas.com.

Incitamentsprogram

Vid årsstämmorna 2007 - 2009 fattades beslut om införandet av ett prestationsbaserat personaloptionsprogram i syfte att erbjuda nyckelpersoner i koncernen möjlighet till framtida delägarskap i bolaget och därmed bl a ett ökat intresse för och engagemang i bolagets verksamhet. Programmet har avsett åren 2007 - 2009 och omfattat verkställande direktören och övriga i koncernledningen samt ytterligare cirka 35 nyckelpersoner i koncernen, totalt cirka 50 personer. Dessa har tilldelats optioner beroende på hur koncernen utvecklats i förhållande till av styrelsen fastställda måltal. Löptiden för personaloptionerna är minst två och högst fyra år från tidpunkten för tilldelningen.

Till deltagarna i 2007 års program skedde tilldelning med totalt 111 580 optioner, som efter omräkning som en följd av under 2008 genomfört aktieinlösenförfarande, ger rätt att erhålla sammanlagt 123 854 aktier av serie B. Lösenkursen för tilldelade optioner enligt 2007 års program är, efter omräkning som en följd av under 2008 genomfört aktieinlösenförfarande, 221,50 kronor per aktie. Ingen tilldelning skedde till deltagarna i 2008 års program. Tilldelning till deltagarna i 2009 års program avses ske med 250 000 optioner som ger rätt att teckna lika många aktier av serie B. Lösenkursen enligt 2009 års program är 114,20 kronor per aktie.

För att kunna genomföra personaloptionsprogrammet har styrelsen bemyndigats att besluta om förvärv och överlåtelse av egna aktier av serie B.

Förväntningar avseende den framtida utvecklingen

Det mycket svaga efterfrågeläget under fjärde kvartalet 2008 och inledningen av 2009 har successivt förbättrats från mars månad. Det är vår bedömning att efterfrågan kommer att fortsätta förbättras gradvis under 2010, men takten är mycket

osäker. Det är rimligt att Asien och Sydamerika är de marknader där återhämtningen kommer att vara mest märkbar, ledd av en stark inhemsk efterfrågeutveckling. I Europa kommer det att ta längre tid. I Nordamerika är utvecklingen fortfarande mycket osäker på grund av den ovisshet som råder beträffande den inhemska bilindustrin och dess underleverantörer. Metallpriser och valutakurser förväntas vara fortsatt volatila.

Moderbolagets resultat och ställning

Moderbolagets nettoomsättning uppgick till 2 411 Mkr (3 386), vilket är en minskning med 29 procent. Försäljning till koncernbolag uppgick till 679 Mkr (1 432). Den lägre omsättningen berodde på lägre försäljningsvolym.

Rörelseresultatet under perioden uppgick till 152 Mkr (270). Moderbolagets resultat påverkades negativt, framför allt av ett mycket betydande bidragsbortfall på grund av lägre försäljningsvolym.

Investeringar i anläggningstillgångar gjordes med 127 Mkr (167). Moderbolagets likvida medel uppgick vid periodens utgång till 19 Mkr, jämfört med 88 Mkr vid räkenskapsårets ingång.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode för styrelse- och utskottsarbete enligt bolagsstämans beslut. Bolagsstämman har beslutat om följande riktlinjer avseende ersättning till ledningen.

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner, pension samt finansiella instrument m.m. Med andra ledande befattningshavare avses de 9 personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen under 2009.

Fördelningen mellan grundlön och rörlig ersättning skall stå i proportion till befattningshavarens ansvar och befogenhet. Den rörliga ersättningen är maximerad till 50 procent av grundlönen. Den rörliga ersättningen baseras på utfallet i förhållande till individuellt uppsatta mål.

Pensionsförmåner och ersättningar i form av finansiella instrument m.m. samt övriga förmåner till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgår som del av den totala ersättningen.

Bolagsledningen och andra nyckelpersoner skall kunna omfattas av personaloptionsprogram. Det skall relateras till utvecklingen av bolaget, varvid tilldelningen skall bestämmas av en av styrelsen bestämd avvägning av fastställda måltal för volym- och resultatutvecklingen samt avkastningen på sysselsatt kapital.

Verkställande direktören skall omfattas av ett särskilt aktierelaterat incitamentsprogram, varvid utfallet för varje verksamhetsår skall relateras till eget aktieinnehav i bolaget och resultatutvecklingen för koncernen.

Styrelsens förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare för 2010 är oförändrade.

Vinstdisposition

Förslag till disposition beträffande bolagets vinst

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel, 967 065 911 kronor disponeras enligt följande:

Utdelning, 34 805 132 * 3,00 kr	104 415 396
Balanseras i ny räkning	862 650 515
Summa	967 065 911

Styrelsens uppfattning är att den föreslagna utdelningen ej hindrar bolaget från att fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt, ej heller att fullgöra erforderliga investeringar. Den föreslagna utdelningen kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförts i ABL 17 kap 3 § 2 - 3 st (försiktighetsregeln).

Den föreslagna utdelningen ökar koncernens skuldsättningsgrad till 49 procent. Likviditeten i koncernen bedöms kunna upprätthållas på en betryggande nivå.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Årsredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen den 8 februari 2010. Koncernens resultaträkning, rapport över koncernens totalresultat och rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 26 april 2010.

Höganäs den 8 februari 2010

Anders G Carlberg
Ordförande

Peter Gossas

Urban Jansson

Bengt Kjell

Jenny Lindén Urnes

Bernt Magnusson

Erik Urnes

Karl-Henry Boo
Arbetstagarrepresentant

Tony Petersson
Arbetstagarrepresentant

Alrik Danielson
Verkställande direktör

Resultaträkning för koncernen

1 januari - 31 december

Mkr	Not	2009	2008
Nettoomsättning	2	4 571	6 103
Kostnad för sålda varor		-3 611	-5 057
Bruttoresultat		960	1 046
Försäljningskostnader		-225	-219
Administrationskostnader		-277	-231
Forsknings- och utvecklingskostnader		-99	-122
Övriga rörelseintäkter	3	69	97
Övriga rörelsekostnader	4	-130	-44
Rörelseresultat	2, 5, 6, 7, 13, 25	298	527
Finansiella intäkter		5	13
Finansiella kostnader		-32	-57
Finansnetto	8	-27	-44
Resultat före skatt		271	483
Skatt	9	-65	-89
Årets resultat		206	394
Årets resultat hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		206	394
Minoritetsintresse		0	0
Årets resultat		206	394
Resultat per aktie:			
före utspädning (kr)	21	5,92	11,31
efter utspädning (kr)		5,92	11,31

Rapport över koncernens totalresultat

1 januari - 31 december

Mkr	Not	2009	2008
Årets resultat	21	206	394
Övrigt totalresultat			
Periodens omräkningsdifferenser		-164	552
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet		225	-534
Kassaflödessäkringar		196	-180
Skatt hänförlig till övrigt totalresultat		-110	150
Årets totalresultat		353	382
Årets totalresultat hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		353	382
Minoritetsintresse		0	0
Årets totalresultat		353	382

Rapport över finansiell ställning för koncernen

Per den 31 december

Mkr	Not	2009	2008
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	11	291	248
Materiella anläggningstillgångar	12	2 458	2 572
Långfristiga fordringar	16	92	58
Uppskjutna skattefordringar	9	89	125
Summa anläggningstillgångar		2 930	3 003
Varulager	17	1 152	1 479
Skattefordringar		23	80
Kundfordringar	18	707	728
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	56	49
Övriga fordringar		120	83
Likvida medel	20	130	220
Summa omsättningstillgångar		2 188	2 639
SUMMA TILLGÅNGAR		5 118	5 642
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	21		
Aktiekapital		175	175
Reserver		55	-92
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		2 423	2 321
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		2 653	2 404
Minoritetsintresse		-	2
Summa eget kapital		2 653	2 406
Skulder			
Långfristiga räntebärande skulder	23, 31	1 130	1 901
Övriga långfristiga skulder	24	56	67
Avsättningar till pensioner	25	12	16
Övriga avsättningar	26	25	17
Uppskjutna skatteskulder	9	297	305
Summa långfristiga skulder		1 520	2 306
Kortfristiga räntebärande skulder	23	137	47
Förskott från kunder		2	-
Leverantörsskulder		441	401
Skatteskulder		53	27
Övriga skulder		59	213
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	219	223
Avsättningar	26	34	19
Summa kortfristiga skulder		945	930
Summa skulder		2 465	3 236
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		5 118	5 642

Ställda säkerheter och eventalförpliktelser för koncernen

Mkr	Not	2009	2008
Ställda säkerheter	29	47	53
Eventalförpliktelser	29	81	160

Rapport över förändringar i eget kapital för koncernen

Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare								
Mkr	Not 21	Aktie- kapital	Omräknings- reserv	Säkrings- reserv	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Summa	Minoritets- intresse	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2008-01-01		175	-70	-10	2 669	2 764	2	2 766
Årets totalresultat		-	121	-133	394	382	-	382
Lämnade utdelningar		-	-	-	-218	-218	-	-218
Inlösenförfarande		-	-	-	-522	-522	-	-522
Aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument, IFRS 2		-	-	-	-2	-2	-	-2
Utgående eget kapital 2008-12-31		175	51	-143	2 321	2 404	2	2 406
Ingående eget kapital 2009-01-01		175	51	-143	2 321	2 404	2	2 406
Årets totalresultat		-	2	145	206	353	-	353
Lämnade utdelningar		-	-	-	-104	-104	-	-104
Förvärv av minoritet		-	-	-	-	-	-2	-2
Utgående eget kapital 2009-12-31		175	53	2	2 423	2 653	-	2 653

Rapport över koncernens kassaflöde

1 januari - 31 december

Mkr	Not	2009	2008
Den löpande verksamheten			
Förelseresultat		298	527
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Avskrivningar	11,12	290	260
Nedskrivningar		29	-
Orealiserade valutakursdifferenser		-63	18
Realisationsresultat vid avyttring		-39	-26
Övriga poster		-51	5
Erhållen ränta		5	9
Erlagd ränta		-33	-54
Realiserade valutakursdifferenser		100	-72
Andra finansiella kostnader		-1	-1
Betald inkomstskatt		-65	-201
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		470	465
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av varulager		297	-29
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		22	276
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder		66	-148
Kassaflöde från den löpande verksamheten		855	564
Investeringsverksamheten			
Förvärv av verksamhet		-3	-3
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	11	-42	-13
Avyttring av immateriella anläggningstillgångar		26	-
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	12	-223	-362
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		5	24
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar		8	7
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-229	-347
Finansieringsverksamheten			
Upptagande av lån		79	634
Amortering av lån		-687	-112
Utbetald utdelning/utskiftning till moderbolagets aktieägare		-104	-740
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-712	-218
Årets kassaflöde		-86	-1
Likvida medel vid årets början		220	211
Valutakursdifferens i likvida medel		-4	10
Likvida medel vid årets slut	20	130	220

Resultaträkning för moderbolaget

1 januari - 31 december

Mkr	Not	2009	2008
Nettoomsättning	2	2 411	3 386
Kostnad för sålda varor		-1 899	-2 812
Bruttoresultat		512	574
Försäljningskostnader		-104	-121
Administrationskostnader		-132	-116
Forsknings- och utvecklingskostnader		-91	-123
Övriga rörelseintäkter	3	53	63
Övriga rörelsekostnader	4	-86	-7
Rörelseresultat	5, 6, 13	152	270
<i>Resultat från finansiella poster:</i>			
Resultat från andelar i koncernföretag		20	24
Ränteintäkter och liknande resultatposter		71	55
Räntekostnader och liknande resultatposter		-43	-84
Resultat efter finansiella poster	8	200	265
Bokslutsdispositioner	10	215	102
Resultat före skatt		415	367
Skatt	9	-105	-99
Årets resultat		310	268

Balansräkning för moderbolaget

Per den 31 december

Mkr	Not	2009	2008
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	11	120	64
Materiella anläggningstillgångar	12	1 164	1 222
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	14	1 229	910
Fordringar på koncernföretag	15	1 039	1 476
Andra långfristiga fordringar	16	2	-
Uppskjuten skattefordran	9	6	57
Summa finansiella anläggningstillgångar		2 276	2 443
Summa anläggningstillgångar		3 560	3 729
Omsättningstillgångar			
Varulager m.m.	17	495	550
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	18	279	230
Fordringar på koncernföretag		98	130
Skattefordringar		-	49
Övriga fordringar		105	36
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	46	35
Summa kortfristiga fordringar		528	480
Kassa och bank	20	19	88
Summa omsättningstillgångar		1 042	1 118
SUMMA TILLGÅNGAR		4 602	4 847

forts. Balansräkning för moderbolaget

Per den 31 december

Mkr	Not	2009	2008
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	21		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (981 000 A-aktier och 34 117 932 B-aktier)		175	175
Reservfond		39	39
<i>Fritt eget kapital</i>			
Fond för verkligt värde		-41	-182
Balanserat resultat		698	589
Årets resultat		310	268
Summa eget kapital		1 181	889
Obeskattade reserver	22	695	910
Avsättningar			
Avsatt till pensioner		5	26
Övriga avsättningar	26	16	16
Summa avsättningar		21	42
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	27	1 100	1 796
Skulder till koncernföretag		844	546
Övriga långfristiga skulder	24	44	35
Summa långfristiga skulder		1 988	2 377
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	27	79	-
Förskott från kunder		1	-
Leverantörsskulder		318	225
Skulder till koncernföretag		70	24
Aktuella skatteskulder		30	-
Övriga skulder		35	194
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	150	168
Övriga avsättningar	26	34	18
Summa kortfristiga skulder		717	629
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		4 602	4 847
Ställda säkerheter och eventalförpliktelser för moderbolaget			
Mkr	Not	2009	2008
Ställda säkerheter	29	10	10
Eventalförpliktelser	29	337	438

Sammandrag avseende förändringar i moderbolagets eget kapital

Mkr	BUNDET EGET KAPITAL		FRITT EGET KAPITAL		Totalt eget kapital
	Aktie-kapital	Reserv-fond	Fond för verkligt värde	Balanserat resultat	
Ingående eget kapital 2008-01-01	175	39	-27	1 403	1 590
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	-	-	-25	-	-25
Kassaflödessäkringar					
Årets förändringar i verkligt värde	-	-	-182	-	-182
Överfört till årets resultat	-	-	-3	-	-3
Lämnade koncernbidrag	-	-	-	-104	-104
Erhållna koncernbidrag	-	-	-	4	4
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital	-	-	55	28	83
Summa förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital, exkl. transaktioner med bolagets ägare	-	-	-155	-72	-227
Årets resultat	-	-	-	268	268
Summa förmögenhetsförändringar, exkl. transaktioner med bolagets ägare	-	-	-155	196	41
Utdelningar	-	-	-	-218	-218
Inlösenförfarande	-	-	-	-522	-522
Aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument	-	-	-	-2	-2
Utgående eget kapital 2008-12-31	175	39	-182	857	889
Ingående eget kapital 2009-01-01	175	39	-182	857	889
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	-	-	-4	-	-4
Kassaflödessäkringar					
Årets förändringar i verkligt värde	-	-	307	-	307
Överfört till årets resultat	-	-	-112	-	-112
Lämnade koncernbidrag	-	-	-	-75	-75
Erhållna koncernbidrag	-	-	-	2	2
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital	-	-	-50	18	-32
Summa förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital, exkl. transaktioner med bolagets ägare	-	-	141	-55	86
Årets resultat	-	-	-	310	310
Summa förmögenhetsförändringar, exkl. transaktioner med bolagets ägare	-	-	141	255	396
Utdelningar	-	-	-	-104	-104
Utgående eget kapital 2009-12-31	175	39	-41	1 008	1 181

Kassaflödesanalys för moderbolaget

1 januari - 31 december

Mkr	Not	2009	2008
Den löpande verksamheten			
Förelseresultat		152	270
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Avskrivningar	11, 12	147	144
Nedskrivningar		29	-
Orealiserade valutakursdifferenser		-2	4
Övriga poster		-82	5
Erhållen ränta		24	54
Erhållna utdelningar		20	24
Erlagd ränta		-29	-47
Realiserade valutakursdifferenser		24	-13
Betald inkomstskatt		-6	-122
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		277	319
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av varulager		55	-58
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		-37	299
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder		100	-80
Kassaflöde från den löpande verksamheten		395	480
Investeringsverksamheten			
Förvärv av dotterföretag, netto likvidpåverkan	14	-4	-
Amorteringar från/utlåning till dotterbolag		302	-42
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	11	-28	-
Avyttring av immateriella anläggningstillgångar		26	-
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	12	-127	-167
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		1	-
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar		1	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		171	-209
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		79	606
Amortering av lån		-610	-84
Utbetald utdelning/utskiftning		-104	-740
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-635	-218
Årets kassaflöde		-69	53
Likvida medel vid årets början		88	35
Likvida medel vid årets slut	20	19	88

Noter till de finansiella rapporterna

NOT 1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGSPRINCIPER

(a) Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) sådana de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1.2 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper".

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 8 februari 2010. Koncernens resultaträkning och rapport över totalresultat och rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 26 april 2010.

(b) Värderingsgrunder tillämpade vid upprättandet av de finansiella rapporterna

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet eller finansiella tillgångar som kan säljas.

(c) Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp är, om inte annat anges, angivna i miljoner kronor.

(d) Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i det påföljande årets finansiella rapporter beskrivs närmare i not 33.

(e) Väsentliga tillämpade redovisningsprinciper

De nedan angivna redovisningsprinciperna har, med de undantag som närmare beskrivs, tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter. Koncernens redovisningsprinciper har vidare konsekvent tillämpats av koncernens företag.

(f) Ändrade redovisningsprinciper

(i) Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS
Nedan beskrivs vilka ändrade redovisningsprinciper som koncernen tillämpar från och med 1 januari 2009. Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 2009 har inte haft någon väsentlig effekt på koncernens redovisning.

Utformning av de finansiella rapporterna

Sedan 1 januari 2009 tillämpar koncernen ändrade IAS 1 *Utformning av finansiella rapporter* (2007). Ändringen har medfört att intäkter och kostnader som tidigare redovisats direkt i eget kapital nu istället redovisas i övrigt totalresultat, som Höganäs presenterar i en separat resultatrapport benämnd Rapport över totalresultat vilken presenteras direkt efter resultaträkningen. Höganäs har valt att använda de nya titlar på rapporterna som införts i IAS 1 (2007) - Rapport över totalresultat, Rapport över finansiell ställning, Rapport över förändringar i eget kapital och Rapport över kassaflöden.

Jämförelseperioder har genomgående ändrats i årsredovisningen så att de följer den nya utformningen. Då ändringarna endast påverkar utformningen har inga belopp ändrats, varken avseende resultat per aktie eller andra poster i de finansiella rapporterna.

Upplysningar om segment

Sedan 1 januari 2009 tillämpar koncernen nya IFRS 8 *Rörelsesegment*, som ersätter IAS 14 *Segmentrapportering*. IFRS 8 inför ett ledningsperspektiv på hur rörelsesegment ska delas in och presenteras. De nya principerna beskrivs längre ner bland redovisningsprinciperna i denna not. Standarden har tillämpats i enlighet med dess övergångsbestämmelser, genom att jämförelseårets uppgifter anpassats till kraven i IFRS 8.

Tillämpningen av IFRS 8 har för Höganäs inte inneburit någon ändring av segmentsindelningen, eftersom de segment som identifierats i enlighet med IAS 14 sammanföll med de som koncernledningen följer upp.

Företaget fortsätter att tillämpa samma redovisningsprinciper i rörelsesegmenten som i koncernredovisningen, d v s IFRS. Tidigare har resultateffekten av valutahedgar redovisats som Övrigt/Koncernposter och brutits ut från segmentets rörelseresultat. Fr o m 2009 rapporteras allt i Höganäs verksamhet på segmenten, utom försäljning av CO₂ rätter, som även fortsättningsvis kommer att redovisas som Övrigt/Koncernposter. Jämförelsesiffrorna för föregående år har justerats på motsvarande sätt.

Upplysningar om finansiella instrument

Ändringar i IFRS 7 *Finansiella instrument: Upplysningar* med tillämpning från 1 januari 2009 påverkar Höganäs finansiella rapportering från och med årsredovisningen för 2009. Ändringarna medför huvudsakligen att nya upplysningskrav om finansiella instrument värderade till verkligt värde i Rapporten över finansiell ställning.

Instrumenten delas in i tre nivåer beroende på kvaliteten på indata i värderingen. Indelningen i nivåer avgör hur och vilka upplysningar som ska lämnas om instrumenten; där nivå 3 med lägst kvalitet på indata omfattas av mer upplysningskrav än de andra nivåerna. Dessa upplysningskrav krävs av ändringarna. Höganäs har valt att frivilligt ändå lämna jämförande information för 2008 även avseende de upplysningar som tillkommit i och med ändringarna. Eftersom ändringarna inte påverkar hur redovisade belopp ska fastställas, har inga justeringar gjorts av belopp i de finansiella rapporterna.

Enligt övergångsbestämmelserna i IFRS 7 behöver under första tillämpningsåret jämförande upplysningar inte lämnas för de upplysningar som krävs av ändringarna. Höganäs har valt att frivilligt ändå lämna jämförande information för 2008 även avseende de upplysningar som tillkommit i och med ändringarna. Eftersom ändringarna inte påverkar hur redovisade belopp ska fastställas, har inga justeringar gjorts av belopp i de finansiella rapporterna.

Låneutgifter

Sedan 1 januari 2009 tillämpar koncernen ändrade IAS 23 *Låneutgifter*. Ändringen medför att i anskaffningsvärdet för kvalificerade tillgångar som har ett påbörjandedatum 1 januari 2009 eller senare aktiverar koncernen låneutgifter. Tidigare har låneutgifter belastat resultatet i den period till vilken de är hänförliga istället för att aktiveras. Ändringen tillämpas, i enlighet med övergångsbestämmelserna i IAS 23, framåtriktat. För vidare beskrivning av redovisningsprincipen, se avsnitt längre ner i denna not.

(g) Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar med framtida tillämpning planeras inte att förtidstillämpas.

Omarbetad IFRS 3 *Rörelseförvärv* och ändrad IAS 27 *Koncernredovisning och separata finansiella rapporter* medför bland annat följande ändringar: definitionen av rörelse ändras, transaktionsutgifter vid rörelseförvärv ska kostnadsföras, villkorade köpeskillingar ska fastställas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten och effekter av omvärdering av skulder relaterade till villkorade köpeskillingar redovisas som en intäkt eller kostnad i årets resultat. Andra nyheter är att det kommer att finnas två alternativa sätt att redovisa minoritet och goodwill, antingen till verkligt värde, det vill säga goodwill inkluderas i minoriteten eller alternativt att minoriteten utgörs av andel av nettotillgångarna. Val mellan dessa två metoder kommer att göras individuellt för varje förvärv. Vidare betraktas ytterligare förvärv som sker efter att det bestämmande inflytandet erhållits som ägartransaktioner och redovisas direkt i eget kapital, vilket utgör en ändring av Höganäs nu-

varande princip som är att redovisa överskjutande belopp som goodwill. De omarbetade och ändrade standarderna kommer att tillämpas från och med nästa räkenskapsår, d v s från och med 1 januari 2010. Ändringarna kommer endast att ha framåtriktade effekter för Höganäs.

IFRS 9 *Financial Instruments* avses ersätta IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering* senast från och med 2013. IASB har publicerat den första av minst tre delar som tillsammans kommer att utgöra IFRS 9. Denna första del behandlar klassificering och värdering av finansiella tillgångar. De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts av två kategorier, där värdering sker till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde används för instrument som innehåller en affärsmodell vars mål är att erhålla de kontraktuella kassaflödena; vilka ska utgöra betalningar av kapitalbelopp och ränta på kapitalbeloppet vid specificerade datum. Övriga finansiella tillgångar redovisas till verkligt värde och möjligheten att tillämpa "fair value option" som i IAS 39 behålls. Förändringar i verkligt värde ska redovisas i resultatet, med undantag för värdeförändringar på egetkapitalinstrument som inte innehåller för handel och för vilka initialt val görs att redovisa värdeförändringar i övrigt totalresultat. Värdeförändringar på derivat i säkringsredovisning påverkas inte av denna del av IFRS 9, utan redovisas tills vidare i enlighet med IAS 39. Höganäs har inte beslutat om de nya principerna ska börja tillämpas i förtid eller från och med 2013.

IFRIC 16 *Säkringar av nettoinvesteringar i en utlandsverksamhet* anger bland annat att det är endast risken i de funktionella valutorna i moderbolaget och respektive utländsk verksamhet som kan säkras. Vidare omfattar tolkningsuttalandet svar på frågan var i koncernen säkringsinstrumentet kan finnas om säkringsredovisning tillämpas och om konsolideringsmetoden påverkar det belopp som omklassificeras till årets resultat d v s vid konsolidering steg för steg eller konsolidering på lina. Några säkringsrelationer som Höganäs tidigare klassificerat som säkringar av nettoinvesteringar kan enligt tolkningen inte utgöra säkringar. Säkringsredovisningen för dessa säkringar, som inte har en väsentlig effekt på koncernens finansiella rapporter, kommer att avbrytas från och med 1 januari 2010.

Följande ändringar av redovisningsprinciper med framtida tillämpning bedöms inte komma att ha någon effekt på koncernens redovisning:

- Ändringar av IFRS 1 *Första gången IFRS* tillämpas med avseende på ytterligare undantag.
- Ändringar av IFRS 2 *Aktierelaterade ersättningar* med avseende på kontantreglerade koncerninterna ersättningar.
- Ändringar av IAS 24 *Upplysningar om närstående* främst med avseende på upplysningar för statligt relaterade företag, men även avseende definitionen av närstående.
- Ändringar av IAS 32 *Finansiella instrument: Klassificering* avseende klassificering av nyemissioner.
- Ändringar av IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering* med avseende på poster berättigade för säkringsredovisning.
- IFRIC 12 *Avtal om ekonomiska eller samhälleliga tjänster*.
- Ändringar av IFRIC 14 IAS 19 - *Begränsningen av en förmånsbestämmd tillgång, lägsta fonderingskrav och samspelet dem emellan* med avseende på förskottsbetalningar för att täcka krav på lägsta fondering.
- IFRIC 15 *Avtal om uppförande av fastighet*.
- IFRIC 17 *Värdeöverföring av icke-kontanta tillgångar genom utdelning till ägare*.
- IFRIC 18 *Överföringar av tillgångar från kunder*.
- IFRIC 19 *Extinguishing Financial Liabilities with Equity Instruments*.
- Annual improvements som inte redan är tillämpliga, främst bland de som publicerades i april 2009.

De ändrade redovisningsprinciper med framtida tillämpning som i ovanstående exempel bedöms vara utan effekt på företagets redovisning har i korta drag följande innebörder:

Ändringar av IFRS 2 *Aktierelaterade ersättningar* innebär främst ett klargörande av tillämpningsområdet för och klassificering av ersättningar som regleras med kontanter eller annan tillgång (t ex egetkapitalinstrument i annat koncernbolag) av ett annat företag än det företag som erhåller tjänsterna eller varorna. Ändringarna slår fast att sådana kontantreglerade koncerninterna ersättningar är inom tillämpningsområdet för IFRS 2 och hur det reglerande respektive erhållande företaget ska klassificera ersättningen, som egetkapital- eller kontantreglerad ersättning. Ändringen ska tillämpas retroaktivt från och med räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2010.

Ändringar av IAS 24 *Upplysningar om närstående* innebär främst att vissa undantag från upplysningskraven införs för företag över vilka staten har bestämmande eller betydande inflytande, men även att definitionen

av närstående förenklas, förtydligas och rensas på asymmetriska inslag. Införda lättnader innebär att statligt relaterade företag inte längre behöver lämna alla upplysningar om närståendetransaktioner med vare sig (i) den stat som har bestämmande eller betydande inflytande över företaget eller (ii) andra företag som är relaterade till samma stat. Om denna möjlighet utnyttjas, behöver istället nya mindre omfattande upplysningar lämnas. Ändringen av närståendedefinitionen medför att några speciella relationer tillkommer till närståendekategorin, medan några andra försvinner. Ändringen ska tillämpas retroaktivt från och med räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2011.

Ändringar av IAS 32 *Finansiella instrument: Klassificering* avseende klassificering av nyemissioner anger att rätter, optioner eller warranter att förvärva ett fixt antal av företagets egna egetkapitalinstrument för ett fixt belopp i någon valuta är egetkapitalinstrument, om företaget erbjuder rätterna, optionerna eller warranterna pro rata till alla existerande ägare. Innan denna ändring har emissioner som gjorts till ett fixt belopp i en annan valuta än företagets funktionella klassificerats som en skuld. Ändringen ska tillämpas senast under räkenskapsår som påbörjas 1 februari 2010 eller senare.

Ändringar i IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering* behandlar "poster berättigade för säkringsredovisning" och klargör tillämpning av principerna för säkringsredovisning vid kassaflödessäkring av en mycket sannolik prognostiserad transaktion med en köpt option och klargör vilka möjligheter som finns att säkra identifierbara komponenter i säkrad post. Ändringen ska tillämpas på räkenskapsår som inleds efter den 30 juni 2009, med retroaktiv tillämpning.

IFRIC 12 *Avtal om ekonomiska eller samhälleliga tjänster* behandlar frågeställningen hur privat aktör ska redovisa anläggning samt de rättigheter och skyldigheter som följer av avtal med stat, landsting eller kommun om t ex finansiering, drift och utveckling av anläggningen. Tolkningsuttalandet tillämpas från och med räkenskapsår som påbörjas 29 mars 2009 eller senare. Tillämpning ska ske retroaktivt, med undantag för när det inte är möjligt att fastställa vissa värden.

Ändringar av IFRIC 14 IAS 19 - *Begränsningen av en förmånsbestämmd tillgång, lägsta fonderingskrav och samspelet dem emellan* anger att förskottsbetalningar för att täcka krav på lägsta fondering får redovisas som en tillgång. Tolkningsuttalandet tillämpas från och med räkenskapsår som inleds 1 januari 2011 eller senare, med retroaktiv tillämpning från inledningen på tidigaste jämförelseperioden.

IFRIC 15 *Avtal om uppförande av fastighet* behandlar frågan när avtal avseende konstruktion av fastighet ska anses omfattas av IAS 11 *Entreprenadavtal* eller IAS 18 *Intäkter och när intäkter från konstruktion av fastigheter ska redovisas*. Tolkningsuttalandet tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2010 eller senare, med retroaktiv tillämpning.

IFRIC 17 *Värdeöverföring av icke-kontanta tillgångar genom utdelning till ägare* behandlar frågeställningar i samband med att utdelning lämnas med andra tillgångar än kontanter. Skuld för utdelning redovisas till verkligt värde då utdelningen fastställs med motpost balanserade vinstmedel. Vid efterföljande utgångar av rapportperioder och vid tidpunkten för utdelningen omvärderas skuldens verkliga värde, med värdeförändringarna redovisade i eget kapital. Vid verkställandet av utdelningen redovisas skillnaden mellan skuldens verkliga värde och tillgångarnas redovisade värde på en separat rad i årets resultat. Tolkningsuttalandet tillämpas framåtriktat på räkenskapsår som inleds den 1 november 2009 eller senare.

IFRIC 18 *Överföringar av tillgångar från kunder* behandlar bland annat frågeställningar om hur redovisning sker, hos mottagaren, i samband med avtal som reglerar de fall kunder lämnar materiella anläggningstillgångar till företaget, som sedan används till att antingen koppla kunden till ett nätverk eller förse kunden med fortlöpande tillgång till varor eller tjänster eller både och. Tolkningsuttalandet behandlar även de fall företaget avtalsenligt erhåller kontanter från kund för att tillverka eller förvärva materiella anläggningstillgångar som används i samma syfte. Tolkningsuttalandet tillämpas framåtriktat från och med räkenskapsår som inleds 1 november 2009 eller senare.

IFRIC 19 *Extinguishing Financial Liabilities with Equity Instruments* förtydligar föreskrifter om redovisning då villkor för finansiella skulder omförhandlas på ett sådant sätt att långgivaren accepterar att reglera hela eller delar av skulden genom ersättning i aktier eller andra egetkapitalinstrument i företaget. Värdet på egetkapitalinstrumenten ska ingå i det vederlag som erläggs för att återbetala skulden och de ska i första hand värderas till egetkapitalinstrumentens verkliga värde. Om instrumenten inte kan värderas tillförlitligt, ska de värderas till det verkliga värdet på den skuld som utsläcks. Skillnader mellan det redovisade värdet på den återbetalade skulden och värdet på egetkapitalinstrumenten redovisas i årets resultat. Tolkningsuttalandet tillämpas från och med räkenskapsår som inleds 1 juli 2010 eller senare, med tillämpning retroaktivt från ingången av tidigaste jämförelseåret.

(h) Klassificering m.m.

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

(i) Rörelsesegmentrapportering

Ett rörelsesegment är en del av koncernen som bedriver verksamhet från vilken den kan generera intäkter och ådrar sig kostnader och för vilka det finns fristående finansiell information tillgänglig. Ett rörelsesegments resultat följs vidare upp av företags högste verkställande beslutsfattare för att utvärdera resultatet samt för att kunna allokera resurser till rörelsesegmentet. Se not 2 för ytterligare beskrivning av indelningen och presentation av rörelsesegment.

(j) Konsolideringsprinciper**(i) Dotterföretag**

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från Höganäs AB. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigade aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärv dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder och eventalförpliktelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till förvärvet. I analysen fastställs dels anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen, dels det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder och eventalförpliktelser. Anskaffningsvärdet för dotterföretagsaktierna respektive rörelsen utgörs av summan av de verkliga värdena per förvärvsdagen för erlagda tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder och för emitterade egetkapitalinstrument som lämnats som vederlag i utbyte mot de förvärvade nettotillgångarna, samt transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärvet. Vid rörelseförvärv där anskaffningskostnaden överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt eventalförpliktelser som redovisas separat, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ redovisas denna direkt i årets resultat.

Dotterföretags finansiella rapporter inkluderas i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

(ii) Transaktioner som ska elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

(k) Utländsk valuta**(i) Transaktioner i utländsk valuta**

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer bolagen bedriver sin verksamhet. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i årets resultat. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

(ii) Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor, till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgörs en approximation av de valutakurser som föreligger vid respektive transaktionstidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i en separat komponent i eget kapital, benämnd omräkningsreserv. Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiserar de till

verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna, varvid de omklassificeras från omräkningsreserven i eget kapital till årets resultat. Sedan 1 januari 2004, d v s tidpunkten för övergång till redovisning enligt IFRS, har omräkningsdifferenser redovisats i omräkningsreserven.

(iii) Nettoinvestering i en utlandsverksamhet

Monetära långfristiga fordringar/alt monetära långfristiga skulder till en utlandsverksamhet för vilken reglering inte är planerad eller troligen inte kommer att ske inom överskådlig framtid, är i praktiken en del av Höganäs nettoinvestering i utlandsverksamheten. En valutakursdifferens som uppstår på den monetära långfristiga fordringen/alt monetära långfristiga skulden redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i en separat komponent i eget kapital, benämnd omräkningsreserv. Vid avyttring av en utlandsverksamhet ingår de ackumulerade valutakursdifferenserna hänförliga till monetära långfristiga fordringar/alt monetära långfristiga skulder i de ackumulerade omräkningsdifferenser som omklassificeras från omräkningsreserven i eget kapital till årets resultat.

(l) Intäkter**(i) Försäljning av varor**

Intäkter för försäljning av varor redovisas i årets resultat när väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande har överförts till köparen. Intäkter redovisas inte om det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna inte kommer att tillfalla koncernen. Om det råder betydande osäkerhet avseende betalning, vidhängande kostnader eller risk för retur och om säljaren behåller ett engagemang i den löpande förvaltningen som vanligtvis förknippas med ägandet sker ingen intäktsföring. Intäkterna redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits, eller förväntas komma att erhållas, med avdrag för lämnade rabatter.

(ii) Statliga stöd

Statliga bidrag redovisas i rapport över finansiell ställning som upplupen intäkt när det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget. Bidrag periodiseras systematiskt i årets resultat på samma sätt och över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. Statliga bidrag relaterade till tillgångar redovisas i rapport över finansiell ställning som en förutbetalad intäkt och periodiseras som övrig rörelseintäkt över tillgångens nyttjandeperiod.

(m) Leasing**(i) Operationella leasingavtal**

Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i årets resultat linjärt över leasingperioden. Förmåner erhållna i samband med tecknandet av ett avtal redovisas i årets resultat som en minskning av leaseavgifterna linjärt över leasingavtalets löptid. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

(ii) Finansiella leasingavtal

Minimileaseavgifterna fördelas mellan räntekostnad och amortering på den utestående skulden. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

(n) Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter består av ränteintäkter på investerade medel, utdelningsintäkter, vinst vid värdeförändring på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet samt sådana vinster på säkringsinstrument som redovisas i årets resultat.

Ränteintäkter på finansiella instrument redovisas enligt effektivräntemetoden (se nedan). Utdelningsintäkter redovisas när rätten till att erhålla utdelning fastställs. Resultatet från avyttring av ett finansiellt instrument redovisas då de risker och fördelar som är förknippade med ägandet av instrumentet överförs till köparen och koncernen inte längre har kontroll över instrumentet.

Finansiella kostnader består av räntekostnader på lån, effekten av upplösning av nuvärdesberäkning av avsättningar, förlust vid värdeförändring på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet, nedskrivning av finansiella tillgångar samt sådana förluster på säkringsinstrument som redovisas i årets resultat. Låneutgifter redovisas i resultatet med tillämpning av effektivräntemetoden utom till den del de är direkt hänförliga till inköp, konstruktion eller produktion av tillgångar som tar en betydande tid i anspråk att färdigställa för avsedd användning eller försäljning, i vilket fall de ingår i tillgångarnas anskaffningsvärde.

Valutakursvinster och valutakursförluster redovisas netto.

Effektivräntan är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under ett finansiellt instruments förväntade löptid till den finansiella tillgångens eller skuldens redovisade nettovärde. Beräkningen innefattar alla avgifter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna som är en del av effektivräntan, transaktionskostnader och alla andra över- och underkurser.

(o) Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuell år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Till aktuell skatt hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader beaktas inte i koncernmässig goodwill och inte heller för skillnad som uppkommit vid första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv som vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat. Vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotterföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Eventuellt tillkommande inkomstskatt som uppkommer vid utdelning redovisas vid samma tidpunkt som när utdelningen redovisas som en skuld.

(p) Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i Rapporten över finansiell ställning inkluderar på tillgångssidan likvida medel, lånefordringar, kundfordringar, finansiella placeringar samt derivat. På skuldsidan återfinns leverantörskulder, låneskulder samt derivat.

Redovisning i och borttagande från Rapporten över finansiell ställning

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i rapport över finansiell ställning när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i rapport över finansiell ställning när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörskulder tas upp när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från rapport över finansiell ställning när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från rapport över finansiell ställning när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i rapport över finansiell ställning endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Klassificering och värdering

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom avseende de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultatet, vilka redovisats till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen bland annat utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Derivatinstrumentet redovisas initialt till verkligt värde innebärande att transaktionskostnader belastar periodens resultat. Efter den initiala redovisningen redovisas derivatinstrument på sätt som beskrivs nedan. Används derivatinstrument för säkringsredovisning och till den del denna är effektiv, redovisas värdeförändringar på derivatinstrumentet på samma rad i årets resultat som den säkrade posten. Även om säkringsredovisning inte tillämpas, redovisas värdeökningar respektive värdeminskningar på derivatet som intäkter respektive kostnader inom rörelseresultatet eller inom finansnettot baserat på syftet med användningen av derivatinstrumentet och huruvida användningen relateras till en rörelsepost eller en finansiell post. Vid säkringsredovisning redovisas ineffektiv del på samma sätt som värdeförändringar på derivat som inte används för säkringsredovisning. Om säkringsredovisning inte tillämpas vid användning av ränteswap, redovisas räntekupongen som ränta och övrig värdeförändring av ränteswapen redovisas som övrig finansiell intäkt eller övrig finansiell kostnad.

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den s k Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i årets resultat. I den första undergruppen ingår derivat med positivt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kundfordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, d v s efter avdrag för osäkra fordringar.

Andra finansiella skulder

Lån samt övriga finansiella skulder, t ex leverantörskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Till vilken kategori koncernens finansiella tillgångar och skulder hänförs framgår av not Finansiella risker och finanspolicy, not 31. Redovisningen av finansiella intäkter och kostnader behandlas även under princip (n) ovan.

Finansiella garantier

Koncernens finansiella garantiavtal innebär att koncernen har ett åtagande att ersätta innehavaren av ett skuldinstrument för förluster som denne ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalning vid förfall enligt de ursprungliga eller ändrade avtalsvillkoren.

Finansiella garantiavtal redovisas initialt till verkligt värde, d v s i normalfallet det belopp som utställaren erhållit i ersättning för den utställda garantin. Vid den efterföljande värderingen redovisas skulden för den finansiella garantin till det högre av de belopp som redovisas enligt IAS 37, Avsättningar, eventalförpliktelser och eventuelltillgångar och det belopp som ursprungligen redovisades efter avdrag, i tillämpliga fall, för ackumulerade periodiseringar, som redovisats i enlighet med IAS 18, Intäkter.

(q) Derivat och säkringsredovisning

Koncernens derivatinstrument har anskaffats för att ekonomiskt säkra de risker för ränte-, råvaru- och valutaexponeringar som koncernen är utsatt för. Ett inbäddat derivat särredovisas om det inte är nära relaterat till värdkontraktet. Derivat redovisas initialt till verkligt värde innebärande att transaktionskostnader belastar periodens resultat. Efter den initiala redovisningen värderas derivatinstrument till verkligt värde och värdeförändringar redovisas på sätt som beskrivs nedan.

För att uppfylla kraven på säkringsredovisning enligt IAS 39 krävs att det finns en tydlig koppling till den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats och att effektiviteten kan mätas. Vinster och förluster avseende säkringar redovisas i årets resultat vid samma tidpunkt som vinster och förluster redovisas för de poster som säkrats.

Säkringsredovisning tillämpas inom följande områden:

- för valutaderivat som används för säkring av framtida betalningar i utländsk valuta (säkring av kassaflöden)
- för råvaruderivat och valutaderivat som används för säkring av inköp och försäljning av råvaror (säkring av kassaflöden)
- för ränteswappar där rörlig ränta i upplåningen konverteras till fast (säkring av kassaflöden)
- för utländska nettoinvesteringar i dotterföretag där lån och valutaderivat används som säkringsinstrument och omvärderas inom eget kapital.

(i) Fordringar och skulder i utländsk valuta

För säkring av fordran eller skuld mot valutakursrisk används valutaterminer. För skydd mot valutarisk tillämpas inte säkringsredovisning eftersom en ekonomisk säkring avspeglas i redovisningen genom att både den underliggande fordran eller skulden och säkringsinstrumentet redovisas till balansdagens valutakurs och valutakursförändringarna redovisas över årets resultat. Valutakursförändringar avseende rörelserelaterade fordringar och skulder redovisas i rörelseresultatet medan valutakursförändringar avseende finansiella fordringar och skulder redovisas i finansnettot.

(ii) Kassaflödessäkringar av osäkerhet i prognostiserad försäljning i utländsk valuta

De valutaterminer som används för säkring av mycket sannolik prognostiserad försäljning i utländsk valuta redovisas i rapport över finansiell ställning till verkligt värde. Periodens värdeförändringarna redovisas i övrigt totalresultat och de ackumulerade värdeförändringarna i en särskild komponent av eget kapital (säkringsreserven) tills dess att det säkrade flödet påverkar årets resultat, varvid säkringsinstrumentets ackumulerade värdeförändringar omklassificeras till årets resultat i samband med att den säkrade posten (försäljningsintäkten) påverkar årets resultat.

(iii) Kassaflödessäkring ränterisk

För säkring av osäkerheten i mycket sannolika prognostiserade ränteflöden avseende upplåning till rörlig ränta används ränteswappar där företaget erhåller rörlig ränta och betalar fast ränta. Ränteswapparna värderas till verkligt värde i rapport över finansiell ställning. Räntekuponpengdelen redovisas löpande i årets resultat som en del av räntekostnaden. Orealiserade förändringar i verkligt värde på ränteswapparna redovisas i övrigt totalresultat och ingår som en del av säkringsreserven tills dess att den säkrade posten påverkar årets resultat och så länge som kriterierna för säkringsredovisning och effektivitet är uppfyllda. Den vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen av realiserade värdeförändringar på ränteswapparna redovisas i årets resultat.

(iv) Säkring av verkligt värde i icke-finansiella tillgångar

När ett säkringsinstrument används för säkring av ett verkligt värde bokförs derivatet till verkligt värde i rapport över finansiell ställning och den säkrade tillgången redovisas även den till verkligt värde med avseende på den risk som säkrats. Värdeförändringen på derivatet redovisas i årets resultat tillsammans med värdeförändringen på den säkrade posten.

Säkring av verkliga värden används för säkring av värdet på vissa icke-finansiella tillgångar som finns i rapport över finansiell ställning samt vid säkringar av vissa bindande inköpsåtaganden med avseende på prisrisk.

(v) Säkring av verkligt värde ränterisk

För säkring av risken för förändring i verkligt värde i egen upplåning som löper med fast ränta används ränteswappar som säkringsinstrument. I redovisningen tillämpas då säkring av verkligt värde och den säkrade posten omräknas till verkligt värde avseende den säkrade risken (den riskfria räntan) och värdeförändringarna redovisas i årets resultat på samma sätt som säkringsinstrumentet.

(vi) Säkring av valutakursrisk i utländska nettoinvesteringar

Investeringar i utländska dotterbolag (nettotillgångar inklusive goodwill) har i viss utsträckning säkrats genom upptagande av valutalån eller terminkontrakt som på balansdagen omräknats till balansdagens kurs. Periodens omräkningsdifferenser på finansiella instrument som används som säkringsinstrument i en säkring av nettoinvestering i ett koncernföretag redovisas, i den mån säkringen är effektiv, i övrigt totalresultat och de ackumulerade förändringarna i en särskild komponent av eget kapital (omräkningsreserven). Detta för att neutralisera de omräkningsdifferenser som påverkar övrigt totalresultat när koncernföretagen konsolideras.

(vii) Säkring av råvarurisk och prisrisk på el

Hedging utförs med standardiserade finansiella derivat som noteras dagligen på London Metal Exchange (LME). För de metaller som inte noteras

på LME kan hedge ske genom fysiska fastprisavtal med leverantörer. Pris-säkringar för el görs med standardiserade terminkontrakt noterade på Nordpool. Värdeförändringarna redovisas i övrigt totalresultat i säkringsreserven till dess att det säkrade flödet realiseras, varvid säkringsinstrumentets ackumulerade värdeförändringar överförs till resultaträkningen för att där möta och matcha resultateffekterna från den säkrade transaktionen. De säkrade flödena kan vara både kontrakterade och prognostiserade transaktioner.

(r) Materiella anläggningstillgångar

(i) Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsulttjänster och juristtjänster. Låneutgifter som är direkt hänförliga till inköp, konstruktion eller produktion av tillgången som tar en betydande tid i anspråk att färdigställa för avsedd användning eller försäljning ingår i anskaffningsvärdet. Redovisningsprinciper för nedskrivningar framgår nedan.

Anskaffningsvärdet för egentillverkade anläggningstillgångar inkluderar utgifter för material, utgifter för ersättningar till anställda, om tillämpligt andra tillverkningsomkostnader som anses vara direkt hänförliga till anläggningstillgången samt uppskattade utgifter för nedmontering och bortforsling av tillgångarna och återställande av plats eller område där dessa finns.

Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

(ii) Leasade tillgångar

Leasingavtal klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren. När så ej är fallet är det fråga om operationell leasing.

Tillgångar som hyrs enligt finansiella leasingavtal redovisas som anläggningstillgång i balansräkningen och värderas initialt till det lägsta av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileasingavgifterna vid ingången av avtalet. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas som lång- och kortfristiga skulder. De leasade tillgångarna skrivs av över respektive tillgångs nyttjandeperiod medan leasingbetalningarna redovisas som ränta och amortering av skulderna.

Tillgångar som hyrs enligt operationell leasing redovisas som regel inte som tillgång i balansräkningen. Operationella leasingavtal ger inte heller upphov till en skuld.

Tillgångar som hyrs ut enligt finansiella leasingavtal redovisas ej som materiella tillgångar då riskerna förenade med ägandet förts över på leasetagaren. Istället bokförs en finansiell fordran avseende de framtida minimileasavgifterna.

(iii) Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelarna som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

En tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter eller delar därav. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbytet. Reparationer kostnadsförs löpande.

(iv) Låneutgifter

Låneutgifter som är hänförliga till uppförandet av så kallade kvalificerade tillgångar aktiveras som en del av den kvalificerade tillgångens anskaffningsvärde. En kvalificerad tillgång är en tillgång som med nödvändighet

tar en betydande tid i anspråk att färdigställa. I första hand aktiveras låneutgifter som uppkommit på lån som är specifika för den kvalificerade tillgången. I andra hand aktiveras låneutgifter som uppkommit på generella lån, som inte är specifika för någon annan kvalificerad tillgång. Aktivering av låneutgifter är för koncernen främst aktuellt vid uppförande i egen regi av lager- och produktionsbyggnader samt ugnar.

(v) Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av. Leasade tillgångar skrivs även de av över en beräknad nyttjandeperiod eller, om den är kortare, över den avtalade leasingtiden. Koncernen tillämpar komponentavskrivning vilket innebär att komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen.

Beräknade nyttjandeperioder:

• byggnader, rörelsefastigheter	20 - 33 år
• maskiner och andra tekniska anläggningar	5 - 15 år
• inventarier, verktyg och installationer	3 - 5 år

Maskiner och andra tekniska anläggningar består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder huvudsakligen mellan 5 - 15 år. Merparten av komponenterna utgörs av operatörsenheter i tillverkningsprocesserna med en uppskattad nyttjandeperiod om 10 år. Band- och tunnelugnar bedöms som modertillgångar och nyttjandeperioden har bedömts till 15 - 30 år. Bedömning av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod görs årligen.

(s) Immateriella tillgångar

(i) Goodwill

Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och provas minst årligen för nedskrivningsbehov (se redovisningsprinciper (u)).

Beträffande goodwill i förvärv som ägt rum före den 1 januari 2004 har koncernen vid övergången till IFRS inte tillämpat IFRS retroaktivt utan det per denna dag redovisade värde utgör fortsättningsvis koncernens anskaffningsvärde, efter nedskrivningsprövning.

Vid rörelseförvärv där anskaffningskostnaden understiger nettovärdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt eventalförpliktelser, redovisas skillnaden direkt i årets resultat.

(ii) Forskning och utveckling

Utgifter för forskning som syftar till att erhålla ny vetenskaplig eller teknisk kunskap redovisas som kostnad då de uppkommer.

Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i rapport över finansiell ställning, om produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Det redovisade värdet inkluderar samtliga direkt hänförliga utgifter; t ex för material och tjänster, ersättningar till anställda, registrering av en juridisk rättighet, avskrivningar på patent och licenser, låneutgifter i enlighet med IAS 23. Övriga utgifter för utveckling redovisas i årets resultat som kostnad när de uppkommer. I rapport över finansiell ställning redovisade utvecklingsutgifter är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

En stor del av Höganäs utvecklingskostnader avser specifika kundprojekt. I de fall då det bedöms att utvecklingsprojekten med stor sannolikhet kommer att ge upphov till framtida ekonomiska fördelar aktiveras de.

Avskrivning för aktiverade utvecklingskostnader sker linjärt över den uppskattade nyttjandeperioden från och med den tidpunkt när tillgången kan börja användas. Avskrivningstiden kommer ej att överstiga 10 år.

(iii) Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar som förväras av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar (se nedan) och nedskrivningar (se redovisningsprinciper (u)).

Nedlagda kostnader för internt genererad goodwill och internt genererade varumärken redovisas i årets resultat när kostnaden uppkommer.

(iv) Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas om en tillgång i rapport över finansiell ställning endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänförs sig. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

(v) Låneutgifter

Låneutgifter som är hänförliga till uppförandet av så kallade kvalificerade tillgångar aktiveras som en del av den kvalificerade tillgångens anskaffningsvärde. En kvalificerad tillgång är en tillgång som med nödvändighet tar en betydande tid i anspråk att färdigställa. I första hand aktiveras låneutgifter som uppkommit på lån som är specifika för den kvalificerade tillgången. I andra hand aktiveras låneutgifter som uppkommit på generella lån, som inte är specifika för någon annan kvalificerad tillgång. Aktivering av låneutgifter är för koncernen främst aktuellt avseende balanserade utvecklingsutgifter avseende utveckling av nya datorsystem.

(vi) Avskrivningsprinciper

Avskrivningar redovisas i årets resultat linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara. Goodwill och immateriella tillgångar med en obestämbar nyttjandeperiod provas för nedskrivningsbehov årligen och dessutom så snart indikationer uppkommer som tyder på att tillgången ifråga har minskat i värde. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning.

De beräknade nyttjandeperioderna är:

• patent och varumärken	10 - 20 år
• balanserade utvecklingsutgifter	5 år

Nyttjandeperioderna omprövas varje år.

(vii) Utsläppsrätter

Årets tilldelning av utsläppsrätter för koldioxid har redovisats som en immateriell tillgång respektive förutbetalad intäkt och värderats till anskaffningsvärde baserat på årets första officiella notering. Använda rättigheter har tagits upp till anskaffningsvärde som kostnad för sålda varor, respektive avsättning. Motsvarande bidrag har reducerat kostnad sålda varor respektive förutbetalda intäkter. Under året avyttrade utsläppsrätter har redovisats som övriga rörelseintäkter. Ej förbrukade utsläppsrätter har värderats till marknadsvärde på balansdagen.

(t) Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet för varulager beräknas genom tillämpning av först in, först ut-metoden (FIFO) och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna och transport av dem till deras nuvarande plats och skick. För tillverkade varor och pågående arbete inkluderar anskaffningsvärdet en rimlig andel av indirekta kostnader baserad på en normal kapacitet.

Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

I egentillverkade halv- och helfabrikat består anskaffningsvärdet av direkta tillverkningskostnader och skälig andel av indirekta tillverkningskostnader. Vid värdering tas hänsyn till normalt kapacitetsutnyttjande.

(u) Nedskrivningar

Koncernens redovisade tillgångar bedöms vid varje balansdag för att avgöra om det finns indikation på nedskrivningsbehov. IAS 36 tillämpas avseende nedskrivningar av andra tillgångar än finansiella tillgångar vilka redovisas enligt IAS 39, varulager, förvaltningstillgångar som används för finansiering av ersättningar till anställda och uppskjutna skattefordringar. För undantagna tillgångar enligt ovan provas värderingen enligt respektive standard.

(i) Nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar

Om indikation på nedskrivningsbehov finns beräknas tillgångens återvinningsvärde (se nedan). För goodwill, andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod och immateriella tillgångar som ännu ej är färdiga för användning beräknas återvinningsvärdet dessutom årligen. Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång, och dess verkliga värde minus försäljningskostnader inte kan användas, grupperas tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden - en så kallad kassagenererande enhet.

En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets (grupp av enheters) redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning redovisas som kostnad i årets resultat. Då nedskrivningsbehov identifierats för en kassagenererande enhet (grupp av enheter) fördelas nedskrivningsbeloppet i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten (gruppen av enheter).

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

(ii) Nedskrivning av finansiella tillgångar

Vid varje rapporttillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva bevis på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning. Objektiva bevis utgörs dels av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet, dels av betydande eller utdragen minskning av det verkliga värdet för en investering i en finansiell placering klassificerad som en finansiell tillgång som kan säljas.

Företaget klassificerar kundfordringar som osäkra när dessa har förfallit till betalning med 60 dagar. Fordringarnas nedskrivningsbehov fastställs utifrån historiska erfarenheter av kundförluster på liknande fordringar. Kundfordringar med nedskrivningsbehov redovisas till nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden. Fordringar med kort löptid diskonteras dock inte.

(iii) Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning av tillgångar som ingår i IAS 36 tillämpningsområde reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Nedskrivningar av lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om de tidigare skälen till nedskrivningar inte längre föreligger och att full betalning från kunden förväntas erhållas.

(v) Utbetalningar av kapital till ägarna

(i) Återköp av egna aktier

Förvärv av egna aktier redovisas som en avdragspost från eget kapital. Likvid från avyttring av sådana egetkapitalinstrument redovisas som en ökning av eget kapital. Eventuella transaktionskostnader redovisas direkt i eget kapital.

(ii) Utdelningar

Utdelningar redovisas som skuld efter det att årsstämman godkänt utdelningen.

(x) Resultat per aktie

Beräkningen av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året. Vid beräkningen av resultat per aktie efter utspädning justeras resultatet och det genomsnittliga antalet aktier för att ta hänsyn till effekter av utspädande potentiella stamaktier, vilka under rapporterade perioder härrör från optioner utgivna till anställda. Utspädning från optioner påverkar antalet aktier och uppstår endast när lösenkursen är lägre än börskursen och är större ju större skillnaden är mellan lösenkursen och börskursen. Lösenkursen justeras genom ett tillägg för värdet av framtida tjänster kopplade till de egetkapitalreglerade personaloptionsprogram som redovisas som aktierelaterade ersättningar enligt IFRS 2.

(y) Ersättningar till anställda

(i) Avgiftsbestämda planer

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställda som bär den aktuariella risken (att ersättningen blir lägre än förväntat) och investeringsrisken (att de investerade tillgångarna kommer att vara otillräckliga för att ge de förväntade ersättningarna). Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

(ii) Förmånsbestämda planer

Förmånsbestämda planer finns förutom i Sverige i USA, Korea, Taiwan, Belgien, Tyskland, Indien och Italien. De förmånsbestämda planerna är både fonderade och ofonderade. I de fall planerna är fonderade har tillgångar avskiljts i främst pensionsstiftelser. Dessa förvaltningstillgångar kan bara användas för att betala ersättningar enligt pensionsavtalen.

Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder; denna ersättning diskonteras till ett nuvärde. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en förstklassig företagsobligation med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. När det inte finns en aktiv marknad för sådana företagsobligationer används istället marknadsräntan på statsobligationer med en motsvarande löptid. Beräkningen utförs av en kvalificerad aktuarie med användande av den så kallade "Projected Unit Credit Method." Vidare beräknas det verkliga värdet av eventuella förvaltningstillgångar per rapportdagen.

Vid fastställandet av förpliktelsens nuvärde och verkligt värde på förvaltningstillgångar kan det uppstå aktuariella vinster och förluster. Dessa uppkommer antingen genom att det verkliga utfallet avviker från det tidigare gjorda antagandet, eller genom att antagandena ändras. För aktuariella vinster och förluster tillämpas den så kallade korridorregeln. Regeln innebär att den del av de ackumulerade aktuariella vinsterna och förlusterna som överstiger 10 procent av det största av förpliktelsernas nuvärde och förvaltningstillgångarnas verkliga värde redovisas i resultatet över den förväntade genomsnittliga återstående tjänstgöringstiden för de anställda som omfattas av planen. I övrigt beaktas inte aktuariella vinster och förluster.

I Rapporten över finansiell ställning redovisat värde för pensioner och liknande förpliktelser motsvarar förpliktelsernas nuvärde vid bokslutstidpunkten, med avdrag för det verkliga värdet av förvaltningstillgångar, oredovisade aktuariella vinster eller förluster samt oredovisade kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder.

När beräkningen leder till en tillgång för koncernen begränsas det redovisade värdet på tillgången till nettot av oredovisade aktuariella vinster eller förluster, oredovisade kostnader för tjänstgöring under tidigare perioder och nuvärdet av framtida återbetalningar från planen eller minskade framtida inbetalningar till planen. När ersättningarna i en plan förbättras, redovisas den andel av den ökade ersättningen som hänför sig till de anställdas tjänstgöring under tidigare perioder som en kostnad i årets resultat linjärt fördelad över den genomsnittliga perioden tills ersättningarna helt är intjänade. Om ersättningen är fullt ut intjänad redovisas hela kostnaden direkt i årets resultat.

När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern redovisas en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt baserat på denna skillnad. Avsättningen eller fordran nuvärdeberäknas ej.

Samtliga de komponenter som ingår i periodens kostnad för en förmånsbestämd plan redovisas i rörelseresultatet.

(iii) Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktligt, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

(iv) Aktierelaterade ersättningar

Ett beslut om ett optionsprogram fastställdes på årsstämman 2007 och möjliggör för vissa anställda att förvärva aktier i företaget. Avtalsvillkoren i personaloptionsprogrammet ger möjlighet för de anställda att välja om reglering skall ske kontant eller med egetkapitalinstrument, varvid programmet redovisas i enlighet med reglerna för aktierelaterade ersättningar som regleras kontant. Programmets huvudsakliga villkor och förutsättningar framgår av not 25.

Personaloptionsprogrammet ger upphov till ett åtagande gentemot de anställda vilket värderas till verkligt värde och redovisas som en personalkostnad med en motsvarande ökning av skulder. Verkligt värde beräknas initialt vid tilldelningstidpunkten och fördelas över intjänandeperioden. Åtagandet omvärderas vid varje balansdag fram till tidpunkten för reglering. Eventuella värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. Det verkliga värdet på de kontantreglerade optionerna beräknas enligt Black-Scholes modellen och hänsyn tas till programmets villkor och förutsättningar som gällde vid tilldelningstidpunkten.

Sociala avgifter hänförliga till aktierelaterade instrument till anställda som ersättning för köpta tjänster kostnadsförs fördelat på de perioder under vilka tjänsterna utförs. Avsättningen för sociala avgifter baseras på optionernas verkliga värde vid rapporttillfället. Verkligt värde beräknas med samma värderingsmodell som användes när optionerna ställdes ut.

I samband med årsstämman fastställdes ett incitamentsprogram för bolagets VD avseende aktierelaterad ersättning. Programmets givna villkor

och förutsättningar framgår av not 25. Åtagandet redovisas till verkligt värde vid tilldelningstidpunkten och redovisas som en personalkostnad med en motsvarande ökning av eget kapital, periodiserat över dess intjänandeperioder. Eftersom VD har sin anställning i moderbolaget redovisas personalkostnaderna för incitamentsprogrammet direkt i moderbolaget. Avsättning för sociala avgifter periodiseras över intjänandeperioden, med omvärdering per balansdag baserad på optionernas verkliga värde och med förändringar redovisade över resultaträkningen.

(z) Avsättningar

En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder ovisshet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i rapporten över finansiell ställning när det finns en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättningar görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

(i) Utsläppsrätter

Använda rätter tas upp till anskaffningsvärde som kostnad för sålda varor, respektive avsättning. En utförligare beskrivning av redovisningsprinciperna för utsläppsrättigheter framgår av punkt s (vii).

(ii) Återställning av mark

I enlighet med koncernens offentligt gjorda miljöprinciper och tillämpliga legala krav, redovisas en avsättning för återställande av deponeringsområde.

(å) Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser)

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2.2 Redovisning för juridisk person. Även av Rådet för finansiell rapporterings utgivna uttalanden gällande för noterade företag tillämpas. RFR 2.2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen skall tillämpa samtliga av EU antagna IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen, tryggandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som skall göras.

Ändrade redovisningsprinciper

Inga ändrade redovisningsprinciper förekommer under året.

Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper

Skillnaderna mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

(i) Klassificering och uppställningsformer

Moderbolagets resultaträkning och balansräkning är uppställda enligt årsredovisningslagens scheman. Skillnaden mot IAS 1 Utformning av finansiella rapporter är främst att koncernen redovisar en resultaträkning samt en rapport över totalresultat. Vidare används för koncernen benämningarna rapport över finansiell ställning (för balansräkning) samt rapport över kassaflödesanalys. De skillnader mot koncernens rapporter som gör sig gällande i moderbolagets resultat- och balansräkningar utgörs främst av redovisning av finansiella intäkter och kostnader, anläggningstillgångar, eget kapital samt förekomsten av avsättningar som egen rubrik i balansräkningen.

(ii) Dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Som intäkt redovisas endast erhållna utdelningar under förutsättning att dessa härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet.

Utdelningar som överstiger dessa intjänade vinstmedel betraktas som en återbetalning av investeringen och reducerar andelens redovisade värde.

(iii) Långfristiga monetära mellanhavanden

Långfristiga monetära mellanhavanden mellan moderföretaget och självständig utlandsverksamhet som representerar en utvidgning eller reduktion av moderföretagets investering i utlandsverksamheten, värderas i moderföretaget till historisk valutakurs.

(iv) Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar i moderbolaget redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar på samma sätt som för koncernen men med tillägg för eventuella uppskrivningar.

(v) Leasade tillgångar

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationell leasing.

(vi) Forskning och utveckling

I moderföretaget redovisas samtliga utgifter för utveckling som kostnad i resultaträkningen.

(vii) Ersättningar till anställda

Förmånsbestämda planer

I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda planer än de som anges i IAS 19. Moderbolaget följer tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

(viii) Skatter

I moderbolaget redovisas i balansräkningen obeskattade reserver utan uppdelning på eget kapital och uppskjuten skatteskuld, till skillnad mot i koncernen. I resultaträkningen görs i moderbolaget på motsvarande sätt ingen fördelning av del av bokslutsdispositioner till uppskjuten skattekostnad.

(ix) Koncernbidrag och aktieägartillskott för juridiska personer

Företaget redovisar koncernbidrag och aktieägartillskott i enlighet med uttalandet från Rådet för finansiell rapportering (UFR 2). Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras. Koncernbidrag redovisas enligt ekonomisk innebörd. Det innebär att koncernbidrag som lämnats och erhållits i syfte att minimera koncernens totala skatt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel efter avdrag för dess aktuella skatteeffekt.

NOT 2 RÖRELSESEGMENT

Koncernens verksamhet delas upp i rörelsesegment baserat på vilka delar av verksamheten företagets högste verkställande beslutsfattare följer upp, så kallad "management approach" eller företagsledningsperspektiv.

Koncernens verksamhet är organiserad på det sätt att koncernledningen följer upp det resultat, avkastning och kassaflöde som koncernens olika varor genererar. Då koncernledningen följer upp verksamhetens resultat och beslutar om resursfördelning utifrån de varor koncernen tillverkar och säljer utgör dessa koncernens rörelsesegment.

Koncernens interna rapportering är därför uppbyggd så att koncernledningen kan följa upp samtliga varors prestationer och resultat. Det är utifrån denna interna rapportering som koncernens segment har identifierats.

Höganäs segmentsinformation har redan tidigare utgått ifrån den interna rapporteringen som tillhandahålls bolagsledningen. Detta får till följd att Höganäs AB:s segmentsindelning inte förändras jämfört vad som tidigare presenterats i enlighet med IAS 14.

I segmentens investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar ingår samtliga investeringar frånsett investeringar i korttidsinventarier och inventarier av mindre värde.

Internpris mellan koncernens olika segment är satta utifrån principen om "armslängds avstånd", d v s mellan parter som är oberoende av varandra, välinformerade och med ett intresse av att transaktionerna genomförs.

Följande rörelsesegment har identifierats:

- Components
- Consumables

Components omfattar allt pulver som vidareförädlas till komponenter. Consumables omfattar de pulver som används i en process, t ex för att framställa metaller, som tillsatsmaterial i kemiska processer, ytbeläggning och berikning av mat. Components svarar för 72 procent av koncernens omsättning och Consumables för resterande.

I segmentens resultat, tillgångar och skulder har inkluderats direkt hänförliga poster samt poster som kan fördelas på segmenten på ett rimligt och tillförlitligt sätt. Ej fördelade poster består av resultat från försäljning av utsläppsrätter, finansiella intäkter, finansiella kostnader och skattekostnader. Tillgångar och skulder som inte har fördelats ut på segment är uppskjutna skattefordringar, skattefordran, uppskjutna skatteskulder, räntebärande skulder och aktuella skatteskulder.

Koncernens rörelsesegment är indelade i följande geografiska områden: Europa, Amerika och Asien. Med begreppet Amerika avses både Nord- och Sydamerika. Samtliga geografiska områden innefattar bedriften verksamhet för såväl Components som Consumables.

Den information som presenteras avseende segmentets intäkter avser de geografiska områdena grupperade efter var kunderna är lokaliserade. Informationen avseende segmentens tillgångar och periodens investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar är baserade på geografiska områden grupperade efter var tillgångarna är lokaliserade.

Koncernen

RÖRELSESEGMENT

Mkr	Components		Consumables		Eliminering		Summa	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Intäkter								
Extern försäljning	3 292	4 465	1 279	1 638			4 571	6 103
Intern försäljning	801	1 791	238	467	-1 039	-2 258	-	-
Summa intäkter	4 093	6 256	1 517	2 105	-1 039	-2 258	4 571	6 103
Resultat								
Rörelseresultat	181	352	77	137			258	489
Koncernposter	-	-	-	-	40	38	40	38
Justerat rörelseresultat	181	352	77	137	40	38	298	527
Finansiella intäkter							5	13
Finansiella kostnader							-32	-57
Skatt							-65	-89
Årets resultat							206	394
Tillgångar								
Tillgångar	3 524	3 818	1 483	1 620			5 007	5 438
Ofördelade tillgångar							111	204
Summa tillgångar							5 118	5 642
Skulder								
Skulder	548	635	277	372			825	1 007
Ofördelade skulder							1 640	2 229
Summa skulder							2 465	3 236
Övriga upplysningar								
Investeringar	193	249	72	129			265	378
Avskrivningar	-215	-189	-75	-71			-290	-260
Nedskrivningar	-23	-	-6	-			-29	-

Tidigare har resultateffekten av valutahedgar redovisats separat och brutits ut från segmentens rörelseresultat. Fr o m 2009 rapporteras allt i vår verksamhet på segmenten, utom försäljning av utsläppsrätter, som även fortsättningsvis kommer att brytas ut. Jämförelsesiffrorna för föregående år har justerats på motsvarande sätt.

FORTS. NOT 2 RÖRELSESEGMENT**Moderbolaget**

Mkr	Components		Consumables		Totalt	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Intäkter						
Försäljning	1 988	2 950	423	436	2 411	3 386

GEOGRAFISKA OMRÅDEN**Koncernen**

	Intäkter från externa kunder		Tillgångar	
	2009	2008	2009	2008
Sverige	43	75	2 284	2 263
Europa	1 507	2 321	511	690
Amerika	1 349	1 728	1 555	1 742
Asien	1 672	1 979	657	743
Totalt	4 571	6 103	5 007	5 438

Moderbolaget

	Intäkter från externa kunder	
	2009	2008
Europa	1 215	1 726
Amerika	223	370
Asien	973	1 290
Totalt	2 411	3 386

NOT 3 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER**Koncernen**

Mkr	2009	2008
Kursvinster på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	21	56
Utsläppsrätter	40	38
Statligt stöd, fjärrvärme	-	1
Realisationsresultat vid avyttring av fastighet i Höganäs	3	-
Realisationsresultat vid avyttring av produktområde i Brasilien	-	1
Realisationsresultat avyttring av maskiner i Brasilien	2	-
Övrigt	3	1
Summa	69	97

Moderbolaget

Mkr	2009	2008
Kursvinster på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	10	20
Utsläppsrätter	40	38
Statligt stöd, fjärrvärme	-	1
Realisationsresultat vid avyttring av fastighet i Höganäs	3	-
Licensavgifter, interna	-	4
Summa	53	63

NOT 4 ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Kursförluster på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	33	41	21	7
Punktskatter i Indien	-	1	-	-
Resultat valutahedgar	29	-	-	-
Resultat kassaflödeshedgar	65	-	65	-
Övrigt	3	2	-	-
Summa	130	44	86	7

NOT 5 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER**Kostnader för ersättningar till anställda****Koncernen**

Mkr	2009	2008
Löner och ersättningar m.m.	563	592
Aktierelaterade ersättningar	-	-2
Pensionskostnader, förmånsbaserade planer (se vidare not 25)	18	6
Pensionskostnader, avgiftsbaserade planer	37	43
Sociala avgifter	181	198
Summa	799	837

Medelantalet anställda

	2009	varav män, %	2008	varav män, %
<i>Moderbolaget i Sverige</i>	637	84	749	84
<i>Dotterföretag</i>				
Belgien	133	90	176	88
Brasilien	121	85	111	88
Frankrike	5	40	5	40
Indien	75	95	67	94
Italien	5	40	5	40
Japan	27	85	29	86
Kina	68	75	66	74
Korea	6	50	6	50
Spanien	4	50	3	67
Storbritannien	24	79	27	74
Taiwan	7	43	7	43
Tyskland	10	50	11	45
USA	318	92	327	92
<i>Totalt i dotterföretag</i>	<i>803</i>	<i>87</i>	<i>840</i>	<i>87</i>
Koncernen totalt	1 440	85	1 589	85

Könsfördelning i företagsledningen

	2009 Andel kvinnor	2008 Andel kvinnor
Moderbolaget		
Styrelsen	10 %	10 %
Övriga ledande befattningshavare	0 %	0 %

Koncernen totalt

	2009	2008
Styrelsen	1 %	1 %
Övriga ledande befattningshavare	0 %	0 %

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

Mkr	2009		2008	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Moderbolaget	281	133	304	147
(varav pensionskostnad)*		(41)		(34)

* Av moderbolagets pensionskostnader avser 2,2 Mkr (2,1) gruppen styrelse, VD och vVD. Företagets utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 6,0 Mkr (4,8).

Löner och andra ersättningar fördelade per land och mellan styrelseledamöter, m fl och övriga anställda

Mkr	2009		2008	
	Styrelse, VD, vVD	Övriga anställda	Styrelse, VD, vVD	Övriga anställda
<i>Moderbolaget i Sverige</i>	11	271	11	293
(varav tantiem o d)	(2)	(1)	(2)	(1)
Moderbolaget totalt	11	271	11	293
<i>Dotterföretag</i>				
Belgien	-	50	-	50
Brasilien	1	21	2	25
Frankrike	-	3	-	3
Indien	1	8	2	7
Italien	-	4	-	3
Japan	4	19	3	16
Kina	-	8	-	7
Korea	1	2	1	2
Spanien	2	1	1	1
Storbritannien	-	8	-	9
Taiwan	1	3	1	3
Tyskland	2	6	2	5
USA	3	134	3	143
Totalt i dotterföretag	15	267	15	274
(varav tantiem o d)	(1)	(-)	(2)	(-)
Koncernen totalt	26	538	26	567

* Av de löner och ersättningar som lämnats till övriga anställda i koncernen avser 22,0 Mkr (17,9) andra ledande befattningshavare än styrelsen, VD och vVD.

Sjukfrånvaro i moderbolaget

	2009	2008
Total sjukfrånvaro som en andel av ordinarie arbetstid	3,3 %	4,0 %
Andel av den totala sjukfrånvaron som avser sammanhängande sjukfrånvaro på 60 dagar eller mer	35,4 %	44,7 %
Sjukfrånvaron som en andel av varje grupps ordinarie arbetstid		
<i>Sjukfrånvaron fördelad efter kön:</i>		
Män	3,2 %	4,0 %
Kvinnor	3,7 %	4,4 %
<i>Sjukfrånvaron fördelad efter ålderskategori:</i>		
29 år eller yngre	3,9 %	4,6 %
30 - 49 år	2,7 %	3,5 %
50 år eller äldre	4,1 %	4,6 %

NOT 6 ARVODE OCH KOSTNADSERSÄTTNING TILL REVISORER

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
KPMG				
Revisionsuppdrag	5,5	4,2	2,2	1,7
Andra uppdrag	1,6	1,4	1,5	0,5
Övriga revisorer				
Revisionsuppdrag	-	-	-	-
Andra uppdrag	-	-	-	-

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

NOT 7 RÖRELSENS KOSTNADER FÖRDELADE PÅ KOSTNADSSLAG**Koncernen****Avskrivningar och kostnad för sålda varor inkluderat i resultaträkningen**

Mkr	Not	2009	2008
<i>Inkluderat i kostnad för sålda varor:</i>			
Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar	11	8	7
Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar	12	243	221
Nedskrivningar på materiella anläggningstillgångar		29	-
Andra kostnader för varuproduktion/förbrukning		3 331	4 829
<i>Inkluderat i försäljningskostnader:</i>			
Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar	11	1	-
Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar	12	8	8
<i>Inkluderat i administrationskostnader:</i>			
Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar	11	6	1
Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar	12	12	10
Personalkostnader	5		
Löner och ersättningar		563	592
Aktierelaterade ersättningar		-	-2
Sociala avgifter		181	198
Pensionskostnader		55	49
		799	837

Forsknings- och utvecklingskostnader

Forsknings- och utvecklingskostnader uppgår enligt koncernens resultaträkning till 100 Mkr (122), varav avskrivningar utgör 12 Mkr (13). Utöver detta har direkt produktionsrelaterade kostnader i form av avskrivningar på licenser och balanserade utvecklingskostnader belastat kostnad för sålda varor med 8 Mkr (7) respektive försäljningskostnader med 1 Mkr (0).

NOT 8 FINANSNETTO**Koncernen**

Mkr	2009	2008
Ränteintäkter på banktillgodohavanden	5	9
Netto kursdifferenser	-	4
Finansiella intäkter	5	13
Räntekostnader på lån värderade till upplupet anskaffningsvärde	-21	-57
Övriga räntekostnader	-8	-
Netto kursdifferenser	-3	-
Finansiella kostnader	-32	-57
Finansnetto	-27	-44

Moderbolaget**Ränteintäkter och liknande resultatposter**

Mkr	2009	2008
Ränteintäkter, koncernföretag	23	49
Ränteintäkter, övriga	1	6
Netto kursdifferenser	47	-
Summa	71	55

Räntekostnader och liknande resultatposter

Mkr	2009	2008
Räntekostnader, övriga	-25	-50
Resultat kassaflödeshedgar	-18	-
Netto kursdifferenser	-	-34
Summa	-43	-84

Resultat från andelar i koncernföretag

Mkr	2009	2008
Utdelning	20	24
Summa	20	24

NOT 9 SKATTER**Redovisad i resultaträkningen****Koncernen**

Mkr	2009	2008
Aktuell skattekostnad (-) /skatteintäkt (+)		
Periodens skattekostnad	-134	-141
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-1	-2
	-135	-143
Uppskjuten skattekostnad (-) /skatteintäkt (+)		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	65	6
Uppskjuten skatt till följd av förändringar av skattesatser	-	15
Uppskjuten skatteintäkt i under året aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	10	25
Uppskjuten skattekostnad till följd av utnyttjande av tidigare aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	-1	-
Justering av uppskjuten skatt hänförlig till tidigare år	-4	8
	70	54
Totalt redovisad skattekostnad i koncernen	-65	-89

Moderbolaget

Mkr	2009	2008
Aktuell skattekostnad (-) /skatteintäkt (+)		
Periodens skattekostnad	-105	-102
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-	-
	-105	-102
Uppskjuten skattekostnad (-) /skatteintäkt (+)		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-	3
	-	3
Totalt redovisad skattekostnad i moderbolaget	-105	-99

FORTS. NOT 9 SKATTER**Avstämning av effektiv skatt****Koncernen**

Mkr	2009		2008	
Resultat före skatt		271		483
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	26,3 %	-71	28,0 %	-135
Effekt av andra skattesatser för utländska dotterföretag	4,4 %	-12	1,2 %	-6
Ej avdragsgilla kostnader	1,1 %	-3	0,4 %	-2
Ej skattepliktiga intäkter	-10,3 %	28	-7,5 %	36
Skatt hänförlig till tidigare år	2,2 %	-6	-1,0 %	5
Effekt av ändrade skattesatser och ändrade skatteregler	0,0 %	-	-3,1 %	15
Schablonränta på periodiseringsfond	0,4 %	-1	0,4 %	-2
Redovisad effektiv skatt	24,1 %	-65	18,4 %	-89

Moderbolaget

Mkr	2009		2008	
Resultat före skatt		415		367
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	26,3 %	-109	28,0 %	-103
Ej avdragsgilla kostnader	0,2 %	-1	0,3 %	-1
Ej skattepliktiga intäkter	-1,4 %	6	-1,9 %	7
Schablonränta på periodiseringsfond	0,2 %	-1	0,5 %	-2
Redovisad effektiv skatt	25,3 %	-105	26,9 %	-99

Skatteposter som redovisats i övrigt totalresultat**Koncernen**

Mkr	2009	2008
Aktuell skatt hänförlig till säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	-35	84
Uppskjuten skatt hänförlig till säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	-23	63
Uppskjuten skatt hänförlig till kassaflödessäkringar	-52	48
Uppskjuten skatt hänförlig till valutakursdifferens	-21	21
Aktuell skatt hänförlig till valutakursdifferens	21	-66
Summa	-110	150

Skatteposter som redovisats direkt mot eget kapital**Moderbolaget**

Mkr	2009	2008
Aktuell skatt hänförlig till säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	1	7
Aktuell skatt i lämnade koncernbidrag	20	29
Aktuell skatt i erhållna koncernbidrag	-1	-1
Uppskjuten skatt hänförlig till säkring	-51	49
Summa	-31	84

FORTS. NOT 9 SKATTER*Redovisad i rapporten över finansiell ställning*

Redovisade uppskjutna skattefordringar och -skulder

Koncernen

Mkr	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2009-12-31	2008-12-31	2009-12-31	2008-12-31	2009-12-31	2008-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	-	-	13	14	-13	-14
Materiella anläggningstillgångar	-	-	363	400	-363	-400
Finansiella anläggningstillgångar	-	-	8	8	-8	-8
Varulager	11	17	-	-	11	17
Kundfordringar	8	4	-	-	8	4
Pensionsavsättningar	8	-	-	-	8	-
Räntebärande skulder	-	11	10	-	-10	11
Finansiella instrument	-	51	3	-	-3	51
Periodiseringsfonder	-	-	21	60	-21	-60
Övrigt	-	34	3	-	-3	34
Underskottsavdrag	186	185	-	-	186	185
Skattefordringar/-skulder	213	302	421	482	-208	-180
Kvittning	-124	-177	-124	-177	-	-
Skattefordringar/-skulder, netto	89	125	297	305	-208	-180

Moderbolaget

Mkr	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2009-12-31	2008-12-31	2009-12-31	2008-12-31	2009-12-31	2008-12-31
Kundfordringar	5	1	-	-	5	1
Finansiella instrument	-	51	3	-	-3	51
Övrigt	-	2	-	-	-	2
Pensionsavsättningar	4	3	-	-	4	3
Skattefordringar/-skulder	9	57	3	-	6	57
Kvittning	-3	-	-3	-	-	-
Skattefordringar/-skulder, netto	6	57	-	-	6	57

Ej redovisade uppskjutna skattefordringar

Uppskjuten skattefordran uppgående till 33 Mkr (36) har ej redovisats avseende underskottsavdrag (State tax) i USA, 31 Mkr (33) samt temporära skillnader i Kina, 2 Mkr (3).

FORTS. NOT 9 SKATTER

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

Koncernen

Mkr	Balans per 2009-01-01	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Balans per 2009-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	-14	1	-	-13
Materiella anläggningstillgångar	-400	27	10	-363
Finansiella anläggningstillgångar	-8	-	-	-8
Varulager	17	-6	-	11
Kundfordringar	4	4	-	8
Pensionsavsättningar	-	8	-	8
Räntebärande skulder	11	23	-44	-10
Finansiella instrument	51	-3	-51	-3
Periodiseringsfonder	-60	39	-	-21
Övrigt	34	-35	-2	-3
Underskottsavdrag	185	12	-11	186
Summa	-180	70	-98	-208

Moderbolaget

Mkr	Balans per 2009-01-01	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat i eget kapital	Balans per 2009-12-31
Kundfordringar	1	4	-	5
Finansiella instrument	51	-3	-51	-3
Övrigt	2	-2	-	-
Pensionsavsättningar	3	1	-	4
Summa	57	0	-51	6

NOT 10 BOKSLUTSDISPOSITIONER**Moderbolaget**

Mkr	2009	2008
Skilnad mellan redovisad avskrivning och avskrivning enligt plan:		
Byggnader och mark	1	2
Maskiner och andra tekniska anläggningar	67	40
Periodiseringsfond, netto	147	60
Summa	215	102

NOT 11 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR**Prövning av nedskrivningsbehov för immateriella anläggningstillgångar**

Nedskrivningsprövning görs årligen och oftare om det finns en händelse (s k "trigger event") som indikerar bestående värdenedgång. Denna prövning baseras på förvärvade kassagenererande enheter.

Återvinningsbart belopp har fastställts på grundval av beräkningar av nyttjandevärde. Beräkningarna utgår från en intern bedömning av de närmaste fem åren, baserat på företagets årligen uppdaterade strategiska plan, och därefter en antagen tillväxttakt på mellan 3 procent och 10 procent per år beroende på enhet under de efterföljande 15 åren. Enheter på mogna marknader bedöms ha lägre tillväxttakt, medan tillväxttakten

på nya marknader som Kina, Indien och Brasilien ligger i den övre delen av spannet. Förväntade framtida kassaflöden enligt dessa bedömningar utgör grunden för beräkningen. Härvid har kapitalinvesteringsbehov också beaktats. Vid nuvärdesberäkningen av de framtida kassaflödena har använts en kapitalkostnad (WACC) på mellan 8,3-13,6 procent före skatt, vilken är samma som föregående år.

Beräkningarna har visat att nedskrivningsbehov inte föreligger i någon enhet. Bedömningen har gjorts att inga rimligt möjliga bestående förändringar i viktiga antaganden i nedskrivningsprövningarna skulle föranleda att de beräknade nyttjandevärdena skulle understiga de redovisade värdena.

Koncernen

Mkr	Goodwill	Balanserade utvecklingskostnader	Patent och liknande tillgångar	Förskott immateriella tillgångar	Totalt
Accumulerade anskaffningsvärden					
Ingående balans 2008-01-01	121	7	153	-	281
Internt utvecklade tillgångar	-	12	-	-	12
Övriga investeringar	-	-	25	42	67
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-14	-	-14
Årets valutakursdifferenser	13	-	8	-	21
Utgående balans 2008-12-31	134	19	172	42	367
Ingående balans 2009-01-01	134	19	172	42	367
Internt utvecklade tillgångar	-	13	-	-	13
Övriga investeringar	1	-	54	29	84
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-27	-	-27
Övriga förändringar	-	6	43	-49	-
Årets valutakursdifferenser	-6	-	-1	-	-7
Utgående balans 2009-12-31	129	38	241	22	430
Accumulerade av- och nedskrivningar					
Ingående balans 2008-01-01	-33	-7	-64	-	-104
Årets avskrivningar	-	-5	-9	-	-14
Årets valutakursdifferenser	-1	-	-	-	-1
Utgående balans 2008-12-31	-34	-12	-73	-	-119
Ingående balans 2009-01-01	-34	-12	-73	-	-119
Årets avskrivningar	-	-5	-15	-	-20
Övriga förändringar	-	-3	3	-	-
Årets valutakursdifferenser	1	-	-1	-	-
Utgående balans 2009-12-31	-33	-20	-86	-	-139
Redovisade värden					
Per 2008-01-01	88	-	89	-	177
Per 2008-12-31	100	7	99	42	248
Per 2009-01-01	100	7	99	42	248
Per 2009-12-31	96	18	155	22	291

FORTS. NOT 11 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR**Moderbolaget**

Mkr	Goodwill	Balanserade utvecklings- kostnader	Patent och liknande tillgångar	Förskott immateriella tillgångar	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden					
Ingående balans 2008-01-01	-	-	42	-	42
Övriga investeringar	-	-	-	42	42
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-14	-	-14
Utgående balans 2008-12-31	-	-	28	42	70
Ingående balans 2009-01-01	-	-	28	42	70
Övriga investeringar	-	-	54	29	83
Övriga förändringar	-	-	49	-49	-
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-20	-	-20
Utgående balans 2009-12-31	-	-	111	22	133
Ackumulerade avskrivningar					
Ingående balans 2008-01-01	-	-	-4	-	-4
Årets avskrivningar	-	-	-2	-	-2
Utgående balans 2008-12-31	-	-	-6	-	-6
Ingående balans 2009-01-01	-	-	-6	-	-6
Årets avskrivningar	-	-	-7	-	-7
Utgående balans 2009-12-31	-	-	-13	-	-13
Redovisade värden					
Per 2008-01-01	-	-	38	-	38
Per 2008-12-31	-	-	22	42	64
Per 2009-01-01	-	-	22	42	64
Per 2009-12-31	-	-	98	22	120

Avskrivningar och nedskrivningar fördelar sig på nedanstående rader i resultaträkningen

Moderbolaget

Mkr	Avskrivningar		Nedskrivningar	
	2009	2008	2009	2008
Kostnad för sålda varor	1	1	-	-
Försäljningskostnader	-	-	-	-
Administrationskostnader	6	1	-	-
Forsknings- och utvecklingskostnader	-	-	-	-
Summa	7	2	-	-

NOT 12 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR**Koncernen**

Mkr	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden					
Ingående balans 2008-01-01	1 061	3 251	382	126	4 820
Årets investeringar	4	37	6	318	365
Avyttringar och utrangeringar	-35	-5	-5	-	-45
Övriga förändringar	55	240	-111	-226	-42
Årets valutakursdifferenser	91	198	16	7	312
Utgående balans 2008-12-31	1 176	3 721	288	225	5 410
Ingående balans 2009-01-01	1 176	3 721	288	225	5 410
Årets investeringar	8	59	6	155	228
Avyttringar och utrangeringar	-16	-101	-21	-	-138
Övriga förändringar	25	143	13	-181	-
Årets valutakursdifferenser	-19	-45	-3	-5	-72
Utgående balans 2009-12-31	1 174	3 777	283	194	5 428
Ackumulerade uppskrivningar					
Ingående balans 2008-01-01	30	-	-	-	30
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-	-	-	-	-
Utgående balans 2008-12-31	30	-	-	-	30
Ingående balans 2009-01-01	30	-	-	-	30
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-	-	-	-	-
Utgående balans 2009-12-31	30	-	-	-	30
Ackumulerade avskrivningar					
Ingående balans 2008-01-01	-381	-1 821	-237	-	-2 439
Avyttringar och utrangeringar	4	-	-	-	4
Övriga förändringar	-	-78	78	-	-
Årets avskrivningar	-31	-171	-44	-	-246
Årets valutakursdifferenser	-28	-104	-3	-	-135
Utgående balans 2008-12-31	-436	-2 174	-206	-	-2 816
Ingående balans 2009-01-01	-436	-2 174	-206	-	-2 816
Avyttringar och utrangeringar	14	84	20	-	118
Årets avskrivningar	-36	-213	-21	-	-270
Årets valutakursdifferenser	10	35	1	-	46
Utgående balans 2009-12-31	-448	-2 266	-206	-	-2 920
Ackumulerade nedskrivningar					
Ingående balans 2008-01-01	-6	-34	-	-	-40
Årets valutakursdifferenser	-1	-11	-	-	-12
Utgående balans 2008-12-31	-7	-45	-	-	-52
Ingående balans 2009-01-01	-7	-45	-	-	-52
Årets nedskrivningar	-	-29	-	-	-29
Årets valutakursdifferenser	1	-	-	-	1
Utgående balans 2009-12-31	-6	-74	-	-	-80
Redovisade värden					
Per 2008-01-01	704	1 396	145	126	2 371
Per 2008-12-31	763	1 502	82	225	2 572
Per 2009-01-01	704	1 396	145	126	2 371
Per 2009-12-31	750	1 437	77	194	2 458

FORTS. NOT 12 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Moderbolaget

Mkr	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	Totalt
Akkumulerade anskaffningsvärden					
Ingående balans 2008-01-01	548	1 966	275	93	2 882
Årets investeringar	-	8	-	159	167
Övriga förändringar	10	175	-122	-105	-42
Utgående balans 2008-12-31	558	2 149	153	147	3 007
Ingående balans 2009-01-01	558	2 149	153	147	3 007
Årets investeringar	-	-	-	127	127
Avyttringar och utrangeringar	-5	-65	-13	-	-83
Övriga förändringar	4	91	11	-106	-
Utgående balans 2009-12-31	557	2 175	151	168	3 051
Akkumulerade uppskrivningar					
Ingående balans 2008-01-01	30	-	-	-	30
Utgående balans 2008-12-31	30	-	-	-	30
Ingående balans 2009-01-01	30	-	-	-	30
Utgående balans 2009-12-31	30	-	-	-	30
Akkumulerade avskrivningar					
Ingående balans 2008-01-01	-241	-1 256	-175	-	-1 672
Årets avskrivningar	-15	-94	-33	-	-142
Avyttringar och utrangeringar	-1	-80	80	-	-1
Utgående balans 2008-12-31	-257	-1 430	-128	-	-1 815
Ingående balans 2009-01-01	-257	-1 430	-128	-	-1 815
Årets avskrivningar	-15	-119	-6	-	-140
Avyttringar och utrangeringar	4	51	12	-	67
Utgående balans 2009-12-31	-268	-1 498	-122	-	-1 888
Akkumulerade nedskrivningar					
Ingående balans 2008-01-01	-	-	-	-	-
Årets nedskrivningar	-	-	-	-	-
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-	-	-
Utgående balans 2008-12-31	-	-	-	-	-
Ingående balans 2009-01-01	-	-	-	-	-
Årets nedskrivningar	-	-29	-	-	-29
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-	-	-
Utgående balans 2009-12-31	-	-29	-	-	-29
Redovisade värden					
Per 2008-01-01	337	710	100	93	1 240
Per 2008-12-31	331	719	25	147	1 222
Per 2009-01-01	331	719	25	147	1 222
Per 2009-12-31	319	648	29	168	1 164

FORTS. NOT 12 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Taxeringsvärden i koncernen/moderbolaget	2009-12-31	2008-12-31
Taxeringsvärden, byggnader (i Sverige)	323	326
Taxeringsvärden, mark (i Sverige)	111	113
Redovisade värden, byggnader	281	293
Redovisade värden, mark	38	38

Avskrivningar och nedskrivningar fördelar sig på nedanstående rader i resultaträkningen

Mkr	Avskrivningar		Nedskrivningar	
	2009	2008	2009	2008
Kostnad för sålda varor	129	130	29	-
Försäljningskostnader	1	1	-	-
Administrationskostnader	4	4	-	-
Forsknings- och utvecklingskostnader	6	7	-	-
Summa	140	142	29	-

Upplysningar om statliga stöd i koncernen/moderbolaget

Under 2005 ingick Höganäs AB en överenskommelse att leverera värme till Höganäs Fjärrvärme AB för perioden 2006-2025. Från Höganäs AB:s sida krävdes det initialt en investering för att kunna ansluta sig till Höganäs Fjärrvärmes nät. För detta ändamål erhöll moderbolaget ett bidrag från Höganäs kommun om 25 Mkr för att täcka investeringen.

De redovisade förutbetalda intäkterna vid utgången av året avseende erhållna statliga stöd motsvarar 88 procent av periodens anskaffningsvärde för de tillgångar stödet avser att täcka. I takt med avtalstiden intäktsförs det förutbetalda bidraget och redovisas i posten för övriga rörelseintäkter.

Under 2008 har ett tilläggsavtal tecknats om utökning av leveranskapaciteten av spillvärme. För att fullfölja utökningen har Höganäs AB gjort en investering som Höganäs Fjärrvärme AB delvis finansierar genom att erlägga en anslutningsavgift på 14 Mkr. Investeringen har färdigställts under 2009.

NOT 13 OPERATIONELL LEASING**Leasingavtal där företaget är leasetagare**

icke uppsägningsbara leasingbetalningar uppgår till:

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Inom ett år	12	10	4	1
Mellan ett år och fem år	28	19	14	1
Längre än fem år	10	11	-	-
Summa	50	40	18	2

Leasingkostnader för tillgångar som innehas via operationell leasing som förhyrda lokaler, maskiner och större dator- och kontorsutrustningar redovisas bland rörelsekostnader och uppgår för koncernen till 15 Mkr (9) och för moderbolaget till 5 Mkr (1). De ingående variabla avgifterna uppgår inte till några väsentliga belopp.

De operationella leasingavtalen är inte behäftade med indexklausuler eller sådana villkor som ger rätten att förlänga eller förvärva de hyrda objekten. Dock föreligger det begränsningar i dispositionsrätten.

NOT 14 KONCERNFÖRETAG

Innehav i dotterföretag	Dotterföretagets säte, land	Ägarandel i procent	
		2009-12-31	2008-12-31
Höganäs Hamnbyggnads AB, 556000-8301	Höganäs, Sverige	94	94
Höganäs Sweden AB, 556204-9691	Höganäs, Sverige	100	100
Höganäs Saltglaserat AB, 556054-5922	Höganäs, Sverige	100	100
Höganäs HOGAP AB, 556324-0760	Höganäs, Sverige	100	100
Höganäs India Ltd	Pune, Indien	-	2
Höganäs Belgium S.A.	Ath, Belgien	100	100
Höganäs (GB) Ltd	Kent, England	-	100
Höganäs (GB) Ltd	Kent, England	100	-
Höganäs Japan K.K.	Tokyo, Japan	100	100
Höganäs France S.A.S.	Villefranche, Frankrike	100	100
Höganäs GmbH	Düsseldorf, Tyskland	100	100
Höganäs Italia S.r.l.	Rapallo, Italien	100	100
Höganäs India Ltd	Pune, Indien	100	96
Höganäs East Europe LLC	S:t Petersburg, Ryssland	100	-
Höganäs Ibérica S.A.	Madrid, Spanien	100	100
Höganäs Taiwan Ltd	Taipei, Taiwan	100	100
Höganäs Korea Ltd	Seoul, Korea	100	100
Höganäs (China) Ltd	Shanghai, Kina	100	100
North American Höganäs Holdings, Inc.	Hollsopple, USA	100	100
North American Höganäs, Inc	Hollsopple, USA	100	100
NAH Financial Services, Inc.	Wilmington, USA	100	100
North American Höganäs High Alloys LLC	Hollsopple, USA	100	100
NAH Finance Holding AB, 556662-4572	Höganäs, Sverige	100	100
KHTech Inc.	Wilmington, USA	67	-
Höganäs Brasil Ltda	Mogi das Cruzes, Brasilien	100	100

Moderbolaget

Mkr	2009-12-31	2008-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	996	996
Förvärv Höganäs (GB) Ltd	315	-
Förvärv Höganäs East Europe LLC	0	-
Kapitaltillskott Höganäs East Europe LLC	4	-
Utgående balans 31 december	1 315	996
Akkumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-86	-86
Utgående balans 31 december	-86	-86
Redovisat värde i dotterföretag	1 229	910

FORTS. NOT 14 KONCERNFÖRETAG

Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i dotterföretag

Mkr	Antal andelar	Kapital andel %	Redovisat värde	
			2009-12-31	2008-12-31
Höganäs Hamnbyggnads AB	4 240	94	1	1
Höganäs Sweden AB (tidigare AB Micanäs)	24 000	100	2	2
Höganäs Saltglaserat AB	1 000	100	-	-
Höganäs HOGAP AB	1 100	100	-	-
Höganäs Belgium S.A.	20 000	100	53	53
Höganäs (GB) Ltd	50 000	100	315	-
Höganäs Japan K.K.	6 000	100	15	15
Höganäs France S.A.	700	100	2	2
Höganäs GmbH	100	100	-	-
Höganäs Italia S.r.l.	60 000	100	-	-
Höganäs India Ltd	5 242 558	100	72	72
Höganäs East Europe LLC	-	100	4	-
Höganäs Ibérica S.A.	4 000	100	-	-
Höganäs Taiwan Ltd	5 000	100	1	1
Höganäs Korea Ltd	40 000	100	2	2
Höganäs (China) Ltd	-	100	100	100
North American Höganäs Holdings, Inc.	1 000	100	580	580
Höganäs Brasil Ltda	18 170 000	100	82	82
Summa			1 229	910

NOT 15 FORDRINGAR PÅ KONCERNFÖRETAG

■ Moderbolaget

Mkr	2009-12-31	2008-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	1 476	1 185
Tillkommande fordringar	1	107
Reglerade fordringar	-357	-52
Årets valutakursdifferenser	-81	236
Utgående balans 31 december	1 039	1 476

NOT 16 LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

■ Koncernen

Mkr	2009-12-31	2008-12-31
Långfristiga fordringar som är anläggningstillgångar		
Förvaltningstillgångar, pensioner	34	32
Deposition	48	15
Lämnat investeringslån	8	9
Övrigt	2	2
Utgående balans 31 december	92	58

■ Moderbolaget

Mkr	2009-12-31	2008-12-31
Långfristiga fordringar		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	-	12
Ökning	2	-
Förändring verkligt värde	-	-12
Utgående balans 31 december	2	-

NOT 17 VARULAGER

Koncernen			Moderbolaget		
Mkr	2009-12-31	2008-12-31	Mkr	2009-12-31	2008-12-31
Råvaror och förnödenheter	365	568	Råvaror och förnödenheter	210	341
Varor under tillverkning	246	270	Varor under tillverkning	140	107
Färdiga varor och handelsvaror	541	641	Färdiga varor och handelsvaror	145	102
Summa	1 152	1 479	Summa	495	550
Ökning (+)/minskning (-) av inkursansreserv redovisad över:			Ökning (+)/minskning (-) av inkursansreserv redovisad över:		
- resultaträkningen	-11	8	- resultaträkningen	-8	2
Summa	-11	8	Summa	-8	2

NOT 18 KUNDFORDRINGAR/KREDITRISK**Kreditrisk**

Kreditrisk kan delas upp i en kommersiell och i en finansiell motpartsrisk. Den kommersiella motpartsrisken är risken att en av koncernens kunder hamnar på obestånd och att försäljningsprognoser eller säkrade flöden ej kan infrias.

Höganäs kreditrisk på kunder begränsas i viss mån genom att försäljningen äger rum i ett stort antal länder till ett stort antal kunder, varigenom en riskspridning uppnås. Det finns en kreditförsäkring på MUSD 10 (16) avsedd att reducera kreditrisken gentemot kunder i USA. Dessutom använder Höganäs exportremburser vid försäljning på vissa marknader.

Den enskilt största kreditexponeringen uppgick vid bokslutstillfället till 23 Mkr (15). För att ytterligare begränsa kreditrisken skall enligt koncernens kreditpolicy all försäljning till nya kunder föregås av en kreditupplysning. Kundförlusterna för år 2009 uppgick till 11 Mkr (4) vilket utgör 0,24 procent av koncernens nettoomsättning.

Den finansiella motpartsrisken är risken att en motpart som finansavdelningen ingått avtal med hamnar på obestånd och en investering och/eller en realiserad vinst inte betalas tillbaka.

En åldersanalys av förfallna ej nedskrivna kundfordringar vid årets utgång redovisas i nedanstående tabell.

Koncernen**Åldersanalys, förfallna ej nedskrivna kundfordringar**

Mkr	2009-12-31		2008-12-31	
	Redovisat värde ej nedskr fordringar	Säkerhet	Redovisat värde ej nedskr fordringar	Säkerhet
Ej förfallna kundfordringar	571	51	455	43
Förfallna kundfordringar 0 - 30 dgr	109	14	193	35
Förfallna kundfordringar > 30 dgr - 90 dgr	16	1	68	8
Förfallna kundfordringar > 90 - 180 dgr	10	-	11	1
Förfallna kundfordringar > 180 - 360 dgr	1	1	-	-
Fordringar förfallna > 360 dgr	-	-	1	-
Summa	707	67	728	87

Kundfordringar redovisas efter hänsyn tagen till under året uppkomna kundförluster. Vid årets utgång uppgick reserveringen för osäkra kundfordringar i koncernen till 31 Mkr (14). För moderbolaget uppgick reserveringen till 18 Mkr (5).

Höganäs koncentration av kreditrisk i kundfordringar vid årets utgång redovisas i nedanstående tabell.

Koncentration av kreditrisk i kundfordringar

	Koncernen 2009		
	Antal kunder	% totala antalet kunder	% andel av värdet
Exponering < 1 Mkr	1 271	88	27
Exponering 1 - 10 Mkr	179	12	73
Exponering > 50 Mkr	-	-	-
Summa	1 450	100	100

Höganäs bedömer att kreditkvaliteten på finansiella tillgångar som varken har förfallit till betalning eller är nedskrivningsbara är hög och att inget nedskrivningsbehov föreligger.

Höganäs avsättningar för osäkra fordringar vid årets utgång redovisas i nedanstående tabell.

FORTS. NOT 18 KUNDFORDRINGAR/KREDITRISK

Avsättningskonto kreditförluster

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ingående balans	14	7	5	2
Återföring av tidigare gjorda nedskrivningar	-11	-3	-	-1
Årets nedskrivningar	28	9	13	4
Omräkningsdifferens	-	1	-	-
Utgående balans	31	14	18	5

NOT 19 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2009-12-31	2008-12-31	2009-12-31	2008-12-31
Förutbetalda kostnadsräntor	1	1	-	-
Förutbetalda försäkringspremier	1	1	-	-
Sålda utsläppsrätter	38	26	38	26
Försäkringsersättningar	1	6	-	5
Övriga poster	15	15	8	4
Summa	56	49	46	35

NOT 20 LIKVIDA MEDEL

Koncernen		2009-12-31	2008-12-31
Mkr			
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:			
Kassa och bank		130	220
Summa		130	220

Moderbolaget		2009-12-31	2008-12-31
Mkr			
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:			
Kassa och bank		19	88
Summa		19	88

Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel med utgångspunkt från att:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten.

NOT 21 EGET KAPITAL**Koncernen**

Mkr

Specifikation av egetkapitalposten reserver

Omräkningsreserv	2009-12-31	2008-12-31
Ingående omräkningsreserv	51	-70
Årets omräkningsdifferenser	-164	-8
Avgår säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	166	129
Utgående omräkningsreserv	53	51
Säkringsreserv	2009-12-31	2008-12-31
Ingående säkringsreserv	-143	-10
Kassaflödessäkringar:		
Årets förändringar i verkligt värde	308	-177
Överfört till årets resultat	-112	-3
Skatt hänförlig till årets säkringar	-51	47
Utgående säkringsreserv	2	-143
Upplöst mot resultaträkningen	2009-12-31	2008-12-31
Kostnad sålda varor	-47	69
Övriga rörelsekostnader (-) / rörelseintäkter (+)	-65	-72
Summa	-112	-3
Summa reserver	2009-12-31	2008-12-31
Ingående reserver	-92	-80
Årets förändring av reserver:		
Omräkningsreserv	2	121
Säkringsreserv	145	-133
Utgående reserver	55	-92

Aktiekapital och antal aktier

Mkr	Antal aktier		Aktiekapital	
	2009-12-31	2008-12-31	2009-12-31	2008-12-31
A aktier	981 000	981 000	5	5
B aktier	34 117 932	34 117 932	170	170
Totalt	35 098 932	35 098 932	175	175

Aktierna har ett kvotvärde på 5 kr.

Innehavare av stamaktier är berättigade till utdelning som fastställs efter hand och aktieinnehavet berättigar till rösträtt vid bolagsstämman med 10 röster per A-aktie och en röst per B-aktie. Alla aktier har samma rätt till Bolagets kvarvarande nettotillgångar. Beträffande de aktier som finns i eget förvar (se nedan) är alla rättigheter upphävd fram till dess att dessa aktier återutges.

Återköpta egna aktier som ingår i egetkapitalposten balanserade vinstmedel inklusive årets resultat

Mkr	2009-12-31	2008-12-31
Ingående återköpta egna aktier	26	27
Årets avyttringar	-	-1
Utgående återköpta egna aktier	26	26
Antal	2009-12-31	2008-12-31
Ingående återköpta egna aktier	293 800	298 300
Årets avyttringar	-	-4 500
Utgående återköpta egna aktier	293 800	293 800

Reserver

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som

koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor. Vidare består omräkningsreserven av valutakursdifferenser som uppstår vid omvärdering av skulder som upptagits som säkringsinstrument av en nettoinvestering i en utländsk verksamhet.

FORTS. NOT 21 EGET KAPITAL**Säkringsreserv**

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförligt till säkrade transaktioner som ännu inte har inträffat.

Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat

I balanserade vinstmedel inklusive årets resultat ingår intjänade vinstmedel i moderbolaget och dess dotterföretag. Tidigare avsättningar till reservfond ingår i denna egetkapitalpost.

Mkr

3,00 kr per aktie (3,00)
Redovisad utdelning per aktie

2009**2008**

104

104

3,00

3,00

Kapitalhantering

Koncernens målsättning är att ha en god kapitalstruktur och finansiell stabilitet. Detta är en viktig grund för fortsatt utveckling av affärsverksamheten. Kapital definieras som totalt eget kapital inklusive minoritetsintressen.

Kapital

Aktiekapital
Omräkningsreserv
Säkringsreserv
Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat
Minoritetsintressen

2009-12-31**2008-12-31**

175

175

53

51

2

-143

2 423

2 321

-

2

Summa**2 653****2 406**

Styrelsens ambition är att bibehålla en balans mellan hög avkastning som kan möjliggöras genom en högre beläning och fördelarna och tryggheten som en sund kapitalstruktur erbjuder. Koncernens mål är att uppnå en avkastning på sysselsatt kapital på 20 procent. Årets avkastning blev 7,2 procent (12,8). Räknat som avkastning på eget kapital blev siffrorna 8,1 procent (15,2). Som jämförelse ligger den effektiva räntan för låneportföljen baserad på en genomsnittlig upplåning för året på 0,6 procent (2,8).

Styrelsens avsikt är att ha en årlig utdelningsnivå på cirka 30-50 procent av årets resultat. Årets föreslagna utdelning om 3,00 kronor (3,00) motsvarar 50 procent (26) av resultatet. Utdelningsnivån skall anpassas till Höganäs resultatnivå och framtida utsikter, kassaflöde, investeringsbehov och andra relevanta faktorer. Under den senaste femårsperioden har den genomsnittliga utdelningen motsvarat 49 procent av årets resultat.

Styrelsen har som målsättning att öka de anställdas aktieinnehav i koncernen. Som ett resultat av detta infördes under året ett prestationsbaserat optionsprogram för VD och för nyckelpersoner i koncernen. Omfattning och villkor framgår i not 25.

Koncernens styrelse har ett mandat från årsstämman 2009 att återköpa aktier. Koncernen har vid flera tillfällen genomfört återköp av aktier, dock har inget återköp skett under 2009. Tidpunkten för dessa har delvis bestämts av aktiekursen. De återköpta aktierna är främst avsedda för koncernens optionsprogram. Det finns ingen formell återköpsplan utan köp- och försäljningsbeslut beträffande koncernens aktier fattas av styrelsen. Inför årsstämman 2010 föreslår styrelsen aktieägarna att fatta beslut om återköp av egna aktier.

Under året har ingen ytterligare förändring skett i koncernens kapitalhantering.

Moderbolagets samtliga krediter är behäftade med kapitalkrav vilka redogörs för i not 23. I övrigt föreligger det inte några uttalade externa kapitalkrav i koncernen.

Återköpta aktier

Återköpta aktier innefattar anskaffningskostnaden för egna aktier som innehas av moderbolaget.

Utdelning

Efter balansdagen har styrelsen föreslagit följande utdelning. Utdelningen blir föremål för fastställelse på årstämman den 26 april 2010.

Moderbolag

Förändringar i moderbolagets eget kapital visas i "Sammandrag avseende förändringar i moderbolagets eget kapital" på sidan 48.

Bundna fonder

Bundna fonder får inte minskas genom vinstutdelning.

Reservfond

Syftet med reservfonden har varit att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust.

Fritt eget kapital**Fond för verkligt värde**

Företaget tillämpar ÅRLs regler avseende värdering av finansiella instrument till verkliga värden enligt 4 kap. 14 a-e §§. Redovisning sker direkt mot fond för verkligt värde när värdeförändringen avser ett säkringsinstrument och de tillämpade principerna för säkringsredovisning tillåter att en del av eller hela värdeförändringen redovisas i eget kapital. Värdeförändring som är orsakad av en kursförändring av en monetär post som utgör en del av företagets nettoinvestering i en utländsk enhet redovisas i eget kapital i enlighet med ÅRL 4 kap 14 f §.

Balanserade vinstmedel

Balanserade vinstmedel utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfundsavsättning och efter att en eventuell vinstutdelning lämnats. De utgör tillsammans med årets resultat och fond för verkligt värde summa fritt eget kapital, d v s det belopp som finns tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

Resultat per aktie

Resultat per aktie före utspädning (kr)
Resultat per aktie efter utspädning (kr)

2009-12-31**2008-12-31**

5,92

11,31

5,92

11,31

Har beräknats med följande komponenter:

Resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare

206

394

Vägt genomsnittligt antal aktier, före utspädning

34 805

34 803

Vägt genomsnittligt antal aktier, efter utspädning

34 805

34 805

NOT 22 OBESKATTADE RESERVER**Moderbolag**

Mkr	2009-12-31	2008-12-31
Ackumulerade avskrivningar utöver plan:		
<i>Rörelsefastigheter</i>		
Ingående balans 1 januari	90	92
Årets avskrivningar utöver plan	-1	-2
Utgående balans 31 december	89	90
<i>Maskiner och inventarier</i>		
Ingående balans 1 januari	593	633
Årets avskrivningar utöver plan	-67	-40
Avyttringar och utrangeringar	-	-
Utgående balans 31 december	526	593
Periodiseringsfonder		
Avsatt vid taxering 2004	-	147
Avsatt vid taxering 2009	80	80
Utgående balans 31 december	80	227
Summa obeskattade reserver	695	910

NOT 23 RÄNTEBÄRANDE SKULDER**Koncernen**

Mkr	2009-12-31	2008-12-31
Långfristiga skulder		
Banklån	1 111	1 880
Finansiella leasingkulder	19	21
Summa	1 130	1 901
Kortfristiga skulder		
Checkräkningskredit	135	42
Kortfristig del av banklån	-	2
Kortfristig del av finansiella leasingkulder	2	3
Summa	137	47

Villkor och återbetalningstider

De existerande bilaterala kreditfaciliteterna togs upp 2005 hos fyra banker. Vid årsskiftet uppgick dessa till 225 MEUR med förfall 2010. Därutöver uppgick obekräftade kortfristiga krediter till 585 Mkr. Samtliga krediter är villkorade av att Höganäs AB:s skuldsättningsgrad ej överstiger 1,5. Vid årsskiftet uppgick denna till 0,43 (0,72).

Finansiella leasingkulder

Finansiella leasingkulder förfaller till betalning enligt nedan:

Koncernen

Mkr	Minimi lease-avgifter 2009	Ränta 2009	Kapital-belopp 2009	Minimi lease-avgifter 2008	Ränta 2008	Kapital-belopp 2008
Inom ett år	7	1	6	6	3	3
Mellan ett och fem år	22	2	20	10	3	7
Senare än fem år	11	3	8	17	3	14

NOT 24 ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA SKULDER**Koncernen**

Mkr	2009-12-31	2008-12-31
Övriga långfristiga skulder		
Derivat som innehas för säkring	12	11
Statligt bidrag, fjärrvärmearläggning	32	25
Punktskatt, Indien	-	9
Övrigt	12	22
Summa	56	67
Skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen		
Statligt bidrag, fjärrvärmearläggning	24	18
Punktskatt, Indien	-	3
Summa	24	21

Moderbolag

Mkr	2009-12-31	2008-12-31
Övriga långfristiga skulder		
Derivat som innehas för säkring	12	11
Statligt bidrag, fjärrvärmearläggning	32	24
Summa	44	35
Skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen		
Statligt bidrag, fjärrvärmearläggning	24	18

NOT 25 ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Förmånsbestämda planer

Koncernen

Mkr	2009-12-31	2008-12-31
Nuvärdet av helt eller delvis fonderade förpliktelser	372	362
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	-303	-270
Netto helt eller delvis fonderade förpliktelser	69	92
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	2	4
Nuvärdet av nettoförpliktelsen	71	96
Oredovisade aktuariella vinster (+) och förluster (-)	-93	-112
Netto redovisat avseende förmånsbestämda planer (se nedan)	-22	-16
<i>Nettobeloppet redovisas i följande poster i rapport över finansiell ställning:</i>		
Långfristiga fordringar	-34	-32
Avsättningar till pensioner	12	16
Nettobelopp i rapport över finansiell ställning	-22	-16

Översikt förmånsbestämda planer

Höganäs har förmånsbestämda planer i Sverige, Belgien, USA, Tyskland, Taiwan, Korea, Indien och Italien. De är baserade på den ersättning och anställningstid som de anställda har vid eller nära pensionering.

Förvaltningstillgångar finns i Sverige, Belgien, USA, Tyskland, Taiwan samt Indien.

Förändringar av den redovisade nettoförpliktelsen för förmånsbestämda planer**Koncernen**

Mkr	2009-12-31	2008-12-31
Nettoförpliktelse för förmånsbestämda planer vid årets ingång	-16	-15
Utbetalda ersättningar	-14	-4
Inbetalda avgifter	-9	-5
Kostnad redovisad i resultaträkningen	18	6
Valutakursdifferenser	-1	2
Nettoförpliktelse för förmånsbestämda planer vid årets utgång	-22	-16

FORTS. NOT 25 ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA**Kostnad redovisad i resultaträkningen****Koncernen**

Mkr	2009	2008
Kostnader avseende tjänstgöring innevarande period	6	7
Redovisade aktuariella förluster	4	-
Räntekostnad på förpliktelsen	16	16
Kostnader för tjänstgöring tidigare perioder	7	-
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	-15	-17
Summa nettokostnad i resultaträkningen	18	6

Kostnaden redovisas i följande rader i resultaträkningen:**Koncernen**

Mkr	2009	2008
Kostnad för sålda varor	6	3
Försäljningskostnader	4	1
Administrationskostnader	5	2
Forsknings- och utvecklingskostnader	3	-
Summa nettokostnad i resultaträkningen	18	6
Verklig avkastning på förvaltningstillgångar	35	-30

Antaganden för förmånsbestämda förpliktelser

De väsentligaste aktuariella antagandena per balansdagen (uttryckta som vägda genomsnitt)

Koncernen

	2009	2008
Diskonteringsränta per den 31 december	4,4 %	4,6 %
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar per den 31 december	5,8 %	5,8 %
Framtida löneökning	3,0 %	3,0 %
Framtida ökning av pensioner	2,0 %	2,6 %

Förändring av förpliktelse vid förmånsbestämd plan**Koncernen**

Mkr	2009-12-31	2008-12-31
Förpliktelse för förmånsbestämda planer vid årets ingång	366	333
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	6	7
Räntekostnad	16	16
Kostnader för tjänstgöring tidigare perioder	7	-
Aktuariell vinst (-) eller förlust (+)	9	14
Effekter av reduceringar och regleringar	-2	-
Betalda pensioner	-21	-19
Valutakursdifferenser	-7	15
Förpliktelse för förmånsbestämda planer vid årets utgång	374	366

Förändring av verkligt värde på förvaltningstillgångar**Koncernen**

Mkr	2009-12-31	2008-12-31
Verkligt värde på förvaltningstillgångar vid årets ingång	270	309
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	15	17
Inbetalda avgifter	7	5
Aktuariell vinst (-) eller förlust (+)	23	-57
Betalda pensioner	-7	-15
Valutakursdifferenser	-5	11
Verkligt värde på förvaltningstillgångar vid årets utgång	303	270

FORTS. NOT 25 ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Historisk information

Koncernen

Mkr	2009	2008	2007	2006	2005
Nuvärde av förmånsbestämd förpliktelse	-374	-366	-333	-315	-331
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	303	270	309	319	311
Överskott/underskott i planen	-71	-96	-24	4	-20

Moderbolagets pensionsförpliktelse**Förmånsbestämda planer**

Åtaganden för ålderspension tryggas för merparten av tjänstemännen i Sverige genom avsättning till PRI-skuld.

Medlen tryggas genom överföring till pensionsstiftelse. Övriga tjänstemän har valt alternativa avgiftsbestämda pensionslösningar.

Avgiftsbestämda planer

I Sverige har koncernen avgiftsbestämda pensionsplaner för arbetare som helt bekostas av företagen. Avgiftsbestämda planer föreligger även för de tjänstemän som valt en alternativ premiebestämd pensionslösning. I utlandet finns avgiftsbestämda planer vilka till del bekostas av dotterföretagen och delvis täcks genom avgifter som de anställda betalar. Betalning till dessa planer sker löpande enligt reglerna i respektive plan.

Nettoskuld i balansräkningen**Moderbolaget**

Mkr	2009-12-31	2008-12-31
Förpliktelsens nuvärde avseende fonderade pensionsplaner	219	224
Verkligt värde på förvaltningstillgångar (pensionsstiftelse)	-224	-198
Överskott i pensionsstiftelse (-)/ Nettoförpliktelse (+)	-5	26
Förpliktelsernas nuvärde avseende ofonderade pensionsplaner	5	-
Ej redovisat överskott i pensionsstiftelse	5	-
Redovisad nettoskuld	5	26

Koncernen

Mkr	2009	2008
Kostnader för avgiftsbestämda planer	37	43

Moderbolaget

Mkr	2009	2008
Kostnader för avgiftsbestämda planer	18	18

ERSÄTTNINGAR OCH ÖVRIGA FÖRMÅNER TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE, 2009**Principer för ersättningen till ledande befattningshavare**

Inom styrelsen finns ett ersättningsutskott bestående av styrelsens ordförande Anders G Carlberg, Jenny Lindén Urnes och Bengt Kjell. Det behandlar ersättningar och andra anställningsvillkor för VD och ger riktlinjer vad gäller andra ledande befattningshavare.

Rörlig ersättning

Verkställande direktörens bonus beräknas till 50 procent på koncernens resultat efter finansiella poster, till 25 procent efter bolagens marknadsandelar i ton och till 25 procent efter bolagens operativa resultat för höglagerat pulver. Bonusen kan maximalt uppgå till 50 procent av grundlönen. Övriga i koncernledningen erhåller bonus relaterat till måluppfyllelse och resultat efter skatt med upp till 6 månadslöner.

Förmåner

Verkställande direktören och andra ledande befattningshavares förmåner hänför sig huvudsakligen till bilförmåner.

Pensioner

Höganäs pensionsavtal med ledande befattningshavare för pensionen från och med 65 års ålder är avgiftsbaserade. Detta innebär att Höganäs ej garanterar sina ledande befattningshavare någon bestämd pensionsnivå utan den framtida pensionen påverkas endast av premieförvaltarens förräntningsförmåga.

Vad beträffar den verkställande direktörens pension efter 60 års ålder avsätts varje månad 35 procent av den fasta månadslönen till en tjänstepensionsförsäkring. Övriga i koncernledningen omfattas av pensionsplaner där bolaget betalar upp till 30 procent beräknat på den fasta månadslönen i premie eller enligt ordinarie ITP-plan.

Mkr	Grundlön, styrelse- arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Aktie- relaterade ersättningar	Summa	Pensions- förpliktelser
Styrelsens ordförande, Anders G Carlberg	0,3	-	-	-	-	0,3	-
F d styrelsens ordförande, Per Molin	0,3	-	-	-	-	0,3	-
Styrelseledamot, Peter Gossas	0,2	-	-	-	-	0,2	-
Styrelseledamot, Urban Jansson	0,3	-	-	-	-	0,3	-
Styrelseledamot, Bengt Kjell	0,3	-	-	-	-	0,3	-
F d styrelseledamot, Oystein Krogen	0,1	-	-	-	-	0,1	-
Styrelseledamot, Jenny Lindén Urnes	0,2	-	-	-	-	0,2	-
Styrelseledamot, Bernt Magnusson	0,3	-	-	-	-	0,3	-
Styrelseledamot, Erik Urnes	0,1	-	-	-	-	0,1	-
Verkställande direktör, Alik Danielson	4,8	1,5	0,2	1,7	-	8,2	5,7
Vice verkställande direktör, Ulf Holmqvist	1,7	0,4	0,1	0,4	-	2,6	0,3
Andra ledande befattningshavare, (10 personer)	18,9	3,1	1,9	4,1	-	28,0	1,0
Summa	27,5	5,0	2,2	6,2	-	40,9	7,0

Styrelsen, verkställande direktör samt vice verkställande direktör har enbart erhållit ersättningar ifrån moderbolaget.

FORTS. NOT 25 ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA**Aktieinnehav**

Ledande befattningshavares aktieinnehav framgår på sid 28-29 och 32.

Avgångsvederlag

Verkställande direktören har, vid uppsägning från bolagets sida, rätt till 12 månaders uppsägningsslön samt avgångsvederlag på en årslön, inklusive pensionsförmåner. Ytterligare 14 befattningshavare har, vid uppsägning från bolagets sida, rätt till upp till 12 månaders uppsägningsslön samt avgångsvederlag på upp till en årslön, inklusive pensionsförmåner. Vid uppsägning från den anställdes sida utgår inget avgångsvederlag.

Incitamentsprogram

Vid årsstämmorna 2007-2009 fattades beslut om införandet av ett prestationsbaserat personaloptionsprogram i syfte att erbjuda nyckelpersoner i koncernen möjlighet till framtida delägarskap i bolaget och därmed bli ett ökat intresse för och engagemang i bolagets verksamhet. Programmet har avsett åren 2007-2009 och omfattat verkställande direk-

tören och övriga i koncernledningen samt ytterligare cirka 35 nyckelpersoner i koncernen, totalt cirka 50 personer. Dessa har tilldelats optioner beroende på hur koncernen utvecklats i förhållande till av styrelsen fastställda måttal. Löptiden för personaloptionerna är minst två och högst fyra år från tidpunkten för tilldelningen.

Till deltagarna i 2007 års program skedde tilldelning med totalt 111 580 optioner, som efter omräkning som en följd av under 2008 genomfört aktieinlösenförfarande, ger rätt att erhålla sammanlagt 123 854 aktier av serie B. Lösenkursen för tilldelade optioner enligt 2007 års program är, efter omräkning som en följd av under 2008 genomfört aktieinlösenförfarande, 221,50 kronor per aktie. Ingen tilldelning skedde till deltagarna i 2008 års program. Tilldelning till deltagarna i 2009 års program avses ske med 250 000 optioner som ger rätt att teckna lika många aktier av serie B. Lösenkursen enligt 2009 års program är 114,20 kronor per aktie.

För att kunna genomföra personaloptionsprogrammet har styrelsen be- myndigats att besluta om förvärv och överlåtelse av egna aktier av serie B.

NOT 26 AVSÄTTNINGAR**Koncernen**

Mkr	Återställnings- kostnader		Personal- anpassning		Utsläpps- rätter		Övriga avsättningar		Totalt	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Redovisat värde vid periodens ingång	16	25	19	-	-	14	1	4	36	43
Avsättningar som gjorts under perioden	-	-	-	19	34	-	8	-	42	19
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-	-9	-19	-	-	-14	-	-3	-19	-26
Redovisat värde vid periodens utgång	16	16	-	19	34	-	9	1	59	36
Varav total långfristig del av avsättningarna	16	16	-	-	-	-	9	1	25	17
Varav total kortfristig del av avsättningarna	-	-	-	19	34	-	-	-	34	19

Moderbolaget

Redovisat värde vid periodens ingång	16	25	18	-	-	14	-	-	34	39
Avsättningar som gjorts under perioden	-	-	-	18	34	-	-	-	34	18
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-	-9	-18	-	-	-14	-	-	-18	-23
Redovisat värde vid periodens utgång	16	16	-	18	34	-	-	-	50	34
Varav total långfristig del av avsättningarna	16	16	-	-	-	-	-	-	16	16
Varav total kortfristig del av avsättningarna	-	-	-	18	34	-	-	-	34	18

Betalningar**Koncernen**

Mkr	2009-12-31
Belopp varmed avsättningen förväntas betalas efter mer än tolv månader.	25

Moderbolaget

Belopp varmed avsättningen förväntas betalas efter mer än tolv månader.	16
---	----

Återställningskostnader

Vid årets ingång uppgick avsättningen till 16 Mkr för återställande av invallning för deponi. Uppskattad avsättning för kvarvarande åtaganden beräknas fortsatt till 16 Mkr. På grund av skuldens långfristiga natur ligger den största osäkerheten i att göra en uppskattning av avsättningen för de kostnader som kommer att uppstå. Utifrån beräknad framtida produktionsvolym bedöms nyttjandeperioden uppgå till 23 år.

Personalanpassning

Under året har den ingående avsättningen på 19 Mkr i koncernen använts för personalkostnader i samband med neddragning.

Utsläppsrätter

Vid årets början erhöles utsläppsrätter för koldioxid till ett marknadsvärde av 54 Mkr. Använda rätter tas upp till anskaffningsvärde som kostnad för sålda varor resp. avsättning. Se även redovisningsprinciper (s) (vii), sidan 55.

Övriga avsättningar

De legala tvisterna avser pågående rättsliga processer vad gäller den föregående ägaren i Brasilien med 6 Mkr samt gällande arbetsmiljö 3 Mkr (1).

NOT 27 SKULDER TILL KREDITINSTITUT

■ Moderbolag			
Mkr	2009-12-31	2008-12-31	
Långfristiga skulder			
Banklån	1 100	1 796	
Kortfristiga skulder			
Checkräkningskredit	79	-	
Skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen			
Banklån	-	-	

Beviljad checkräkningskredit uppgår till 250 Mkr (250).

NOT 28 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Mkr	■ Koncernen		■ Moderbolaget	
	2009-12-31	2008-12-31	2009-12-31	2008-12-31
Semesterlöneskuld	75	75	57	58
Sociala avgifter	34	39	31	43
Fakturerat ej levererat	4	6	4	6
Bonus till kunder	25	23	24	22
Valutadifferenser på fordringar och skulder	-	15	-	15
Ej inkomna fakturor	18	14	8	4
Personalbonus	11	9	7	4
Ränta	-	6	-	5
Övriga poster	52	36	19	11
Summa	219	223	150	168

NOT 29 STÄLLDA SÄKERHETER, EVENTUALFÖRPLIKTELSE OCH EVENTUALTILLGÅNGAR

Mkr	■ Koncernen		■ Moderbolaget	
	2009-12-31	2008-12-31	2009-12-31	2008-12-31
Ställda säkerheter				
I form av ställda säkerheter för egna skulder och avsättningar				
Fastighetsinteckningar	22	24	10	10
Tillgångar med äganderättsförbehåll	25	29	-	-
Summa ställda säkerheter	47	53	10	10
Eventualförpliktelser				
Pensionsåtaganden	17	17	17	17
Borgensförbindelser till förmån av dotterföretag	-	-	258	279
Borgensförbindelser, övriga	64	143	62	142
Summa eventualförpliktelser	81	160	337	438

NOT 30 VALUTAKURSER

Land	Lokal valuta	Balansdagkurs		Genomsnittskurs	
		2009-12-31	2008-12-31	Jan-dec 2009	Jan-dec 2008
Brasilien	BRL	4,1375	3,2490	3,8444	3,6151
Kina	CNY	1,0600	1,1300	1,1192	0,9464
Danmark	DKK*	139,1500	146,8000	142,6426	128,8381
EMU	EUR	10,3530	10,9355	10,6213	9,6055
Indien	INR*	15,4400	16,0000	15,7794	15,1192
Japan	JPY*	7,8450	8,6000	8,1784	6,4023
Korea	KRW*	0,6200	0,6125	0,5994	0,6020
Norge	NOK*	124,3000	110,3500	121,6225	117,0538
Ryssland	RUB*	23,8600	26,3200	24,0632	26,4225
Taiwan	TWD	0,2247	0,2366	0,2323	0,2096
Storbritannien	GBP	11,4850	11,2475	11,9260	12,0912
USA	USD	7,2125	7,7525	7,6457	6,5808

*Valutakursen i 100 enheter

NOT 31 FINANSIELLA RISKER OCH FINANSPOLICY

En beskrivning av koncernens finansverksamhet och finansiella risker med en känslighetsanalys finns på sidan 22. Verksamheten bedrivs utifrån en av styrelsen fastställd finanspolicy som anger regler och riktlinjer för hur de olika finansiella riskerna skall hanteras. I finanspolicyen identifieras följande tre väsentliga risker - finansieringsrisk, marknadsrisk och kreditrisk. Som säkringsinstrument används valuta-, ränte-, metall- och energiderivat enligt de riktlinjer som angivits av styrelsen och finansutskottet.

Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses den risk som uppstår genom kommersiella flöden i utländsk valuta som uppkommer i rörelsen (transaktionsexponering), finansiering av rörelsekapitalet (ränterisk), investeringar i utlandet (omräkningsrisk) samt energi- och råvarurisk.

(a) Valutarisk**(i) Transaktionsexponering**

Den främsta exponeringen härrör från koncernens försäljning och inköp i olika valutor. Dessa valutarisker består dels av risk för fluktuationer i värdet av finansiella instrument, d v s kundfordringar och leverantörsskulder, dels av valutarisken i förväntade och kontrakterade betalningsflöden.

Under 2009 utgjorde Höganäs försäljning till länder utanför Sverige 99 (99) procent. Totala nettointäkter i utländska valutor motsvarar under 2009 cirka Mkr 4 567 (5 958). De största flödesvalutorna var EUR, JPY och USD.

Målet med Höganäs valutasäkringar är att på kort och medellång sikt säkra en avpassad del av koncernens nettoexponering i utländsk valuta. Syftet med att säkra valutaexponeringen är att utjämna resultatfluktuationer. I koncernens resultaträkning ingår valutakursdifferenser med -13 Mkr (105) i rörelseresultatet. Inga valutakursdifferenser ingår i finansnettot (föregående år 0).

Vid utgången av 2009 hade koncernen nedanstående valutasäkringar avseende förväntade betalningsflöden i EUR, JPY och USD för 2010. Använda derivat är främst terminkontrakt. Kontraktens volym anges nedan i nominella termer. Kontrakten tas i balansräkningen upp till verkligt värde och den ackumulerande värdeförändringen redovisas i eget kapital. När kontrakten realiserar bokas den ackumulerade värdeförändringen mot resultaträkningen. Valutaderivatens påverkan på rörelseresultatet 2009 uppgick till -94 Mkr (-73).

Värdet av utestående, ej resultatförda kontrakt, framgår av tabellen nedan.

Utestående säkringar av valutaflöden, 31 december 2009	EUR/SEK		USD/SEK		JPY/SEK	
	Volym ¹⁾	Kurs ²⁾	Volym ¹⁾	Kurs ²⁾	Volym ¹⁾	Kurs ²⁾
Kv 1, 2010	13,20	10,60	12,75	7,44	450	0,089
Kv 2, 2010	13,20	10,60	12,75	7,41	450	0,090
Kv 3, 2010	13,20	10,48	12,75	7,15	450	0,078
Kv 4, 2010	13,45	10,33	12,75	7,04	450	0,079
Summa	53,1 (67,8)	10,5 (9,27)	51 (5,8)	7,26 (7,45)	1 800 (2 340)	0,084 (0,078)
Balansdagkurs, 31 december 2009		10,353		7,2125		0,07845
Värdeförändring (Mkr) ³⁾ redovisat i säkringsreserven, 31 december 2009		9		3		9

¹⁾ Volymen är uttryckt i miljoner i lokal valuta²⁾ Genomsnittlig terminkurs³⁾ Förändring av verkligt värde redovisat i säkringsreserven inom eget kapital på kassaflödessäkringar då säkringsredovisning tillämpas. Posten avser värdeförändringar på derivatinstrument som avser framtida valutaflöden.

FORTS. NOT 31 FINANSIELLA RISKER OCH FINANSPOLICY

Utöver ovanstående säkringar finns valutasäkringar avseende nettot av utestående kundfordringar och leverantörsskulder i följande valutor: EUR/SEK, JPY/SEK, USD/SEK, USD/EUR, GBP/EUR, JPY/EUR, USD/GBP samt EUR/GBP. Finanspolicyen säger att denna exponering ska säkras till 100 procent. Kontraktens löptid är en månad. Både den underliggande fordran eller skulden och säkringsinstrumentet redovisas till balansdagens valutakurs och valutakursförändringarna redovisas över resultaträkningen.

(ii) Omräkningsexponering

Valutarisker återfinns också i omräkningen av utländska dotterföretags tillgångar, skulder och resultat till moderbolagets funktionella valuta, så kallad omräkningsexponering. Höganäs har under de senaste åren genom förvärv och anläggningsinvesteringar väsentligt ökat sin omräkningsexponering. Koncernen har svenska kronor som rapporteringsvaluta. Med hänsyn till att Höganäs har en väsentlig del av sitt sysselsatta kapital i utländska valutor sker upplåningen i första hand direkt i dessa valutor. Eftersom säkringsredovisning avseende nettoinvesteringar i dotterföretag tillämpas på denna upplåning sker omvärdering i säkringsreserven inom eget kapital via övrigt totalresultat.

Höganäs policy är att nettoinvesteringar i form av utlåning och eget kapital i utländsk konvertibel valuta skall kurssäkras till 100 procent. Uppsett säkringsnivå enligt policyen har under året följts. Kurssäkringar kan ske genom valutaterminer eller extern upplåning av motsvarande belopp. Under året har såväl valutaterminer som extern upplåning använts som säkringsinstrument. Säkringsreserven avseende nettoinvesteringar i dotterföretag uppgick vid årsskiftet till 43 Mkr (40). Verkligt värde på utestående valutaterminer avseende nettoinvesteringar i dotterföretag var vid årsskiftet 5 Mkr (-1). Omräkningsdifferensen redovisas i not 21 Eget kapital.

Nedanstående tabell visar de nettotillgångar som finns 091231 i utlåning och eget kapital. Dessa har säkrats till 100 procent.

Valuta, Mkr	2009	2008
USD	1 258	1 048
EUR	352	593
JPY	280	193
GBP	57	71
Summa	1 947	1 905

(b) Ränterisk

Ränterisken är risken för att koncernens räntenetto försämras vid förändrade marknadsräntor. Höganäs är nettolåntagare varför koncernen är utsatt för en risk för ett försämrat räntenetto vid stigande marknadsräntor.

Räntebärande skulder uppgick vid årsskiftet till 1 267 Mkr (1 947) och den genomsnittliga räntebindningen på dessa skulder var cirka 0,91 år (0,6) inklusive ränteswappar och cirka 0,1 år (0,1) exklusive ränteswappar. Kortfristiga placeringar och likvida medel uppgick till 130 Mkr (220) och den genomsnittliga räntebindningen på dessa tillgångar är 0 månader (0).

Höganäs upplåning via faciliteterna sker vanligtvis med löptider på tre månader. Räntebindningen styrs sedan med hjälp av ränteswappar. Nedanstående tabell visar räntebindningens förfalltidpunkter i respektive valuta med hänsyn tagen till ränteswappar vid utgången av 2009.

2009-12-31	Total ¹⁾	2010	2011	2012	2013	2014
Valuta						
EUR	35	10	-	25	-	-
GBP	4	4	-	-	-	-
USD	75	20	20	-	25	10
JPY	1 895	895	-	1 000	-	-
2008-12-31						
2008-12-31	Total ¹⁾	2009	2010	2011	2012	2013
Valuta						
EUR	54	29	-	-	25	-
GBP	6	6	-	-	-	-
USD	124	89	15	20	-	-
JPY	2 095	1 095	-	-	1 000	-

¹⁾ Beloppen är uttryckta i miljoner i lokal valuta.

Per balansdagen hade företaget ränteswappar med ett nominellt värde på 842 Mkr (630) och har värderats mot eget kapital. Swapparnas verkliga värde uppgick netto per balansdagen till -12 Mkr (-11). Den effektiva räntan uppgick vid årsskiftet till 0,58 procent (2,83).

(c) Energi och råvarurisk

En betydande del av Höganäs verksamhet består av att köpa och sälja metaller. Koncernen köper metaller och säljer produkter inom metallpulver där försäljningspriser korrigeras för priset på de metaller som ingår i produkten. Förädlingen av metaller till metallpulver är energikrävande.

Höganäs råvarurisker uppstår främst i koppar, nickel, el och olja. Värdeförändringar från råvaruderivaten redovisas i säkringsreserven inom eget kapital. En övergripande beskrivning av hur Höganäs hanterar energi- och råvarurisker finns under riskhanteringsavsnittet på sidan 20.

(i) El och gas/olja

Höganäs produktion förbrukar en stor mängd energi. Koncernens inköp av el, olja och naturgas uppgick under 2009 till motsvarande 302 Mkr (342).

Höganäs har utestående säkringar vid balansdagen avseende el enligt nedanstående tabell.

Utestående säkringar avseende el, 31 december 2009

	EI	
	Volym ¹⁾	Pris ²⁾
Förfall 2010	192	479
Förfall 2011	97	410
Summa	289	
Spotpris, 31 december 2009		432
Värdeförändring (Mkr) ³⁾ redovisat i säkringsreserven, 31 december 2009		-4,5

¹⁾ Volymen är uttryckt i GWh

²⁾ Genomsnittligt terminspris i SEK

³⁾ Förändring av verkligt värde redovisat i säkringsreserven inom eget kapital på kassafödessa säkringar då säkringsredovisning tillämpas. Posten avser värdeförändringar på derivatinstrument som avser framtida energiinköp.

FORTS. NOT 31 FINANSIELLA RISKER OCH FINANSPOLICY

(ii) Koppar, nickel och molybden
För att minska exponeringen mot förändringar i råvarupriser används metallderivat. För närvarande är det prisrisken i nickel, koppar och molybden som säkras.

Säkring utförs med standardiserade finansiella derivat som noteras dagligen på London Metal Exchange (LME). För de metaller som inte noteras på LME kan prissäkring ske genom fastprisavtal med leverantörer.

Utestående säkringar avseende koppar, nickel och molybden, 31 december 2009

	Koppar		Nickel		Molybden	
	Volym ¹⁾	Pris ²⁾	Volym ¹⁾	Pris ²⁾	Volym ¹⁾	Pris ²⁾
Januari 2010	125	6 938	462	17 019	40	27 508
Februari 2010	-	-	102	18 284	-	-
Summa	125	6 938	564	17 248	40	27 508
Spotpris, 31 december 2009		7 346		18 480		26 014
Värdet förändring (Mkr) ³⁾ redovisat i säkringsreserven, 31 december 2009		-0,4		-5		0,7

¹⁾ Volymen är uttryckt i ton

²⁾ Genomsnittligt terminspris USD

³⁾ Förändring av verkligt värde redovisat i säkringsreserven inom eget kapital på kassafördessäkringar då säkringsredovisning tillämpas. Posten avser värdeförändringar på derivatinstrument som avser förändringar i råvarupriser.

Finansieringsrisk

Finansieringsrisken avser risken för att koncernen skall få problem med tillgången till lånat kapital. Målsättningen är att koncernen vid var tid skall ha tillgång till bekräftade långfristiga lånefaciliteter som med betryggande marginal täcker verksamhetens behov.

Nuvarande bekräftade kreditfaciliteter togs upp 2005 hos en bankgrupp om fyra banker och avtalet förfaller under juni 2010. Vid årsskiftet uppgick dessa faciliteter till 225 MEUR, varav 106 MEUR (159) var utnyttjade. Därutöver uppgick obekräftade kortfristiga krediter till 585 Mkr, varav 127 Mkr (0) var utnyttjade vid årsskiftet. Samtliga krediter är villkorade av att Höganäs skuldsättningsgrad inte överstiger 1,5. Vid årsskiftet uppgick denna till 0,43 (0,72).

Vid årsskiftet uppgick koncernens finansiella skulder till 1 744 Mkr (2 541). Låneskuldens förfallostruktur framgår av tabellen nedan.

	2009			2008		
	< 1 år	1-5 år	> 5 år	< 1 år	1-5 år	> 5 år
Förfallostruktur finansiella skulder						
Kreditfaciliteter	-	1 111	-	-	1 796	-
Övriga krediter	156	-	-	46	105	-
Leverantörsskulder	441	-	-	401	-	-
Derivat	24	12	-	182	11	-
Summa	621	1 123	-	629	1 912	-

Moderbolaget fungerar som finansiär till dotterbolagen. Det finns lokala checkräkningskrediter hos dotterbolagen, vilka har godkänts av moderbolaget.

Kreditrisk

Kreditrisk kan delas upp i en kommersiell och i en finansiell motpartsrisk. Den kommersiella motpartsrisken är risken att en av koncernens kunder hamnar på obestånd och att upprättade försäljningsprognoser eller säkrade flöden inte kan infrias.

Höganäs kreditrisk på kunder begränsas i viss mån genom att försäljningen äger rum i ett stort antal länder till ett stort antal kunder, varigenom en riskspridning uppnås. Det finns en kreditförsäkring på 10 MUSD (16) avsedd att reducera kreditrisken gentemot kunder i USA. Dessutom använder Höganäs exportremburser vid försäljning på vissa marknader.

Den enskilt största kreditexponeringen uppgick vid bokslutstillfället till 23 Mkr (15). För att ytterligare begränsa kreditrisken skall enligt koncernens kreditpolicy all försäljning till nya kunder föregås av en kreditupplysning. Kundförlusterna för år 2009 uppgick till 11 Mkr (4).

Den finansiella motpartsrisken är risken att en motpart som finansavdelningen ingått avtal med hamnar på obestånd och en investering och/eller en realiserad vinst inte betalas tillbaka.

I första hand skall överskottslikviditet användas till amortering av räntebärande skulder. I andra hand skall finansavdelningen placera koncernens överskottslikviditet.

När det gäller derivatinstrument använder Höganäs i huvudsak banker där koncernen har en bekräftad kreditfacilitet på plats.

Höganäs kreditriskexponering vid årets utgång redovisas i nedanstående tabell. Se även Not 18 Kundfordringar/Kreditrisk.

Kreditriskexponering	2009	2008
Kundfordringar	707	728
Kassa och bank	130	220
Derivat	42	1
Summa	879	949

Verkligt värde och redovisat värde på finansiella tillgångar och finansiella skulder redovisade i Rapport över koncernens finansiella ställning

Redovisat värde på räntebärande tillgångar och skulder i balansräkningen kan avvika från dess verkliga värde, bland annat som följd av förändringar i marknadsräntor. För att fastställa verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder har officiella marknadsnoteringar använts för de tillgångar och skulder som omsätts på en aktiv marknad.

I de fall tillförlitliga marknadsnoteringar saknas har verkligt värde fastställts genom diskontering av framtida betalningsflöden till aktuell marknadsränta och sedan konverterats till svenska kronor med aktuell valutakurs.

Eftersom räntebärande finansiella tillgångar har en mycket kort räntebindning bedöms det verkliga värdet överensstämma med det redovisade värdet. För finansiella instrument som kundfordringar, leverantörsskulder och andra icke räntebärande finansiella tillgångar och skulder, vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde med avdrag för eventuell nedskrivning, bedöms det verkliga värdet överensstämma med det redovisade värdet.

I nedanstående tabell framgår verkligt värde och redovisat värde på finansiella tillgångar och finansiella skulder redovisade i koncernens Rapport över finansiell ställning.

FORTS. NOT 31 FINANSIELLA RISKER OCH FINANSPOLICY

	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultat-räkningen ¹⁾		Investeringar som hålls till förfall		Derivat som används i säkrings-redovisningen		Låne- och kundfordringar		Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde		Summa redovisat värde		Summa verkligt värde	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
	Långfristiga fordringar	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1
Kundfordringar	-	-	-	-	-	-	707	728	-	-	707	728	707	728
Övriga fordringar	3	-	-	-	38	1	-	-	-	-	41	1	41	1
Likvida medel	-	-	-	45	-	-	130	175	-	-	130	220	130	220
Summa	3	-	-	45	39	1	837	903	-	-	879	949	879	949
Långfristiga räntebärande skulder	-	-	-	-	-	-	-	-	1 130	1 901	1 130	1 901	1 131	1 903
Övriga långfristiga skulder	-	-	-	-	12	11	-	-	-	-	12	11	12	11
Kortfristiga räntebärande skulder	-	-	-	-	-	-	-	-	137	46	137	46	137	46
Leverantörsskulder	-	-	-	-	-	-	-	-	441	401	441	401	441	401
Övriga skulder	2	13	-	-	22	182	-	-	-	-	24	195	24	195
Summa	2	13	-	-	34	193	-	-	1 708	2 348	1 744	2 554	1 745	2 556

¹⁾ Fair value option tillämpas ej.

Värderingshierarki

Alla finansiella instrument som värderas till verkligt värde i rapporten över finansiell ställning skall hänföras till någon av tre nivåer, i den nya verkligtvärde hierarkin som består av följande nivåer:

Nivå 1

Finansiella instrument där verkligt värde bestämts enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument. T ex el och metaller.

Nivå 2

Finansiella instrument där verkligt värde bestämts utifrån antingen direkt (som pris) eller indirekt (härlett från priser) observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. T ex vissa OTC-handlade produkter som t ex ränteswappar, valutaterminer.

Nivå 3

Finansiella instrument där verkligt värde bestämts utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Koncernen 2009 och 2008

	Nivå 1		Nivå 2		Nivå 3	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Långfristiga fordringar	-	-	1	-	-	-
Kundfordringar	-	-	-	-	-	-
Övriga fordringar	3	-	38	1	-	-
Likvida medel	-	-	-	-	-	-
Summa	3	-	39	1	-	-
Långfristiga räntebärande skulder	-	-	-	-	-	-
Övriga långfristiga skulder	-	-	12	11	-	-
Kortfristiga räntebärande skulder	-	-	-	-	-	-
Leverantörsskulder	-	-	-	-	-	-
Övriga skulder	11	13	13	182	-	-
Summa	11	13	25	193	-	-

Försäkringsbara risker

Höganäs AB har ett centraliserat försäkrings skydd vad gäller såväl sak som ansvar. I vissa länder krävs en lokal försäkringspolicy men i de fall denna inte uppfyller koncernens minimikrav så finns täckning genom ett så kallat paraplyskydd via Höganäs AB:s Masterförsäkring.

NOT 32 NÄRSTÅENDE

Moderbolaget har ett bestämmande inflytande över dotterföretagen, se not 14. Vid leverans av tjänster och produkter mellan koncernbolag tillämpas affärsmässiga villkor och marknadsprissättning. Interna transaktioner och mellanhavanden med dotterföretagen framgår nedan. Koncernens transaktioner med ledande befattningshavare i form av löner och andra ersättningar, förmåner, pensioner jämte avtal om avgångsvederlag till styrelse och VD framgår av not 25. Jenny Lindén Urnes kontrollerar genom Lindengruppen AB 37,8% av rösterna i Höganäs AB.

Moderbolaget

Närstående relation	År	Försäljning av varor till närstående	Inköp av varor från närstående	Övrigt (ränta, utdelning)	Skuld till närstående per 31 december	Fordran på närstående per 31 december
Höganäs Hamnbyggnads AB	2009	-	2	-	1	13
	2008	-	2	-	2	10
Höganäs Sweden AB	2009	-	-	-	3	-
	2008	-	-	-	2	-
Höganäs HOGAP AB	2009	-	-	-	2	-
	2008	-	-	-	-	2
Höganäs Belgium S.A.	2009	4	5	3	222	4
	2008	8	10	12	1	217
Höganäs (GB) Ltd	2009	-	-	-	50	1
	2008	2	-	-	13	-
Höganäs Japan K.K.	2009	298	-	1	-	75
	2008	499	-	1	1	162
Höganäs France S.A.S.	2009	-	-	-	1	-
	2008	-	-	1	1	-
Höganäs GmbH	2009	-	-	-	-	-
	2008	441	-	20	1	18
Höganäs Italia S.r.l.	2009	-	-	-	1	-
	2008	-	-	-	-	-
Höganäs India Ltd	2009	28	14	-	1	3
	2008	45	18	-	-	1
Höganäs Ibérica S.A.	2009	-	-	2	-	-
	2008	-	-	3	1	-
Höganäs Taiwan Ltd	2009	26	-	13	-	1
	2008	21	-	-	-	-
Höganäs Korea Ltd	2009	7	-	6	-	-
	2008	11	-	-	-	1
Höganäs (China) Ltd	2009	108	-	-	-	33
	2008	101	-	-	1	14
NAH Holdings, Inc.	2009	-	-	-	-	788
	2008	-	-	31	-	960
North American Höganäs, Inc.	2009	138	36	12	14	23
	2008	212	52	-	4	12
NAH Finance Holding AB	2009	-	-	-	619	-
	2008	-	-	-	543	-
Höganäs Brasil Ltda	2009	70	-	6	-	196
	2008	92	-	6	-	209
TOTALT	2009	679	57	43	914	1 137
	2008	1 432	82	74	570	1 606

Moderbolaget har borgensförbindelser till förmån för dotterföretag på 258 Mkr (279). Moderbolaget har erhållit utdelning från dotterföretag med 20 Mkr (24).

NOT 33 VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Redovisade värden baserar sig delvis på bedömningar och uppskattningar. Det gäller främst prövning av behovet av nedskrivning av goodwill (not 11) och materiella anläggningstillgångar (not 12) samt förmånsbaserade pensionsåtaganden (not 25).

Dessa värden påverkas om bedömningar och uppskattningar förändras avseende tillämpad diskonteringsränta, utveckling av priser, kostnader och efterfrågan på de produkter på vilka kassaflödesprognoserna baserats. Uppskjutna skattefordringar om netto 186 Mkr har redovisats i koncernen utifrån bedömningen att de sannolikt kommer att kunna utnyttjas och medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden.

NOT 34 UPPGIFTER OM MODERBOLAGET

Höganäs AB (publ), orgnr 556005-0121, är ett svenskregistrerat aktieföretag med säte i Höganäs kommun. Moderbolagets B-aktier är registrerade på Mid Cap-listan hos Nasdaq OMX Stockholmsbörsen. Adressen till huvudkontoret är Höganäs AB, SE-263 83 Höganäs.

Koncernredovisningen för år 2009 består av moderbolaget och dess dotterföretag, tillsammans benämnd koncernen.

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Höganäs AB (publ)

Org nr 556005-0121

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Höganäs AB (publ) för år 2009. Bolagets årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 36-87. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen samt för att internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisions sed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisnings sed i Sverige. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av koncernens resultat och ställning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget samt resultaträkningen och rapport över finansiell ställning för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Höganäs den 15 mars 2010

KPMG AB

Alf Svensson

Auktoriserad revisor

Femårsöversikt och kvartalsdata

FEMÅRSÖVERSIKT

Mkr	2005	2006	2007	2008	2009
Nettoomsättning	4 594	5 123	5 838	6 103	4 571
Rörelseresultat	461	602	607	527	298
Finansiella intäkter och kostnader	-53	-77	-45	-44	-27
Resultat före skatt	408	525	562	483	271
Årets resultat	290	402	431	394	206
Rörelsemarginal, %	10,0	11,8	10,4	8,6	6,5
Nettomarginal, %	8,9	10,2	9,6	7,9	5,9
Balansomslutning	5 253	5 099	5 191	5 642	5 118
Eget kapital	2 549	2 625	2 766	2 406	2 653
Sysselsatt kapital	4 058	3 736	3 880	4 370	3 932
Avkastning på sysselsatt kapital, %	12,0	15,5	15,9	12,8	7,2
Avkastning på eget kapital, %	12,2	15,5	16,0	15,2	8,1
Soliditet, %	48,5	51,5	53,3	42,6	51,8
Finansiell nettoskuld	1 387	1 032	903	1 743	1 149
Skuldsättningsgrad, ggr	0,54	0,39	0,33	0,72	0,43
Andel riskbärande kapital, %	56,5	59,9	61,0	48,0	57,6
Räntetäckningsgrad, ggr	8,7	7,8	13,5	12,0	11,0
Kapitalomsättningshastighet, ggr	1,13	1,32	1,53	1,48	1,10
Operativt kassaflöde	178	429	314	217	629
Kassaflöde efter investeringar	189	429	314	220	626
Investeringar	260	219	176	375	265
Medelantal anställda	1 572	1 579	1 563	1 589	1 440
Omsättning per anställd	2,92	3,29	3,67	3,84	3,17

KVARTALSDATA

Mkr	Kv 1 2008	Kv 2 2008	Kv 3 2008	Kv 4 2008	Kv 1 2009	Kv 2 2009	Kv 3 2009	Kv 4 2009
Nettoomsättning	1 583	1 592	1 575	1 353	916	1 098	1 193	1 364
Rörelseresultat	196	232	131	-32	-111	54	142	213
Rörelsemarginal, %	12,4	14,6	8,3	-2,4	-12,1	4,9	11,9	15,6
Resultat före skatt	191	227	112	-47	-119	49	135	206
Periodens resultat	145	170	83	-4	-90	37	102	157
Resultat per aktie, kr	4,15	4,91	2,38	-0,13	-2,58	1,05	2,94	4,50

Definitioner

Andel riskbärande kapital

Summa eget kapital och uppskjuten skatteskuld i förhållande till balansomslutningen.

Avkastning på eget kapital

Årets resultat i förhållande till genomsnittligt eget kapital.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat före skatt ökat med räntenetto och kursdifferenser på finansiella lån i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital.

Eget kapital per aktie, kr

Eget kapital i förhållande till antalet aktier vid slutet av året, beaktat återköp.

Finansiell nettoskuld

Lång- och kortfristiga räntebärande skulder och avsättningar till pensioner minus likvida medel.

Investeringar

Investeringar i anläggningstillgångar exklusive förvärv.

Kapitalomsättningshastighet

Nettoomsättning dividerad med genomsnittligt sysselsatt kapital.

Kassaflöde efter investeringar per aktie, kr

Kassaflöde efter investeringar i förhållande till genomsnittligt antal aktier, beaktat återköp.

Nettomarginal

Resultat före skatt i förhållande till nettoomsättning.

Operativt kassaflöde

Kassaflöde efter investeringar men före förvärv eller avyttringar av bolag/verksamheter.

Resultat per aktie, kr

Årets resultat i förhållande till genomsnittligt antal aktier, beaktat återköp enligt IAS 33.

Räntetäckningsgrad

Resultat före skatt ökat med räntenetto och kursdifferenser på finansiella lån i förhållande till räntenetto.

Rörelsemarginal

Rörelseresultat i förhållande till nettoomsättning.

Skuldsättningsgrad

Räntebärande skulder reducerat med likvida medel och övriga räntebärande fordringar i förhållande till eget kapital.

Soliditet

Summa eget kapital i förhållande till balansomslutning.

Sysselsatt kapital

Balansomslutning minskad med icke räntebärande skulder, uppskjuten skatteskuld och övriga avsättningar.

Adresser

HUVUDKONTOR

SVERIGE

Höganäs AB
263 83 Höganäs
Tel +46 42 33 80 00
Fax +46 42 33 83 60
VD och koncernchef:
Alrik Danielson
www.hoganas.com

KONTOR

BELGIEN

Höganäs Belgium S.A.
Ruelle Gros Pierre 10
B-7800 Ath
Tel +32 68 26 89 89
Fax +32 68 28 57 75
VD: Vincent Rasneur

BRASILIEN

Höganäs Brasil Ltda
Av. Francisco Rodrigues
Filho 4680
Vila Suissa - Cep 08810-000
BR-Mogi das Cruzes - SP
Tel +55 11 4736 77 11
Fax +55 11 4736 7734
VD: Claudinei Reche

FRANKRIKE

Höganäs France S.A.S.
1117, Avenue Edouard Herriot
B.P. 30117
FR-69654 Villefranche-sur-Saône
Cedex
Tel +33 474 02 97 50
Fax +33 474 60 63 61
Försäljningschef:
Thierry Calmes

INDIEN

Höganäs India Pvt Ltd
Ganga Commerce
4, North Main Road
Koregaon Park
IN-Pune 411 001
Tel +91 20 660 301 71
Tel +91 20 664 446 00
Fax +91 20 660 301 88
VD: Srinivasa Srinivasan

ITALIEN

Höganäs Italia S.r.l.
Via Marsala 55/2
IT-16035 Rapallo (GE)
Tel +39 0185 23 00 33
Fax +39 0185 27 04 77
Försäljningschef:
Riccardo Crosa

JAPAN

Höganäs Japan K.K.
Akasaka Shasta East Building
2-19, Akasaka, 4-Chome,
Minato-Ku
JP-Tokyo 107-0052
Tel +81 3 3582 8280
Fax +81 3 3584 9087
VD: Carl Eklund

KINA

Höganäs (China) Co. Ltd
5646 Wai Qing Song Road
Qingpu
CN-Shanghai 201700
Tel +86 21 692 101 12
Fax +86 21 692 131 94
VD: Per Engdahl

RYSSLAND

Hoganas East Europe LLC
Savushkina st., 126 A, office 35H
RU-197374 Saint Petersburg
Tel +7 812 334 2542
Fax + 7 812 334 2538
VD: Mikael Kejzelman

SPANIEN

Höganäs Ibérica S.A.
C/. de Basauri, 17A - Bajo Dcha
ES-280 23 Madrid
Tel +34 91 708 05 95
Fax +34 91 708 05 94
VD: Ramón Martínez

STORBRITANNIEN

Höganäs (Great Britain) Ltd
Munday Industrial Estate
58/66 Morley Road
GB-Tonbridge, TN9 1RP Kent
Tel +44 1732 362 243
Fax +44 1732 770 262
Platschef: Adrian Allen

SVERIGE

Höganäs Sweden AB
263 83 Höganäs
Tel +46 42 33 80 00
Fax +46 42 33 84 04
Tf VD: Alrik Danielson

SYDKOREA

Höganäs Korea Ltd
13th Floor Daesung Building
1602-7 Seocho-dong
Seocho-gu
KR-Seoul 137-876
Tel +82 2 511 43 44
Fax +82 2 548 25 92
VD: Joon Park

TAIWAN R.O.C.

Höganäs Taiwan Ltd
Room B, 11th Floor No. 44
Chung Shan North Road, Section 2
TW-Taipei 10448
Tel +886 2 2543 1618
Fax +886 2 2543 1511
VD: Per Engdahl

TYSKLAND

Höganäs GmbH
Grafenberger Allee 56
DE-402 37 Düsseldorf
Tel +49 211 99 17 80
Fax +49 211 991 78 35
VD: Michael Rehnig

USA

North American Höganäs, Inc.
111 Höganäs Way
US-Hollsopple, PA 15935-6416
Tel +1 814 479 3500
Fax +1 814 479 2003
VD: Avinash Gore

Agenter

ARGENTINA

Ferromet S.A.
von Wernicke 3038 - 131642
GKB - San Isidro
AR-Buenos Aires
Tel +54 11 47 35 - 3000
Fax +54 11 47 35 7291

AUSTRALIEN

S. Weir Enterprises Pty Ltd
32 Carrington Road
P.O. Box 477
AU-Guildford
2161 New South Wales
Tel +61 2 9681 6155
Fax +61 2 9681 6092

BULGARIEN

Balkan International Ltd
P O Box 952
19, Slavianska Str.
BGN-1000 Sofia
Tel +359 2980 3852
Fax +359 2980 4248

CHILE

Hascor Chile S.A.
Galvarino 9779
Comuna de Quilicura
CL-Santiago
Tel +562 738 6381
Fax +562 738 6236

COLOMBIA, VENEZUELA

Falek Latina
(Falek Latina Comercializadora Internacional S.A.)
Av. 15 No. 104-76 Ofic. 209
CO-Bogota, D.C.
Tel +57 1 215 4116
Fax +57 1 612 8248

PHILIPPINERNA, MALAYSIA INDONESIEN, SINGAPORE

CK Metal Trading
45, Jalan BRP 5/3
Bukit Rahman Putra
MY-47000 Sungai Buloh
Selangor
Tel +60 3 6157 8700
Fax +60 3 6157 9700

Dura-Metal (S) Pte Ltd.

15 Jalan Kilang Barat
04-02 Frontech Centre
SG-159357 Singapore
Tel +65 635 62 422
Fax +65 635 267 66

ISRAEL

M.C.T. - Materials Ltd
Hameyasdim Str. 69
P O Box 3011
IL-Even-Yehuda 40500
Tel +972 9 891 1356
Fax +972 72 2740 116

KINA

Wel Trading Co., Ltd
2/F, No 38 Cuiyuan First Street
Henan, Jiangmen
CN-Guangdong
Tel +86 750 389 28 23
Fax +86 750 389 28 22

POLEN

KOS-Technika
Biuro Doradcze, Slawomir
Kozlowski
Ul. Promienna 1A
PL-05-540 Zalesie Górne
Tel +48 22 73 62 377
Fax +48 22 73 62 377

RUMÄNIEN

PromSID S.R.L.
Intr. Lt. Av. Marcel Andreescu
Nr. 45, AP. 3 Sector 1
RO-011648 Bukarest
Tel +40 21 233 90 27
Fax +40 21 230 66 75

SYDAFRIKA

Fe Powder Supplies (Pty) Ltd
Suite 242
Private Bag X7
ZA-2162 Northriding
Tel +27 11 708 7951
Fax +27 11 708 7983

THAILAND

Acme International (Thailand) Ltd
630 Onnuj 54
Sukhumvit 77 Road, Suanluang
TH-Bangkok 10250
Tel +66 2 320 5200
Fax +66 2 721 4729

TJECKIEN

Ing Miloslav Makovicka
Krátká 2100
CZ-289 24 Milovice
Tel +420 602 394 806

TURKIET

Eksper Endustriyel Hammadde ve Dis Ticaret Ltd. Sti.
Hilmi Naili sokak Meltep apartmani
No: 3 Daire: 1 Yesilkoy
TR-34149 Istanbul
Tel 0090 212 573 73 91
Fax 0090 212 573 73 79

Polipaz Muhendislik

Buttim is Merkezi
A Blok Kat 4 No 1035
TR-Bursa
Tel +90 224 211 20 90
Fax +90 224 211 26 36
Mr Ridvan Kahraman

SET Mühendislik Sanayi ve Ticaret Ltd

Aydinli Mah. Evrenpasa Cad.
Sonay Is Merkezi No: 65/2
TR-34953 Tuzla/Istanbul
Tel +90 216 393 40 10
Fax +90 216 393 42 08

UNGERN

S & S Kereskedelmi BT
Lágymányosi utca 7. fsz 1/b
H-1111 Budapest
Tel +36 1 209 06 83
Fax +36 1 209 91 72

